ΤΟ ΤΟΥ

ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ

ΧΑΙΡΩΝΕΩΣ

ΒΙΒΛΙΟΝ

ΠΩΣ ΔΕΙ ΤΟΝ ΝΕΟΝ

ΠΟΙΗΜΑΤΩΝ

ΑΚΟΥΕΙΝ.

PLUTARCHI

CHAERONENSIS

LIBER

QUOMODO JUVENI AUDIENDA SINT

POEMATA.

CUM INTERPRETATIONE

HUGONIS GROTII.

VARIANTES LECTIONES ET NOTAS

ADJECIT

JOHANNES POTTER, A. B.

(POSTEA ARCHIEPISCOPUS CANTUARIENSIS.)

OXONIAE 1694. 8VO.

EDITIO ALTERA.

IN USUM JUVENTUTIS ACADEMICAE,

GLASGUAE,

IN AEDIBUS ACADEMICIS

EXCUDEBANT ROBERTUS ET ANDREAS FOULIS

ACADEMIAE TYPOGRAPHI

M.DCC.LIII.

BRITISH MUSEUM

LECTORI S.

IN hac editione expreſſa ſunt omnia ex priore illa illuſtriſſimi et doctiſſimi Potteri; niſi quod in graecis ſublata jam ſint errata quaedam typographica, quae in priorem irrepſerant, abſente, ut videtur, Editore; nonnulla quidem graviora, unum certe graviſſimum, in fine §. λβ′, ubi ſimul omiſſae erant quinque continuae voces, ſcil. ὅτε, πρὸς τὸ καλὸν, ὀρθῶς. Dum, autem, currente prelo, hiſce tollendis opera dabatur, occurrebat emendatio una aut altera, quae in ima pagina ſubjunctae ſunt. quibus jam addere libet ſequentes.

Pag. 7. l. 4. ποιητικὴν] legendum videtur potius τὴν ποιητικὴν.

P. 10. l. 11. ἐνόμιζε] potius ἐνόμισε, ut conſtet ratio temporum.

P. 17. l. 6. καὶ ποιητικὴ] potius καὶ ἡ ποιητικὴ. vix enim abeſſe poteſt articulus.

P. 19. l. 3. Ταλαντον &c.] in hoc

verſu Salmaſius repoſuit ἡ pro εἰ et Grotius λαβῶ; ζῆν pro λαβὼν καὶ ζῆν, neutrum neceſſario, ſi verſus diſtinguantur hoc modo:

Τάλαντον εἰ προίξ, μὴ λαβων.——

καὶ,

——ζῆν δ' ἐστί μοι

ut ſcilicet καὶ ſit Plutarchi non Comici.

P. 50. l. 12. ἐποίησε] ratio temporum videtur poſcere πεποίηκε

P. 60. l. 14. ἐπάγοντος] forte ἐπαγαλλοντος.

P. 77. l. 3. τό δ' ἐστὶ] forte τῷ δ' ἐστὶ

P. 83. l. ult. et p. 84. l. 1. pro τὸν legendum forte τὸ.

Saepe etiam per totum libellum interpretamenta Sciolorum irrepſiſſe videntur in textum. ſic p. 33. l. 14. voces καὶ χρήσιμον interpretamentum videntur praecedentis ἀναγκαῖον, et p. 35. l. 18. καὶ τὴν διάκρισιν, praecedentis τὴν διαίρεσιν.

ΤΟ ΤΟΥ

ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ

ΧΑΙΡΩΝΕΩΣ

ΒΙΒΛΙΟΝ

ΠΩΣ ΔΕΙ ΤΟΝ ΝΕΟΝ ΠΟΙΗΜΑΤΩΝ ΑΚΟΥΕΙΝ.

ΤΟΥ ΟΣΙΟΥ

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΟΣ

ΕΙΚΟΝΕΣ

ΤΟ ΤΟΥ

ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ

ΧΑΙΡΩΝΕΩΣ

ΒΙΒΛΙΟΝ

Πῶς δεῖ τὸν νέον Ποιημάτων ἀκούειν.

ΕΙ μὲν, ὡς Φιλόξενος ὁ ποιητὴς ἔλεγεν, ὦ Μάρκε Σήδατε, τῶν χρεῶν τὰ μὴ κρέα ἥδιστά ἐστι, καὶ τῶν ἰχθύων οἱ μὴ ἰχθύες, ἐκείνοις ἀποφαίνεσθαι παρῶμεν, οἷς ὁ Κάτων ἔφη τῆς καρδίας τὴν ὑπερῴαν εὐαισθητοτέραν ὑπάρχειν. ὅτι δὲ τῶν ἐν Φιλοσοφίᾳ λεγομένων οἱ σφόδρα νέοι τοῖς μὴ δοκοῦσι φιλοσόφως μηδὲ ἀπὸ σπουδῆς ἄγεσθαι, χαίρουσι μᾶλλον, καὶ παρέχουσιν ὑποκόους ἑαυτοὺς καὶ χειροήθεις, δῆλόν ἐστιν ἡμῖν. οὐ γὰρ μόνον, τὰ Αἰσώπεια μυθάρια, καὶ τὰς ποιητικὰς ὑποθέσεις, καὶ τὸν Αβαριν τὸν Ηρακλείδου, καὶ τὸν Λύκωνα τὸν Αρίστωνος, διερχόμενοι, ἀλλὰ καὶ τὰ περὶ τῶν ψυ-

χῶν δόγματα, μεμιγμένα μυθολογίᾳ, μεθ' ἡδονῆς ἐνθυσιῶσι.

β'. Διὸ, δεῖ, μὴ μόνον ἐν ταῖς περὶ ἐδωδὴν καὶ πόσιν ἡδοναῖς διαφυλάττειν εὐχήμονας αὐτοὺς, ἔτι δὲ, μᾶλλον, ἐν ταῖς ἀκροάσεσιν καὶ ἀναγνώσεσιν ἐθίζειν, ὥσπερ ὄψῳ χρωμένους μετρίως τῷ τέρποντι, τὸ χρήσιμον ἀπ' αὐτοῦ καὶ τὸ σωτήριον διώκειν. ὅτε γὰρ πόλιν αἱ κεκλεισμέναι πύλαι τηροῦσιν ἀνάλωτον, ἂν διὰ μιᾶς παραδέξηται τοὺς πολεμίους· ὅτε νέον αἱ περὶ τὰς ἄλλας ἡδονὰς ἐγκράτειαι σώζουσιν, ἄν γε δι' ἀκοῆς λάθῃ προέμενος αὐτόν. ἀλλὰ, ὅσον μᾶλλον αὕτη τοῦ φρονεῖν καὶ λογίζεσθαι πεφυκότος ἄπλεται, τοσοῦτον μᾶλλον ἀμεληθεῖσα βλάπτει καὶ διαφθείρει τὸν παραδεξάμενον. ἐπεὶ, τοίνυν, ὅτε, ἴσως, δυνατόν ἐστιν, ὅτε ὠφέλιμον, ποιημάτων ἀπείργειν τὸν, τηλικοῦτον ἡλίκος ὁ ἐμός τε νῦν Σώκλαρός ἐστι, καὶ ὅσος Κλέανδρος, εὖ μάλα παραφυλάττωμεν

αὐτὸς, ὡς, ἐν ταῖς ἀναγνώσεσι, μᾶλλον, ἢ ταῖς ὁδοῖς, παιδαγωγίας δεομένους.

γ'. † Ἅπερ, ὦν, ἐμοὶ περὶ ποιημάτων εἰπεῖν πρώην ἐπῆλθε, νῦν πρός σε γεγραμμένα πέμψαι διενοήθην. καὶ λαβὼν ταῦτα δίελθε. κἂν δοκῇ σοι μηδὲν εἶναι φαυλότερα τῶν ἀμεθύστων καλουμένων, ἅ τινες, ἐν τοῖς †πότοις, περιάπτονται καὶ προλαμβάνουσι, μεταδίδου τῷ Κλεάνδρῳ· καὶ προκαταλάμβανε, τὴν φύσιν αὐτοῦ, διὰ τὸ μηδαμοῦ νωθρὸν, ἀλλὰ παναχοῦ σφοδρὸν καὶ δεδορκὸς, εὐαγωγοτέραν ὑπὸ τῶν τοιούτων ὄσαν.

†Πυλύποδος κεφαλὴ ἓν μὲν κακὸν, ἓν δὲ καὶ ἑωθινόν. ὅτι, τῷ βρωθῆναι μέν ἐστιν ἥδιστος, δυσόνειρον δὲ †ὕπνον ποιεῖ, φαντασίας ταραχώδεις καὶ ἀλλοκότους δεχόμενον, ὡς λέγουσιν. οὕτω, δὴ, καὶ ποιητικῆ, πολὺ μὲν τὸ ἡδὺ, καὶ τρόφιμον νέου ψυχῆς, ἔνεστιν· οὐκ ἔλαττον δὲ †τὸ ταραχῶδες καὶ παράφορον, ἂν μὴ τυγχάνῃ παιδαγωγίας ὀρθῆς ἡ ἀκρό-

άσις. ὐ γὰρ μόνον, ὡς ἔοικε, ϖερὶ τῆς τῶν Αἰγυπλίων χώρας, ἀλλὰ κὴ περὶ τῆς ποιητικῆς, ἐςιν εἰπεῖν, ὅτι,

Φάρμακα πολλὰ μὲν ἐσθλὰ μεμίγμένα, πολλὰ δὲ φλυγρά,

τοῖς χρωμένοις ἀναδίδωσιν.

Ενθ' ἔνι μὲν φιλότης, ἐν δ' ἵμερος, ἐν δ' ὀαρισὺς,
Πάρφασις ἥτ' ἔκλεψε νόον πύκα ϖερ φρονεόντων.

ὐ γὰρ ἅπλεται τὸ ἀπατηλὸν αὐτῆς ἀ-βελτέρων† κομιδῆ κὴ ἀνοήτων. διὸ κὴ Σιμωνίδης μὲν ἀπεκρίνατο ϖρὸς τὸν εἰπόντα,

τί δὴ μόνυς ὐκ ἐξαπατᾷς† Θετταλύς;

αμαθέςεροι γὰρ εἰσιν ἢ ὡς ὑπ' ἐμοῦ ἐξαπατᾶσθαι.

Γοργίας δὲ τὴν τραγῳδίαν εἶπεν ἀπάτην, ἣν, ὅ,τε ἀπατήσας, δικαιότερος τοῦ μὴ ἀπατήσαντος, κὴ ὁ ἀπατηθεὶς, σοφώτερος τοῦ μὴ ἀπατηθέντος. πότερον,

ἓν, τῶν νέων, ὥσπερ τῶν Ἰθακησίων, †κηρῷ τινι τὰ ὦτα ἀτέκτῳ καταπλάσαντες, ἀναλαβώμεν αὐτὸς τὸ Ἐπιχάρμου †ἀκάτιον ἁρμένους, ποιητικὴν φεύγωμεν καὶ παρεξελαύνωμεν; ἢ, μᾶλλον, ὀρθῷ τινι †λογισμῷ[1] περισάντες καὶ καταδέοντες τὴν κρίσιν, ὅπως μὴ †παραφέρηται, τῷ τέρποντι, πρὸς τὸ βλάπτον, ἀπευθύνωμεν καὶ παραφυλάττωμεν;

Οὐδὲ, γὰρ, ὑδὲ Δρύαντος ὁς κρατερὸς Λυκάεργος ὑγιαίνοντα νοῦν εἶχεν, ὅτι, πολλῶν μεθυσκομένων καὶ παροινούντων, τὰς ἀμπέλους περιῶν ἐξέκοπτεν, ἀντὶ τοῦ τὰς κρήνας ἑτέρω προσαγαγεῖν, καὶ μαινόμενον θεὸν, ὥς φησιν ὁ Πλάτων, ἑτέρῳ θεῷ νήφοντι κολαζόμενον σωφρονίζειν. †ἀφαιρεῖ γὰρ ἡ κρᾶσις τοῦ οἴνου τὸ βλάπτον, ὑ συναναιροῦσα τὸ χρήσιμον. μηδὲ ἡμεῖς, οὖν, †τὴν ποιητικὴν μερίδα τῶν μυθῶν ἐκκόπτωμεν, μηδ' ἀφανίζωμεν· ἀλλὰ ὅπου μὲν, ὑφ'

1 legendum περιστάντες

ἡδονῆς ἀκράτῳ πρὸς δόξαν αὐθάδως θρασυνόμενον ἐξυβρίζῃ καὶ ὑλομανεῖ, τὸ μυθῶδες αὐτῆς καὶ θεατρικὸν ἐπιλαμβανόμενοι, †κολάζωμεν καὶ πιέζωμεν· ὅπου δὲ ἄπλεταί τινος μύσης τῇ χάριτι, καὶ τὸ γλυκὺ τῷ λόγῳ, καὶ ἀγωγὸν, οὐκ ἄκαρπόν ἐστιν, οὐδὲ κενὸν, ἐνταῦθα φιλοσοφίαν εἰσάγωμεν, καὶ †καταμιγνύωμεν.

δ'. Ὥσπερ, γὰρ, ὁ μανδραγόρας ταῖς ἀμπέλοις παραφυόμενος, διαδιδοὺς τὴν δύναμιν εἰς τὸν οἶνον, μαλακωτέραν ποιεῖ τὴν καταφορὰν τοῖς πίνουσιν, οὕτω, τοὺς λόγους ἡ ποίησις ἐκ φιλοσοφίας ἀναλαμβάνουσα μιγνυμένους πρὸς τὸ μυθῶδες, ἐλαφρὰν καὶ προσφιλῆ παρέχῃ τοῖς νέοις τὴν μάθησιν. ὅθεν, οὐ φευκτέον ἐστὶ τὰ ποιήματα τοῖς φιλοσοφεῖν μέλλουσιν, †ἀλλ' ἐν ποιήμασι προσφιλοσοφητέον· ἐθιζομένους ἐν τῷ τέρποντι τὸ χρήσιμον ζητεῖν καὶ ἀγαπᾶν· εἰ δὲ μὴ, διαμάχεσθαι καὶ

1 interpung. ὑλομανεῖ τὸ —θεατρικὸν, ἐπι-

δυχεραίνειν. ἀρχὴ γὰρ αὕτη παιδεύσεως.

Εργῳ δὲ παντὸς ἦν τις ἄρχηται καλῶς,
Καὶ τὰς τελευτὰς εἰκὸς ἔω᾽ ὕτως ἔχειν,

κατὰ τὸν Σοφοκλέα.

ε. †Πρῶτον, ὦν, εἰσάγωμεν, εἰς τὰ ποιήματα, μηδὲν ὕτω μεμελετημένον ἔχοντα καὶ προχειρον, †ὡς τὸ,

πολλὰ ψεύδονται ἀοιδοί,

τὰ μὲν ἑκόντες, τὰ δὲ ἄκοντες. ἑκόντες μὲν, ὅτι, προὸς ἡδονὴν ἀκοῆς καὶ χάριν, ἣν οἱ πλεῖστοι διώκουσιν, αὐστηροτέραν ἡγοῦνται τὴν ἀλήθειαν τοῦ ψεύδους. ἡ μὲν γὰρ ἔργῳ γινομένη, †κἂν ἀτερπὲς ἔχῃ τέλος, οὐκ ἐξίσταται· τὸ δὲ πλατυνόμενον λόγῳ ῥᾷστα παραχωρεῖ, καὶ τρέπεται προὸς τὸ ἥδιον ἐκ τοῦ λυποῦντος. ὅτε γὰρ μέτρον, ὅτε τρόπος, ὅτε λέξεως ὄγκος, ὅτε εὐκαιρία μεταφορᾶς, οὔτε ἁρμονία καὶ σύνθεσις, ἔχει ἴσον τοῦτον αἰμυλίας καὶ χάριτος, ὅσον †εὖ πεποιημένη διάθεσις μυθολογίας.

ς΄. Αλλὰ, ὥσπερ, ἐν γραφαῖς, κινητι-

κώτερόν ἐστι χρῶμα γραμμῆς, διὰ τὸ ἀνδρεῖκελον καὶ ἀπατηλόν· ὕτως, ἐν ποιήμασι, μεμιγμένον πιθανότητι ψεῦδος ἐκπλήττει, καὶ ἀγαπᾶται, μᾶλλον τῆς ἀμύθου, καὶ ἁπλάστου, περὶ μέτρον καὶ λέξιν καλασκευῆς. ὅθεν, ὁ Σωκράτης, ἔκ τινων ἐνυπνίων ποιητικῆς ἁψάμενος, αὐτὸς μὲν, ἅτε δὴ γεγονὼς ἀληθείας ἀγωνιστὴς τὸν ἄπαλα βίον, ὑ πιθανὸς ἦν οὐδὲ εὐφυὴς ψευδῶν δημιυργός· τὺς δὲ Αἰσώπυ τοῖς ἔπεσι μύθυς ἐνόμιζεν, ὡς ποίησιν ὐκ ὔσαν ἢ ψεῦδος μὴ πρόσεσι. θυσίας μὲν, γὰρ, ἀχόρυς καὶ ἀναύλυς ἴσμεν, ὐκ ἴσμεν δὲ ἄμυθον ὐδὲ ἀψευδῆ ποίησιν. τὰ δὲ Εμπεδοκλέυς Ἔπη καὶ Παρμενίδυ, καὶ Θηριακὰ Νικάνδρυ, καὶ Γνωμολογίαι Θεόγνιδος, λόγοι εἰσὶ, κεχρημένοι παρὰ ποιητικῆς, †ὥσπερ ὄχημα, τὸν ὄγκον καὶ τὸ μέτρον, ἵνα τὸ πεζὸν διαφύγωσιν.

ζ'. Ὅταν, οὖν, ἄτοπόν τι, καὶ δυσχερὲς, ἐν τοῖς ποιήμασι λέγηται, περὶ θεῶν, ἢ

δαιμόνων, †ἢ ἀρετῆς, ὑπ' ἀνδρὸς ἐλλογίμου καὶ δόξαν ἔχοντος· ὁ μὲν ὡς ἀληθῆ προσδεξάμενος λόγον, οἴχεται φερόμενος, καὶ διέφθαρται τὴν δόξαν· ὁ δὲ μεμνημένος ἀεὶ, καὶ κατέχων ἐναργῶς, τῆς ποιητικῆς τὴν περὶ τὸ ψεῦδος γοητείαν, καὶ δυνάμενος λέγειν ἑκάστοτε πρὸς αὐτὴν,

Ω μηχάνημα, †σφιγγὸς ἀπολώτερον,

τί παίζουσα τὰς ὀφρῦς συνάγεις; τί δὲ ἐξαπατῶσα †προσποιῇ διδάσκαλον; οὐδὲν σείσεται δεινὸν, οὐδὲ πιστεύσῃ φαῦλον· ἀλλ' ἐπιλήψεται μὲν, [1] αὐτῷ φοβουμένῳ τὸν Ποσειδῶνα, καὶ ταρβοῦντος μὴ τὴν γῆν ἀναῤῥήξῃ, καὶ ἀπογυμνώσῃ τὸν ᾅδην· †ἐπιλήψεται δὲ τοῦ Απόλλωνος χαλεπαίνοντος ὑπὲρ τοῦ πρώτου τῶν [2] Αχαιῶν,

Ὃν αὐτὸς ὑμνῶν, αὐτὸς ἐν δαίτῃ παρὼν,
Αὐτὸς τάδ' εἶπων, αὐτός ἐστιν ὁ κτανών.

παύσεται δὲ, τὸν φθιτὸν Αχιλλέα, καὶ τὸν Αγαμέμνονα, τὸν καθ' ᾅδου, δακρύων, ἀ-

1. leg. αὖ, τῷ 2 diſtinguend. Αχαιῶν, ὃν —αὐτος ὑμνῶν, &c.

δυνάτως καὶ ἀδενεῖς χεῖρας ἐπιθυμίᾳ τῆς ζῆν ὀρέγονται. ἂν δέ τις συνταράττηται τοῖς πάθεσι, καὶ κρατῆται φαρμασσόμενος, ὥσπερ ὀκνήσῃ πρὸς ἑαυτὸν εἰπεῖν,

Ἀλλὰ φόωσδε τάχιστα λιλαίεο. ταῦτα δὲ πάντα
Ἰωδ', ἵνα καὶ μετόπισθε τεῇ εἴπῃσθα γυναικί.

καὶ γὰρ τοῦτο χαριέντως Ὅμηρος εἰς τὴν νεκύαν εἶπεν, ὡς γυναικὸς ἀκροάσιν οὖσαν· †διὰ, δὴ, τὸ μυθῶδες.

ή. Τοιαῦτα, γάρ, ἐστιν ἃ πλάττουσιν ἑκόντες οἱ ποιηταί· πλείονα δὲ, ἃ μὴ πλάττοντες, ἀλλ' οἰόμενοι καὶ δοξάζοντες αὐτοὶ, προσαναχρώννυνται τὸ ψεῦδος ἡμῖν. οἷον, ἐπὶ τοῦ Διὸς εἰρηκότος Ὁμήρου,

Εν δ' ἐτίθη δύο κῆρε ταναηλεγέος θανάτοιο,
Τὴν μὲν Αχιλλῆος, τὴν δ' Ἕκτορος ἱπποδάμοιο.
†Εἶλκε δὲ μέσσα λαβών· ῥέπε δ' Ἕκτορος ἄισιμον ἦμαρ·
Ὤχετο δ' εἰς ἀΐδαο, λίπεν δέ ἑ Φοῖβος Απόλλων,

τραγῳδίαν ὁ Αἰσχύλος ὅλην τῷ μύθῳ περιέθηκεν, ἐπιγράψας Ψυχοστασίαν, καὶ παραστήσας ταῖς πλάστιγξι τοῦ Διὸς, ἔν-

θεν μὲν τὴν Θέτιν, ἔνθεν δὲ τὴν Ἠὼ, δεομένας ὑπὲρ τῶν υἱέων μαχομένων. τοῦτο δὲ παντὶ δῆλον, ὅτι, μυθοποίημα καὶ πλάσμα, πρὸς ἡδονὴν ἢ ἔκπληξιν ἀκροατοῦ, γέγονε, τὸ δὲ,

Ζεὺς ὅς᾽ ἀνθρώπων ταμίης πολέμοιο τέτυκται

καὶ τὸ,

——Θεὸς μὲν αἰτίαν φύει βροτοῖς
Ὅταν κακῶσαι δῶμα παμπήδην θέλῃ,

ταῦτα δὲ ἤδη κατὰ δόξαν εἴρηται καὶ πίστιν αὐτῶν, ἣν ἔχουσιν ἀπάτην, περὶ θεῶν, καὶ ἄγνοιαν, εἰς ἡμᾶς ἐκφερόντων, καὶ μεταδιδόντων.

θ΄. Πάλιν· αἱ περὶ τὰς νεκύας τερατουργίαι καὶ διαθέσεις, ὀνόμασι φοβεροῖς ἐνδημιουργοῦσαι φάσματα καὶ εἴδωλα ποταμῶν φλεγομένων, καὶ τόπων ἀγρίων, καὶ κολασμάτων σκυθρωπῶν, ἃ πάνυ πολλοὺς διαλανθάνουσιν· ὅτι, τὸ μυθῶδες αὐτοῖς πολὺ, καὶ τὸ ψεῦδος, ὥσπερ τροφαῖς τὸ φαρμακῶδες, ἐγκέκραται. καὶ ὅτε Ὅμηρος,

ὅτε Πίνδαρος, ὅτε Σοφοκλῆς, πεπεισμένοι ταῦτα ἔχειν οὕτως, ἔγραψαν,

Ἔνθεν τὸν ἄπειρον ἐρεύγονται σκότον
Βληχροὶ δνοφερᾶς νυκτὸς ποταμοί.

καὶ,

Πάρ δ' ἴσαν Ὠκεανοῦ τε ῥοὰς καὶ Λευκάδα πέτρην.

καὶ,

Στενωπὸς ἄδου καὶ παλίῤῥοια βυθοῦ.

ὅσοι, μέντοι, τὸν θάνατον ὡς οἰκτρὸν, ἢ τὴν ἀταφίαν ὡς δεινὸν, ὀλοφυρόμενοι καὶ δεδιότες, φωνὰς ἐξενηνόχασι,

Μή μ' ἄκλαυτον ἄθαπτον ἰὼν ὄπιθεν καταλείπῃς.

καὶ,

Ψυχὴ δ' ἐκ ῥεθέων πταμένη ἀϊδὸς δ' ἐβεβήκει,
Ὃν πότμον γοόωσα, λιποῦσ' ἀδροτῆτα καὶ ἥβην.

καὶ,

Μή μ' ἀπολέσῃς ἄωρον· ἡδὺ γὰρ τὸ φῶς
Λεύσσειν· τὰ δ' ὑπὸ γῆν μή μ' ἰδεῖν ἀναγκάσῃς.

αὗται πεπονθότων εἰσὶ, καὶ προσεαλωκότων ὑπὸ δόξης καὶ ἀπάτης. διὸ, μᾶλλον ἅπτονται, καὶ διαταράττουσιν ἡμᾶς, ἀναπιμπλαμένους τοῦ πάθους, καὶ τῆς ἀσθενείας, ἀφ' ἧς λέγονται.

ί. Πρὸς ταῦτα, δὴ, πάλιν, παρασκευάζωμεν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἔχειν ἔναυλον, †ὅτι, ποιητικὴ μὲν ὑ πάνυ μέλον ἐςὶ τῆς ἀληθείας· ἡ δὲ περὶ ταῦτα ἀλήθεια, καὶ τοῖς μηθὲν ἄλλο †πεποιημένοις ἔργον ἢ γνῶσιν καὶ μάθησιν τῦ ὄντος, εὖ μάλα δυσθήρατός ἐςι, καὶ δύσληπτος, ὡς ὁμολογῦσιν αὐτοί. †καὶ τὰ Εμπεδοκλέυς ἔπη ἔςω προχειρα ταυτὶ ὕτως,

Οὔτ' ἐπιδερκὶὰ τάδ' ἀνδράσιν, ὕτ' ἐπακυσὰ,
Οὔτε νόῳ περιληπτά.

καὶ τὰ Ξενοφάνυς,

Καὶ τὸ μὲν οὖν σαφὲς ὕτις ἀνὴρ γένετ' ὐδέ τις ἔσαι
Εἰδὼς ἀμφὶ θεῶν τε †καὶ ὅσα λέγω περὶ πάντων·

καὶ, νὴ Δία, τὰ Σωκράτους ἐξομνυμένυ, παρὰ Πλάτωνι, τὴν περὶ τύτων γνῶσιν. ἦτλον, γὰρ, ὡς εἰδόσι τὶ περὶ τύτων, προσέξυσι τοῖς ποιηταῖς, ἐν οἷς τοὺς φιλοσόφους ἰλιγγιῶνλας ὁρῶσιν.

ιά. Ετι, δὲ, μᾶλλον ἐπισήσωμεν αὐτὸν, †ἅμα τῷ προσάγειν τοῖς ποιήμασιν,

†ὑποτυπούμενοι τὴν ποιητικὴν, ὅτι, μιμητικὴ τέχνη, καὶ δύναμίς ἐστιν ἀντίστροφος τῇ ζωγραφίᾳ. καὶ μὴ μόνον ἐκεῖνο τὸ θρυλλούμενον ἀκηκοὼς ἔστω, ζωγραφίαν μὲν εἶναι φθεγγομένην τὴν ποίησιν, ποίησιν δὲ σιγῶσαν τὴν ζωγραφίαν· ἀλλὰ, πρὸς τούτῳ, διδάσκωμεν αὐτὸν, ὅτι, γεγραμμένην σαῦραν, ἢ πίθηκον, ἢ Θερσίτου πρόσωπον, ἰδόντες, ἡδόμεθα, καὶ θαυμάζομεν, οὐχ ὡς καλὸν, ἀλλ' ὡς ὅμοιον. οὐσία μὲν, γὰρ, οὐ δύναται καλὸν γενέσθαι τὸ αἰσχρόν· ἡ δὲ μίμησις, ἄν τε περὶ φαῦλον ἄν τε περὶ χρηστὸν ἐφίκηται τῆς ὁμοιότητος, ἐπαινεῖται. καὶ, τοὐναντίον, ἂν αἰσχρᾶ σώματος εἰκόνα καλὴν παράσχῃ, τὸ πρέπον καὶ τὸ εἰκὸς οὐκ ἀπέδωκεν. γράφουσι δὲ καὶ πράξεις ἀτόπους ἔνιοι· καθάπερ, Τιμόμαχος †τὴν Μηδείας τεκνοκτονίαν, καὶ Θέων τὴν Ὀρέστου μητροκτονίαν, †καὶ Παῤῥάσιος τὴν Ὀδυσσέως προσποίητον μανίαν, καὶ Χαιρεφάνης ἀκολάστους ὁμιλίας γυναικῶν πρὸς

ἄνδρας, ἐν οἷς, μάλιστα, δεῖ τὸν νέον ἐθίζεσθαι, διδασκόμενον, ὅτι, τὴν πρᾶξιν οὐκ ἐπαινοῦμεν ἧς γέγονεν ἡ μίμησις· ἀλλὰ τὴν τέχνην, εἰ μεμίμηται προσηκόντως τὸ ὑποκείμενον.

ιβ'. Ἐπεὶ, τοίνυν, καὶ ποιητικὴ, πολλάκις, ἔργα φαῦλα, καὶ πάθη μοχθηρὰ καὶ ἤθη, μιμητικῶς ἀπαγγέλλει· δεῖ, τὸ θαυμαζόμενον ἐν τούτοις, καὶ κατορθούμενον, μήτε ἀποδέχεσθαι τὸν νέον, ὡς ἀληθὲς, μήτε δοκιμάζειν, ὡς καλὸν· †ἀλλὰ, ἐπαινεῖν μόνον ὡς ἁρμόττον τῷ ὑποκειμένῳ προσώπῳ καὶ οἰκεῖον. ὥσπερ, γὰρ, ὑὸς βοὴν, καὶ φόφον τροχιλίας, καὶ πνευμάτων ῥοῖζον, καὶ θαλάττης κτύπον, ἀκούοντες, ἐνοχλούμεθα, καὶ δυσχεραίνομεν· †ἂν δέ τις πιθανῶς ταῦτα μιμῆται, καθάπερ, Παρμένων τὴν ὖν, καὶ Θεόδωρος τὰς τροχιλίας, ἡδόμεθα· καὶ, νοσώδη μὲν ἄνθρωπον καὶ ὕπουλον, ὡς ἀτερπὲς θέαμα, φεύγομεν· τὸν δὲ Ἀριστοφῶντος Φιλοκτήτην, καὶ τὴν Σιλανίωνος Ἰοκάστην, ὁ-

μοίως φθίνυσι καὶ ἀποθνήσκυσι πεποιημένους, ὁρῶντες, χαίρομεν·

ιγ'. Οὕτως, ὁ νέος, ἀναγινώσκων ἃ Θερσίτης ὁ γελωτοποιὸς, ἢ Σίσυφος ὁ φθορεὺς, ἢ Βάλραχος ὁ πορνοβοσκὸς, λέγων, ἢ πράττων πεποίηται, διδασκέσθω, τὴν μιμουμένην ταῦτα δύναμιν καὶ τέχνην ἐπαινεῖν, †ἃς δὲ μιμεῖται διαθέσεις καὶ πράξεις, προβάλλεσθαι καὶ κακίζειν.

ιδ'. Οὐ, γάρ, ἐστι ταὐτὸ τὸ καλὸν καὶ καλῶς τι μιμεῖσθαι. καλῶς γάρ ἐστι τὸ πρεπόντως καὶ οἰκείως· οἰκεῖα δὲ καὶ πρέποντα τοῖς αἰσχροῖς τὰ αἰσχρά. καὶ, γὰρ, αἱ Δημονίδου τοῦ χωλοῦ κρηπῖδες, ἃς ἀπολέσας †εὔχετο τοῖς τοῦ κλέψαντος ἐναρμόσαι ποσὶν, φαῦλαι μὲν ἦσαν, ἐκείνῳ δὲ ἥρμοττον. καὶ τὸ,

Εἴπερ γὰ ἀδικεῖν χρὴ, τυραννίδος πέρι
Κάλλιστον ἀδικεῖν·

καὶ τὸ,

Τοῦ μὲν δικαίου τὴν δόκησιν ἁρπάσω,

Τὰ δ' ἔργα τῦ πᾶν δρῶντος, ἔνθα κερδανεῖς·

καὶ,

Τάλαντον ἡ ωροίξ. μὴ λαβῶ; ζῆν δ' ἐσί μοι
Τάλαντον ὑωεριδόντι; τεύξομαι δ' ὕπνυ
Προέμβυος; ὑ δώσω δὲ κἄν ᾅδου δίκην
Ως ἠσεβηκὼς εἰς τάλαντον ἀργυροῦν.

μοχθηροὶ μέν εἰσι λόγοι κ᾽ ψευδεῖς, Ετεοκλεῖ δὲ, κ᾽ Ιξίονι, κ᾽ τοκοσλύφῳ πρεσβύτῃ, πρέποντες.

ιέ. Αν, οὖν, ὑπομιμνήσκωμεν τὺς παῖδας, ὅτι, ταῦτα, ὐκ ἐπαινοῦντες ὐδὲ δοκιμάζοντες, ἀλλὰ, ὡς ἄλοπα κ᾽ φαῦλα φαύλοις κ᾽ ἀτόποις ἤθεσι κ᾽ ωροσώποις ωεριτιθέντες, γράφυσιν· ὐκ ἂν ὑπὸ τῆς δόξης βλάπλοιντο τῶν ποιητῶν. ἀλλᾶ, τοὐναντίον, ἡ ωρὸς τὸ πρόσωπον ὑποψία διαβάλλῃ κ᾽ τὸ πρᾶγμα κ᾽ τὸν λόγον, ὡς φαῦλον ὑπὸ φαύλυ κ᾽ λεγόμενον κ᾽ πραλλόμενον. οἷόν ἐσι κ᾽ τὸ τῆς συσκοιμήσεως τῦ Πάριδος ἐκ τῆς μάχης ἀποδράντος. ὐδένα γὰρ ἄλλων ἀνθρώπων ἡμέρας συσκοιμώμενον γυναικὶ ποιήσας, ἢ τὸν ἀκό-

1. forte ἄλλων et supra, p. 10. l. 5. a fine, praetermissum erat, legendum videri κεκτημένοι. et p. 13. l. 3. pro δὲ forte δὴ,

λαγον καὶ μοιχικὸν, ἐν αἰσχύνῃ δῆλός ἐστι καὶ φόγῳ τιθέμενος τὴν τοιαύτην ἀκρασίαν.

ις'. Ἐν δὲ τούτοις, εὖ μάλα προσεκτέον, εἴ τινας ὁ ποιητὴς αὐτὸς ἐμφάσεις δίδωσι κατὰ τῶν λεγομένων, ὡς δυσχεραινομένων ὑπ' αὐτοῦ· καθάπερ, ὁ Μένανδρος, ἐν τῷ προλόγῳ τῆς Θαΐδος, πεποίηκεν·

Ἐμοὶ μὲν οὖν ἄεισε τοιαύτην, †θεὰ
Θρασεῖαν, ὡραίαν δὲ, καὶ πιθανὴν ἅμα·
Ἀδικοῦσαν, ἀποκλείουσαν, αἰτοῦσαν πυκνά·
†Μηθενὸς ἐρῶσαν, προσποιουμένην δ' ἀεί.

Ἄριστα δὲ† Ὅμηρος τῷ γένει τούτων κέχρηται. καὶ, γὰρ, προδιαβάλλει τὰ φαῦλα, καὶ προσυνίστησι τὰ χρηστὰ, τῶν λεγομένων. προσυνίστησι μὲν, οὕτως·

Αὐτίκα μειλίχιον καὶ κερδαλέον φάτο μῦθον.

καὶ,

Τόνδ' ἀγανοῖς ἐπέεσσιν ἐρητύσασκε παρασάς.

ἐν δὲ τῷ προδιαβάλλειν, μονονοὺ μαρτύρεται, καὶ διαγορεύει, μήτε χρῆσθαι, μήτε προσέχειν· ὡς ὄσιν ἀτόποις† καὶ φαύλοις.

οἷον· τόν τε Αγαμέμνονα μέλλων διηγεῖσθαι τῷ ἱερεῖ χρώμενον ἀφειδῶς, προείρηκεν,

Αλλ' οὐκ Ατρείδῃ Αγαμέμνονι ἤνδανε θυμῷ,
Αλλὰ κακῶς ἀφίει.

τουτέστιν, ἀγρίως, καὶ αὐθαδῶς, καὶ παρὰ τὸ προσῆκον. τῷ τε Αχιλλεῖ τοὺς θρασεῖς λόγους περιτίθησιν,

Οἰνοβαρὲς, κυνὸς ὄμματ' ἔχων, κραδίην δ' ἐλάφοιο,
τὴν αὐτὴν κρίσιν ὑπειπών,

Πηλείδης δ' ἐξαῦτις ἀταρτηροῖς ἐπέεσσιν
Ατρείδην προσέειπε, καὶ οὔπω λῆγε χόλοιο.

καλὸν, γὰρ, εἰκὸς, οὐδὲν εἶναι, μετ' ὀργῆς καὶ αὐστηρῶς λεγόμενον. ὁμοίως καὶ ἐπὶ τῶν πράξεων,

Η ῥα· καὶ Ἕκτορα δῖον ἀεικέα μήδετο ἔργα,
Πρηνέα παρ' λεχέεσσι Μενοιτιάδαο ταλύσας.

εὖ δὲ καὶ ταῖς ἐπιῤῥήσεσι χρῆται· καθάπερ τινὰ ψῆφον ἰδίαν ἐπιφέρων τοῖς πραλλομένοις ἢ λεγομένοις. ἐπὶ μὲν τῆς μοιχείας τοῦ Αρεως, τοὺς θεοὺς ποιῶν λέγοντας,

Οὐκ ἀρετᾷ κακὰ ἔργα· κιχάνει τοι βραδὺς ὠκύν·

ἐπὶ δὲ τῆς τοῦ Ἕκτορος ὑπερφροσύνης καὶ μεγαλαυχίας,

Ὡς ἔφατ' εὐχόμενος· νεμέσησε δὲ πότνια Ἥρη·

ἐπὶ δὲ τῆς Πανδάρου τοξείας,

Ὡς φάτ' Ἀθηναίη, τῷ δὲ φρένας ἄφρονι πεῖθεν.

αὗται μὲν, οὖν, αἱ τῶν λόγων ἀποφάσεις, καὶ δόξαι, παντός εἰσι κατιδεῖν τοῦ προσέχοντος.

ιζ'. Ἑτέρας δὲ, ἐκ τῶν πραγμάτων αὐτῶν, παρέχουσι μαθήσεις. ὥσπερ, ὁ Εὐριπίδης εἰπεῖν λέγεται, πρὸς τοὺς τὸν Ἰξίονα λοιδοροῦντας, ὡς ἀσεβῆ καὶ μιαρόν· οὐ, μέντοι, πρότερον† αὐτὸν ἐκ τῆς σκηνῆς ἐξήγαγον ἢ τῷ τροχῷ προσηλῶσαι.

ιή. Παρὰ δὲ Ὁμήρῳ, σιωπώμενον ἐστὶ τὸ τοιοῦτον γένος τῆς διδασκαλίας.† ἔχει δὲ ἀναθεώρησιν ὠφέλιμον, ἐπὶ τῶν διαβεβλημένων μάλιστα μύθων· ὅς, ταῖς, πάλαι

μὲν ὑπονοίαις, ἀλληγορίαις δὲ νῦν, λεγομέναις, παραβιαζόμενοι καὶ διαστρέφοντες ἔνιοι, μοιχευομένην, φασὶν, Ἀφροδίτην ὑπὸ Ἄρεως † μηνύειν τὸν Ἥλιον, ὅτι, τῷ τῆς Ἀφροδίτης ἀστέρι συνελθὼν ὁ τοῦ Ἄρεως, μοιχικὰς ἀποτελεῖ γενέσεις· ἡλίου δὲ ἐπαναφερομένου, καὶ καταλαμβάνοντος, ὑ λανθάνουσιν. τὸν δὲ τῆς Ἥρας καλλωπισμὸν ἐπὶ τὸν Δία, καὶ † τὴν περὶ τὸν Κεστὸν γοητείαν, ἀέρος τινὸς κάθαρσιν εἶναι βούλονται, † τῷ πυρώδει πλησιάζοντος· ὥσπερ ὑκ αὐτοῦ τὰς λύσεις τοῦ ποιητοῦ διδόντος. ἐν μὲν, γὰρ, τοῖς περὶ τῆς Ἀφροδίτης, διδάσκει τοὺς προσέχοντας, ὅτι, μουσικὴ φαύλη, καὶ ἆσματα πονηρὰ, καὶ λόγοι μοχθηρὰς ὑποθέσεις λαμβάνοντες, ἀκόλαστα ποιοῦσιν ἤθη, καὶ βίους ἀνάνδρους, καὶ ἀνθρώπους τρυφὴν καὶ μαλακίαν καὶ γυναικοκρασίαν ἀγαπῶντας,

Εἵματά τ' ἐξημοιβὰ, λοετρά τε θερμὰ καὶ εὐνάς.

διὸ, καὶ τὸν Ὀδυσσέα τῷ κιθαρῳδῷ προσάττοντα πεποίηκεν,

Αλλά γε δὴ μετάβηθι, ἡ ἵππε κόσμον ἄεισον,

καλῶς ὑφηγούμενος τὸ, παρὰ τῶν σωφρόνων καὶ νοῦν ἐχόντων, χρῆναι λαμβάνειν τοὺς μουσικοὺς καὶ ποιητικοὺς τὰς ὑποθέσεις.

ιθ'. Ἐν δὲ τοῖς περὶ τῆς Ἥρας ἄρισα, τὴν, ἀπὸ τῶν φαρμάκων καὶ γοητείας, καὶ μετὰ δόλου, πρὸς τὸν ἄνδρας ὁμιλίαν καὶ χάριν, ἔδειξεν οὐ μόνον ἐφήμερον, καὶ ἀψίκορον, καὶ ἀβέβαιον, ὄσαν· ἀλλὰ, καὶ μεταβάλλουσαν εἰς ἔχθραν καὶ ὀργὴν, ὅταν τὰ τῆς ἡδονῆς ἀπομαρανθῇ. τοιαῦτα, γὰρ, ὁ Ζεὺς ἀπειλεῖ· καὶ λέγει πρὸς αὐτὴν,

Οφρα ἴδῃς ἦν τοι χραίσμῃ φιλότης τε καὶ εὐνὴ,
Ἣν ἐμίγης ἐλθοῦσα θεῶν ἄπο, καί μ' ἀπάτησας.

ἡ, γὰρ, τῶν φαύλων διάθεσις ἔργων, καὶ μίμησις, ἂν προσαποδῷ τὴν συμβαίνουσαν αἰσχύνην καὶ βλάβην τοῖς ἐργασαμένοις, ὠφέλησεν, οὐκ ἔβλαψε, τὸν ἀκροώμενον.

κ'. Οἱ, γοῦν, φιλόσοφοι παραδείγμασι χρῶνται, νουθετοῦντες καὶ παιδεύοντες ἐξ

ὑποκειμένων· οἱ δὲ ποιηταὶ ταῦτα ποιοῦσι, πλάττοντες αὐτοὶ πράγματα, καὶ μυθολογοῦντες. ὁ μὲν, οὖν, Μελάνθιος, εἴτε παίζων, εἴτε σπουδάζων, ἔλεγε,

διασώζεσθαι τὴν Ἀθηναίων πόλιν ὑπὸ τῆς τῶν ῥητόρων διχοστασίας καὶ ταραχῆς. οὐ, γὰρ, ἀποκλίνειν ἅπαντας εἰς τὸ αὐτὸν τοῖχον· ἀλλὰ, γίνεσθαί τινα τοῦ βλάπτοντος ἀνθολκὴν, ἐν τῇ διαφορᾷ τῶν πολιτευομένων.

αἱ δὲ τῶν ποιητῶν ὑπεναντιώσεις πρὸς αὐτοὺς, ἀνταναφέρουσαι τὴν πίστιν, οὐκ ἐῶσιν ἰσχυρὰν ῥοπὴν γενέσθαι πρὸς τὸ βλάπτον· ὅπου μὲν, οὖν, αὐτοῖς, τὸ τιθέναι συνεγνους, ἐκφανεῖς ποιεῖ τὰς ἀντιλογίας, δεῖ τῷ βελτίονι συνηγορεῖν. ὥσπερ, ἐν τούτοις·

1 forte ταὐτὰ

Πόλλ' ὦ τέκνον σφάλλουσιν ἀνθρώπους θεοί.
Τὸ ῥᾷσον εἶπας, αἰτιάσασθαι θεούς.

καὶ πάλιν,

Χρυσοῦ σε πλήθει, †τοῖσδε δ' ὦ χαίρειν χρεών.
Σκαιόν γε πλουτεῖν κ' ἄλλο μηδὲν εἰδέναι.

καὶ,

†Τί δεῖ θεοὺς σέβειν σε κατθανούμενον;
Ἀμείνον. ὑδεὶς κάματος εὖ σέβειν θεούς.

τὰ γὰρ τοιαῦτα †τὰς λύσεις ἔχει προχείρους, ἐὰν, ὥσπερ εἴρηται, πρὸς τὰ βελτίονα, τῇ κρίσει, τοὺς νέους κατευθύνωμεν. ὅσα δὲ, εἴρηται μὲν ἀτόπως, εὐθὺς δὲ ὑ λέλυται, ταῦτα δεῖ, τοῖς †ἀλλαχόθι πρὸς τοὐναντίον εἰρημένοις ὑπ' αὐτῶν, ἀνταναιρεῖν· μὴ ἀχθομένους τῷ ποιητῇ, μηδὲ χαλεπαίνοντας· †ἀλλὰ, τοῖς, ἐν ᾗδῇ, κ μετὰ παιδιᾶς, λεγομένοις. εὐθὺς, εἰ βάλει, πρὸς τὰς Ὁμηρικὰς τῶν θεῶν ῥίψεις ὑπ' ἀλλήλων, κ τρώσεις ὑπ' ἀνθρώπων, κ διαφορὰς, κ χαλεπότητας,

Οἶδα κ ἄλλον μῦθον ἀμείνονα τῦδε νοῆσαι·

κ᾽ νοεῖς, νὴ Δία, κ᾽ λέγ᾽ς, κρεῖττον, ἀλλαχόθι, κ᾽ βέλτιον, τὰ τοιαῦτα,

— θεοὶ ῥεῖα ζώοντες.

καὶ,

Τῷ ἕνι τέρπονται μάκαρες θεοὶ ἤματα πάντα.

καὶ,

Ὡ῞ς γὰρ ἐπεκλώσαντο θεοὶ δειλοῖσι βροτοῖσι
Ζώειν ἀχνυμένοις, αὐτοὶ δέ τ᾽ ἀκηδέες εἰσίν.

†αὗται, γάρ, εἰσιν ὑγιαίνουσαι περὶ θεῶν δόξαι, κ᾽ ἀληθεῖς· ἐκεῖνα δὲ πέπλασται πρὸς ἔκπληξιν ἀνθρώπων. πάλιν· Εὐριπίδου λέγοντος,

Πολλαῖσι μορφαῖς οἱ θεοὶ σοφισμάτων
Σφάλλουσιν ἡμᾶς κρείσσονες πεφυκότες.

ὃ χεῖρόν ἐστιν ὑπενεγκεῖν τὸ,

Εἰ θεοί τι δρῶσι φαῦλον, οὐκ εἰσὶν θεοί,

βέλτιον εἰρημένον ὑπ᾽ αὐτοῦ. κ᾽, τοῦ Πινδάρου σφόδρα πικρῶς κ᾽ παροξυντικῶς εἰρηκότος,

Χρὴ δὲ πᾶν ἔρδοντ᾽ ἀμαυρῶσαι τὸν ἐχθρόν·

†ἀλλ᾽ αὐτός γε σὺ λέγ᾽ς, ὅτι,

Τῷ πὰρ δίκαν γλυκεῖ πικροτάτα μίνῃ
τελευτά.

†κ̀ᾐ, τῦ Σοφοκλέους,

Τὸ κέρδος ἡδύ, κἂν ἀπὸ ψευδῶν ἔιῃ·

κ̀ᾐ μὴν σοῦ γε ἀκηκόαμεν, ὡς,

Οὐκ ἐξάγυσι καρπὸν οἱ ψευδεῖς λόγοι.

πρὸς δὲ ἐκεῖνα τὰ περὶ πλύτυ,

Δεινὸς γὰ ἔρπειν πλῦτος ἔς τε τἄβατα
†Καὶ πρὸς τὰ βατά· κ̀ᾐ ὅποτ' ἂν πένης ἀνὴρ
†Οὐδ' εὐτυχῶν δύναιτ' ἂν ὢν ἐρᾷ τυχεῖν.
Καὶ γὰ δυσειδὲς σῶμα κ̀ᾐ δυσώνυμον,
Γλώσσῃ σοφὸν τίθησιν εὔμορφόν τ' ἰδεῖν·

ἀντιπαραθήσῳ πολλὰ τῶν Σοφοκλέυς·

ὧν κ̀ᾐ ταῦτά ἐςι·

Γένοιτο κἂν ἄπλυτος ἐν τιμαῖς ἀνὴρ.

καὶ,

Οὐδὲν κακίων πλωχὸς, εἰ καλῶς†φρονοῖ.

καὶ,

——ἀλλὰ τῶν πολλῶν καλῶν
τίς χάρις, εἰ κακόβυλος φροντὶς
ἐκτρέφει τὸν εὐαίωνα πλῦτον;

ὁ δὲ Μένανδρος, ἐπῆρε μὲν, ἀμέλῳ, τὴν

φιληδονίαν, καὶ ὑπεχαύνωσε, τοῖς ἐρωτικοῖς καὶ διαπύροις ἐκείνοις,

Ἀπαντ' ὅσα ζῇ καὶ τὸν ἥλιον βλέπει
Τὸν κοινὸν ἡμῖν, σ' ὄντα ταῦτ' εὐδ' ἡδονῆς.

†πάλιν δὲ, ἐπέστρεψε, καὶ περιέσασε πρὸς τὸ καλὸν, ἡμᾶς· καὶ τὴν θρασύτητα τῆς ἀκολασίας ἐξέκοψεν· εἰπών,

†Ονειδος αἰσχρὸς βίος ὅμως, κἂν ἡδὺς ᾖ·

ταῦτα, γὰρ, ἐκείνοις μέν ἐστιν ὑπεναντία· †βελτίω δὲ, ὅμως, καὶ χρησιμώτερα. δυεῖν, οὖν, θάτερον ἡ τοιαύτη τῶν ἐναντίων ποιήσει παράθεσις καὶ κατανόησις· ἢ παράξει πρὸς τὸ βέλτιον, ἢ καὶ τοῦ χείρονος ἀποστήσει τὴν πίστιν.

κά. Αν δὲ αὐτοὶ μὲν μὴ διδῶσι †τῶν ἀπίστως εἰρημένων λύσεις· οὐ χεῖρόν ἐστιν, ἑτέρων ἐνδόξων ἀποφάσεις ἀντιτάττοντας, †ὥσπερ ἐπὶ ζυγοῦ, ῥέπειν πρὸς τὸ βέλτιον. οἷον, τοῦ Αλέξιδος κινοῦντος ἐνίους, ὅταν λέγῃ,

Τὰς ἡδονὰς δεῖ συλλέγειν τὸν σώφρονα.

Τρεῖς δ' εἰσὶν αἵ γε τὴν δύναμιν κεκλημέναι
Τὴν ὡς ἀληθῶς συντελοῦσαν τῷ βίῳ·
Τὸ πιεῖν, τὸ φαγεῖν, τὸ τῆς Ἀφροδίτης τυγχάνειν·
Τἀλλα προσθήκας† ἅπαντα χρὴ καλεῖν,

ὑπομνηστέον, ὅτι, Σωκράτης, τοὐναντίον, ἔλεγε· τοὺς μὲν φαύλους ζῆν τοῦ ἐσθίειν καὶ πίνειν ἕνεκεν· τοὺς δὲ ἀγαθοὺς ἐσθίειν καὶ πίνειν ἕνεκεν τοῦ ζῆν. Πρὸς δὲ τὸν γράψαντα, ποτὶ τὸν πονηρὸν οὐκ ἄχρηστον ὅπλον ἡ πονηρία, τρόπον τινὰ συνεξομοιοῦσθαι κελεύοντα τοῖς πονηροῖς, τὸ τοῦ Διογένους παραβαλεῖν ἐστιν.† ἐρωτηθείς, γάρ, ὅπως ἄν τις ἀμύναιτο τὸν ἐχθρὸν·

Αὐτὸς, ἔφη, καλὸς κἀγαθὸς γενόμενος.

†δεῖ δὲ, τῷ Διογένει, καὶ πρὸς τὸν Σοφοκλέα, χρήσασθαι. πολλὰς, γάρ, ἀνθρώπων μυριάδας† ἐμπέπληκεν ἀθυμίας, περὶ τῶν μυστηρίων ταῦτα γράψας·

1 forte versus sunt trochaici ——ποτὶ τὸν πονηρὸν
Οὐκ ἄχρηστον ὅπλον ἡ πονηρία,

†ὡς τρισόλβιοι
Κεῖνοι βροτῶν οἳ ταῦτα δερχθέντες τέλη,
Μόλωσ' ἐς ᾅδου· τοῖσδε γὰρ μόνοις ἐκεῖ
Ζῆν ἐστι, τοῖς δ' ἄλλοισι πάντ' ἐκεῖ κακά.

Διογένης δὲ, ἀκούσας τι τοιοῦτον, Τί λέγεις; ἔφη· κρεῖττονα μοῖραν ἕξει Παταικίων ὁ κλέπτης ἀποθανὼν, ἢ Ἐπαμινώνδας, ὅτι μεμύηται;

Τιμοθέῳ μὲν, γὰρ, ᾄδοντι τὴν Ἀρτεμιν, ἐν τῷ θεάτρῳ, μαινάδα, θυάδα, φοιβάδα, λυσσάδα· Κινησίας εὐθὺς ἀντεφώνησε, Τοιαύτη σοι θυγάτηρ γένοιτο. χάριεν δὲ καὶ τὸ τοῦ Βίωνος, πρὸς τὸν Θέογνιν λέγοντα,

Πᾶς γὰρ ἀνὴρ πενίῃ δεδμημένος, ὅττε τι εἰπεῖν
Οὐδ' ἔρξαι δύναται· γλῶσσα δέ οἱ δέδεται.

Πῶς, οὖν, σὺ, πένης ὢν, φλυαρεῖς τοσαῦτα, καὶ καταδολέσχεις ἡμῶν;

1 Versus est dactylicus.

κβ'. Δεῖ δὲ, μηδὲ τὰς, ἐκ τῶν παρακειμένων, ἢ συμφραζομένων, παραλιπεῖν ἀφορμὰς πρὸς τὴν ἐπανόρθωσιν. ἀλλὰ, ὥσπερ οἱ ἰατροὶ, τῆς καυθαρίδος ὅσης θανασίμου, τοὺς πόδας, ὅμως, καὶ τὰ πλευρὰ, βοηθεῖν οἴονται, καὶ ἀναλύειν τὴν δύναμιν· οὕτως, ἐν τοῖς ποιήμασι, κἂν ὄνομα, κἂν ῥῆμα, παρακείμενον, ἀμβλυτέραν ποιῇ τὴν πρὸς τὸ χεῖρον ἀπαγωγὴν, ἐπιλαμβάνεσθαι καὶ προσδιασαφεῖν. ὡς, ἐπὶ τούτων ἔνιοι ποιοῦσι·

Τοῦτο νύ τις γέρας ἐστὶν ὀιζυροῖσι βροτοῖσι,
Κείρασθαί τε κόμην, βαλέειν τ' ἀπὸ δάκρυ παρειῶν·

καὶ,

Ὣς γὰρ ἐπεκλώσαντο θεοὶ δειλοῖσι βροτοῖσι
Ζώειν ἀχνυμένοις.

ὁ γὰρ, ἁπλῶς εἶπε, καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις, ὑπὸ θεῶν ἐπικεκλῶσθαι λυπηρὸν βίον· ἀλλὰ, τοῖς ἄφροσι καὶ ἀνοήτοις· †ὅς, δειλαίους καὶ οἰκτροὺς διὰ μοχθηρίαν ὄντας, εἰωθε δειλαίους καὶ ὀϊζυροὺς προσαγορεύειν.

κγ'. Αλλος, τοίνυν, τρόπος ἐστὶ, τὰς ἐν τοῖς ποιήμασιν ὑποψίας, πρὸς τὸ βέλτιον, ἐκ τοῦ χείρονος, μεθιστὰς· ὁ, διὰ τῶν ὀνομάτων τῆς συνηθείας· † περὶ ὃν χρὴ τὸν νέον γεγυμνάσθαι, μᾶλλον, ἢ, περὶ τὰς λεγομένας γλώττας. ἐκεῖνο μὲν, γὰρ, φιλολόγον, κ᾽ οὐκ ἀηδὲς, † ὅτι ΡΙΓΕΔΑΝΗ᾽, ΚΑΚΟΘΆΝΑΤΟΣ ἐστιν, εἰδέναι· † ΔΆΝΟΝ, γὰρ, Μακεδόνες τὸν ΘΆΝΑΤΟΝ καλοῦσι· ΚΑΜΜΟΝΊΗΝ δὲ ΝΊΚΗΝ Αἰολεῖς, τὴν ἐξ ἐπιμονῆς κ᾽ καρτερίας· Δρύοπες δὲ ΠΌΠΟΥΣ τοὺς ΔΑΊΜΟΝΑΣ.

κδ'. Τοῦτο δὲ ἀναγκαῖον, κ᾽ χρήσιμον, εἰ μέλλομεν ἐκ τῶν ποιημάτων ὠφεληθήσεσθαι, κ᾽ μὴ βλαβήσεσθαι· τὸ γινώσκειν, πῶς τοῖς τῶν θεῶν ὀνόμασιν οἱ ποιηταὶ χρῶνται· κ᾽, πάλιν, τοῖς τῶν κακῶν κ᾽ ἀγαθῶν· κ᾽, τί, τὴν ΨΥΧΉΝ, κ᾽ τὴν ΜΟΙ̃ΡΑΝ, νοοῦντες, ὀνομάζουσι· κ᾽, πότερον, ταῦτα, τῶν ἁπλῶς, ἢ, τῶν

πολλαχῶς, λεγομένων, ἐστὶ, παρ' αὐτοῖς, ὥσπερ ἄλλα πολλά. καὶ, γὰρ, ΟΙΚΟΝ, ποτὲ μὲν, τὴν οἰκίαν καλοῦσιν·

†Οἶκον ἐς ὑψόροφον·

ποτὲ δὲ, τὴν οὐσίαν·

Εὐδίεταί μοι οἶκος.

καὶ, τὸν ΒΙΟΝ, ποτὲ μὲν, τὸ ζῆν·

——†ἀμενήνωσε δέ οἱ αἰχμὴν
Κυανοχαίτα Ποσιδάων βιότοιο μεγῆρας·

ποτὲ δὲ, τὰ χρήματα·

——βίοτον δέ μοι ἄλλοι ἔδωσι.

†καὶ, τῷ ΑΛΥΕΙΝ, ποτὲ μὲν, ἀντὶ τοῦ δάκνεσθαι καὶ ἀπορεῖσθαι κέχρηται·

Ὡς ἔφαθ'· ἡ δ' ἀλύουσ' ἀπεβήσετο, τείρετο δ' αἰνῶς·

ποτὲ δὲ, ἀντὶ τοῦ γαυριᾶν καὶ χαίρειν·

†Ἦ ἀλύεις ὅτι Ἶρον ἐνίκησας τὸν ἀλήτην;

†καὶ, τῷ ΘΟΑΖΕΙΝ, ἢ, τὸ κινεῖσθαι σημαίνουσιν· ὡς Εὐριπίδης·

Κῆτος θοάζον ἐξ Ατλαντικῆς ἁλός·

†ἢ, τὸ καθέζεσθαι καὶ θαάσσειν· ὡς Σοφοκλῆς·

Τίνας πόθ' ἕδρας τάσδε μοι θοάζετε
†Ἰκ]ηρίοις κλάδοισιν ἐξεσεμμένοι;

κέ. Χάριεν δὲ, κ᾽, τὸ τὴν χρείαν τῶν ὀνομάτων συνοικεῖν τοῖς ὑποκειμένοις πράγμασιν, †ὡς οἱ γραμματικοὶ διδάσκουσιν, ἄλλην πρὸς ἄλλα δύναμιν λαμβανόντων. οἷόν ἐστι,

†Νῆ᾽ ὀλίγην αἰνεῖν, μεγάλη δ᾽ ἐνὶ φορτία θέσθαι.

τῷ μὲν, γὰρ, ΑΙ᾽ΝΕΙΝ, σημαίνεται τὸ ἐπαινεῖν· αὐτῷ δὲ τῷ ἐπαινεῖν, ἀντὶ τῦ παραιτεῖσθαι, νῦν κέχρηται· καθάπερ, ἐν τῇ συνηθείᾳ, ΚΑΛΩ᾽Σ, φαμὲν, "ΕΧΕΙΝ· κ᾽, ΧΑΙ᾽ΡΕΙΝ κελεύομεν· ὅταν μὴ δεώμεθα, μηδὲ λαμβάνωμεν. ὕτω δὲ, κ᾽, τὴν Ε᾽ΠΑΙΝΗ᾽Ν, Περσεφόνειαν, ἔνιοι φασὶν, ὡς παραιτητὴν, εἰρῆσθαι. †Ταύτην, δὴ, τὴν διαίρεσιν, κ᾽ τὴν διάκρισιν, τῶν ὀνομάτων, ἐν τοῖς μείζοσι κ᾽ σπουδαιοτέροις παραφυλάττοντες, ἀπὸ τῶν θεῶν ἀρχώμεθα διδάσκειν τὺς νέους, ὅτι, χρῶνται †τοῖς τῶν θεῶν

ὀνόμασιν οἱ ποιηταὶ, ποτὲ μὲν, αὐτῶν ἐκείνων ἐφαπτόμενοι τῇ ἐννοίᾳ· ποτὲ δὲ, δυνάμεις τινὰς, ὧν οἱ θεοὶ σωτῆρές εἰσι καὶ ἡγεμόνες, ὁμωνύμως προσαγορεύοντες. οἷον, εὐθὺς, ὁ Ἀρχίλοχος· ὅταν μὲν εὐχόμενος λέγῃ,

†Κλῦθ' ἄναξ Ἥφαιστε, καί μοι σύμμαχος γενεμένῳ
Ἴλαος γενοῦ, χαρίζεο δ' οἷά περ χαρίζεαι·

αὐτὸν τὸν θεὸν ἐπικαλούμενος δῆλός ἐστιν· ὅταν δὲ, τὸν ἄνδρα τῆς ἀδελφῆς, ἠφανισμένον †ἐν θαλάττῃ, καὶ μὴ τυχόντα νομίμου †ταφῆς, λέγῃ, θρηνῶν, μετριώτερον ἂν τὴν συμφορὰν ἐνεγκεῖν,

†Εἰ κείνου κεφαλὴν καὶ χαρίεντα μέλεα
Ἥφαιστος καθαροῖσιν ἐν εἵμασιν ἀμφεπολήθη·

τὸ πῦρ, οὕτως, ὡς τὸν θεὸν, προσηγόρευσε. πάλιν δὲ· ὁ μὲν Εὐριπίδης εἰπὼν ἐν ὄρχῳ,

Μὰ τὸν μετ' ἄστρων Ζῆν' †Ἄρη τε φοίνιον·

αὐτοὺς τοὺς θεοὺς ὠνόμακε. τοῦ δὲ Σοφοκλέους λέγοντος,

Τυφλὸς γὼ, ὦ γυναῖκες, ὡς ὁρῶν Ἄρης

Συὸς πρασώπῳ πάντα τυρβάζει κακά,

τὸν πόλεμόν ἐςιν ὑπαχθσαι. †καθάπερ, αὖ, τὸν χαλκὸν, Ὁμήρυ λέγοντος,

Τῶν νῦν αἷμα κελαινὸν ἐῤῥῶον ἀμφὶ Σκαμάνδρῳ
Ἐσκέδασ' ὀξὺς Ἄρης.

κς'. Πολλῶν, οὖν, ὄντω λεγομένων, εἰδέναι δεῖ, καὶ μνημονεύειν, ὅτι, καὶ, τῷ τῦ ΔΙΟΣ καὶ ΖΗΝΟΣ ὀνόματι, ποτὲ μὲν, τὸν θεὸν, ποτὲ δὲ, τὴν τύχην, πολλάκις δὲ, τὴν εἱμαρμένην, προσαγορεύουσιν. ὅταν μὲν, γὰρ, λέγωσι·

†Ζεῦ πάτερ, Ἰδηθεν μεδέων·

καὶ,

Ὦ Ζεῦ, τίς εἶναί φησι σοῦ σοφώτερος;

τὸν θεὸν αὐτὸν λέγουσιν. †ὅταν δὲ, ταῖς αἰτίαις τῶν γιγνομένων πάντων ἐπονομάζωσι τὸν Δία, καὶ λέγωσι,

†Πολλὰς δ' ἰφθίμους ψυχὰς Ἄϊδι προΐαψε·
-- Διὸς δ' ἐτελείετο βουλή,

τὴν εἱμαρμένην. †ὃ, γὰρ, τὸν θεὸν, ὁ ποιητὴς οἴεται, κακομηχανᾶσθαι τοῖς ἀν-

θρώποις· ἀλλὰ, τὴν τῶν πραγμάτων ἀνάγκην ὀρθῶς ὑποδείκνυσιν· ὅτι, καὶ πόλεσι, καὶ στρατοπέδοις, καὶ ἡγεμόσιν, ἂν μὲν σωφρονῶσιν, εὖ πράττειν πέπρωται, καὶ κρατεῖν τῶν πολεμίων· ἂν δὲ, εἰς πάθη καὶ ἁμαρτίας ἐμπεσόντες, ὥσπερ ἔνιοι, διαφέρωνται πρὸς ἀλλήλους, καὶ στασιάζωσιν, ἀχημονεῖν, καὶ ἐκταράττεσθαι, καὶ κακῶς ἀπαλλάττειν·

†Εἱμαρμένον, γὰρ, τῶν κακῶν βυλευμάτων
Κακὰς ἀμοιβάς, ἐσι, καρπῶσθαι, βροτοῖς.

καὶ μὴν, ὁ Ἡσίοδος, τὸν Προμηθέα ποιῶν τῷ Ἐπιμηθεῖ παρακελευόμενον,

---†μή ποτε δῶρον
Δέξασθαι παρὰ Ζηνὸς ὀλυμπίου, ἀλλ' ἀποπέμπειν,

ἐπὶ τῇ τῆς τύχης δυνάμει†τῷ Διὸς ὀνόματι κέχρηται· τὰ, γὰρ, τυχηρὰ τῶν ἀγαθῶν, Διὸς δῶρα κέκληκε· πλούτους, καὶ γάμους, καὶ ἀρχὰς, καὶ πάντα, ὅλως, τὰ ἐκτὸς· ὧν ἡ κτῆσις ἀνόνητός ἐσι τοῖς χρῆσθαι καλῶς μὴ δυναμένοις. διὸ, καὶ, τὰν

Ἐπιμηθέα, φαῦλον ὄντα, καὶ ἀνόητον, οἴεται δεῖν φυλάττεσθαι, καὶ δεδιέναι τὰς εὐτυχίας· ὡς βλαβησόμενον, καὶ διαφθαρησόμενον, ὑπ' αὐτῶν. καὶ, πάλιν· ὅταν λέγῃ,

Μηδέποτ' ἀλομένην †πενίην, θυμοφθόρον ἀνδρί,
†Τέτλαθ' ὀνειδίζειν, μακάρων δόσιν αἰὲν ἐόντων,

θεόσδοτον, νῦν, τὸ τυχηρὸν εἴρηκεν· ὡς, οὐκ ἄξιον ἐγκαλεῖν τοῖς †διὰ τὴν τύχην πενομένοις· ἀλλὰ, τὴν, μετ' ἀργίας, καὶ ῥαθυμίας, καὶ μαλακίας, καὶ †πολυτελείας, ἀπορίαν, αἰσχρὰν καὶ ἐπονείδιστον οὖσαν. ὕπω, γὰρ, αὐτὸ τοὔνομα τῆς ΤΥΧΗΣ λέγοντες, εἰδότες δὲ τὴν τῆς ἀτάκτως καὶ ἀορίστως περιφερομένης αἰτίας δύναμιν ἰσχυρὰν, καὶ ἀφύλακτον, οὖσαν, ἀνθρωπίνῳ λογισμῷ, τοῖς τῶν θεῶν ὀνόμασιν ἐξέφραζον· ὥσπερ, ἡμεῖς, καὶ πράγματα, καὶ ἤθη, καὶ, νὴ Δία, λόγους, καὶ ἄνδρας, εἰώθαμεν δαιμονίους καὶ θείους προσαγορεύειν.

κζ. Τύτῳ, δή, τὰ πολλὰ †τῶν ἀτόπως περὶ τῦ Διὸς λέγεσθαι δοκούντων †ἐπανορθωτέον. ὧν ἐστι καὶ ταῦτα·

Δοιοὶ γάρ τε πίθοι κατακείαται ἐν Διὸς οὐδῷ
Κηρῶν ἔμπλειοι, ὁ μὲν ἐσθλῶν, αὐτὰρ ὁ δειλῶν.

καὶ,

Ὅρκια μὲν Κρονίδης ὑψίζυγος οὐκ ἐτέλεσσεν,
Ἀλλὰ, κακὰ φρονέων, τεκμαίρεται ἀμφοτέροισι.

καὶ,

——τότε γὼ ῥα κυλίνδετο πήματος ἀρχὴ
Τρωσί τε καὶ Δαναοῖσι, Διὸς μεγάλε διὰ βυλάς·

ὡς, περὶ τῆς τύχης, ἢ τῆς εἱμαρμένης, λεγομένων· †ἐν οἷς τὸ ἀσυλλόγιστον ἡμῖν τῆς αἰτίας, καὶ ὅλως τὸ καθ' ἡμᾶς, ὅπερ δὲ τὸ προσῆκον, καὶ κατὰ λόγον καὶ εἰκός, ἐστιν, ἐνταῦθα κυρίως ὀνομάζεσθαι τὸν θεὸν νομίζομεν. ὥσπερ, ἐν τύτοις·

Αὐτὰρ ὁ τῶν ἄλλων ἐπεπωλεῖτο τείχεας ἀνδρῶν,
Αἰαντος δ' ἀλέεινε μάχην Τελαμωνιάδαο,
†Ζεὺς γὰρ οἱ νεμέσα ἂν ἀμείνονι φωτὶ μάχοιτο.

καὶ,

Ζεὺς γὰρ τὰ μὲν τοιαῦτα φρονεῖ βροτῶν,

Τὰ μικρὰ δ' ἄλλοις δαίμοσιν παρεὶς ἐᾷ.

καὶ †Σφόδρα, δὲ, δεῖ καὶ τοῖς ἄλλοις ὀνόμασι προσέχειν, κατὰ πολλὰ πράγματα κινουμένοις καὶ μεθισταμένοις ὑπὸ τῶν ποιητῶν. οἷόν ἐστι καὶ τὸ τῆς ἀρετῆς. ἐπεὶ, γὰρ, οὐ μόνον, ἔμφρονας παρέχεται, καὶ δικαίους, καὶ ἀγαθοὺς, ἐν πράξεσι καὶ λόγοις· ἀλλὰ, καὶ, δόξας, ἐπιεικῶς, καὶ δυνάμεις, †περιποιεῖ· παρὰ τοῦτο ποιοῦνται· καὶ τὴν εὐδοξίαν, ἀρετὴν, καὶ δύναμιν, ὀνομάζοντες· ὥσπερ, ἐλαίαν, τὸν ἀπὸ τῆς ἐλαίας, καὶ φηγὸν, τὸν ἀπὸ τῆς φηγοῦ, καρπὸν, ὁμωνύμως τοῖς φέρουσιν. ἀκοῦν, ὁ νέος, ἡμῖν, ὅταν μὲν λέγωσι,

Τῆς δ' ἀρετῆς ἱδρῶτα θεοὶ προπάροιθεν ἔθηκαν·

καὶ,

†Τῆμός σφιν Δαναοὶ ἀρετῇ ῥίζαντο φάλαγγα·

καὶ,

Εἰ δὲ θανεῖν θέμις, ὧδε θανεῖν καλὸν
Εἰς ἀρετὴν καταδυσαμένους βίον·

1 leg. τὴν δύναμιν, ut mox p. 43. l. 10.

εὐθὺς οἰέσθω, λέγεσθαι ταῦτα † περὶ τῆς ἀρίστης καὶ θειοτάτης ἕξεως ἐν ἡμῖν· ἣν, ὀρθότητα λόγου, καὶ ἀκρότητα λογικῆς φύσεως, καὶ διάθεσιν ὁμολογουμένην ψυχῆς, νοοῦμεν.

κθ'. Ὅταν δὲ ἀναγινώσκῃ, πάλιν, τότε,

Ζεὺς δ' ἀρετὴν ἄνδρεσσιν ὀφέλλει τε μινύθει τε·

καὶ τὸ,

--- πλούτῳ δ' ἀρετὴ καὶ κῦδος ὀπηδεῖ·

μὴ καθήσθω, τοὺς πλουσίους ἐκπεπληγμένος, καὶ τεθηπὼς, καθάπερ, ὤνιον, εὐθὺς, ἀργυρίου, τὴν ἀρετὴν ἔχοντας· μηδὲ, ἐπὶ τῇ τύχῃ κεῖσθαι, τὴν αὐτοῦ φρόνησιν αὔξειν, ἢ κολούειν, νομίζων· ἀλλὰ, ἀντὶ δόξης, ἢ δυνάμεως, ἢ εὐτυχίας, † ἢ τινος ὁμοίου, τῇ ἀρετῇ κεχρῆσθαι † τὸν ποιητὴν ἡγείσθω. καὶ, γὰρ, τῇ κακότητι, ποτὲ μὲν, ἰδίως σημαίνουσι κακίαν καὶ μοχθηρίαν ψυχῆς· ὡς Ἡσίοδος,

Τὴν μὲν γὰ κακότητα καὶ ἱλαδόν ἐστιν ἑλέσθαι·

ποτὲ δὲ, ἄλλην τινὰ κάκωσιν, ἢ δυςυχί-
αν· ὡς Ὅμηρος,

Αἶψα γὰρ ἐν κακότητι βροτοὶ καταγηράσκυσιν.

ἐπεὶ, κὴ, τὴν εὐδαιμονίαν, ἐξαπατηθείη
τις ἄν, †ὅτω τοὺς ποιητὰς οἰόμενος λέγειν,
ὡς οἱ φιλόσοφοι λέγουσι τὴν παντελῆ τῶν
ἀγαθῶν ἕξιν †ἢ κτῆσιν, ἢ κὴ τελειότητα
βίυ κατὰ φύσιν εὑροῦντος· ἀλλὰ, ὐχὶ,
καταχρωμένους πολλάκις, τὸν πλούσιον
εὐδαίμονα καλεῖν ἢ μακάριον, κὴ τὴν δύ-
ναμιν ἢ τὴν δόξαν, εὐδαιμονίαν. Ὅμηρος
μὲν, γὰρ, ὀρθῶς κέχρηται τοῖς ὀνόμα-
σιν,

Ὥς, ὅτοι χαίρων τοῖσδε κλεάτεσσιν, ἀνάσσω.

κὴ Μένανδρος,

Ἔχω δὲ πολλὴν ὐσίαν, κὴ πλούσιος
†Καλοῦμ' ὑπὸ πάντων, μακάριος δ' ὑπ' ὐδενός.

Εὐριπίδης δὲ πολλὴν ἀπεργάζεται ταρα-
χὴν κὴ σύγχυσιν, ὅταν λέγῃ,

Μή μοι γένοιτο λυπρὸς εὐδαίμων βίος·

καὶ,

†Τί τὴν τυραννίδ' ἀδικίαν εὐδαίμονα
Τιμᾷς;

ἂν μή, τις, ὥσπερ εἴρηται, ταῖς μεταφοραῖς καὶ καταχρήσεσι τῶν ὀνομάτων †ἔπηται. †ταῦτα μὲν οὖν ἱκανῶς περὶ τούτων.

λ'. Ἐκεῖνα δὲ, οὐχ ἅπαξ, ἀλλὰ πολλάκις †ὑπομνηστέον ἐστὶ τοὺς νέους· ἐνδεικνύμενον αὐτοῖς, †ὅτι, μιμητικὴν ἡ ποίησις ὑπόθεσιν ἔχουσα, κόσμῳ μὲν καὶ λαμπρότητι χρῆται, περὶ τὰς ὑποκειμένας πράξεις, καὶ τὰ ἤθη· τὴν δὲ ὁμοιότητα τῷ ἀληθοῦς ἀπολείπει· τῆς μιμήσεως ἐν τῷ πιθανῷ τὸ ἀγωγὸν ἔχούσης. διὸ, καὶ κακίας, καὶ ἀρετῆς, σημεῖα, μεμιγμένα ταῖς πράξεσιν, ἡ μὴ παντάπασι †τῆς ἀληθείας ὀλιγωροῦσα μίμησις συνεκφέρει· ὥσπερ, ἡ Ὁμήρου· πολλὰ πάνυ τοῖς Στωϊκοῖς χαίρειν φράζουσα· μήτε τι φαῦλον ἀρετῇ προσεῖναι, μήτε κακίᾳ χρηστὸν, ἀξιοῦσιν, ἀλλὰ, πάντως μὲν, ἐν πᾶσιν, ἁμαρτωλὸν εἶναι τὸν ἀμαθῆ, περὶ πάντα δὲ, αὖ, †κα-

τορθοῦν τὸν ἀςεῖον. ταῦτα, γὰρ, ἐν ταῖς σχολαῖς ἀκούομεν. ἐν δὲ τοῖς πράγμασι, καὶ τῷ βίῳ, τῶν πολλῶν, †κατ' Εὐριπίδην,

Οὐκ ἂν γένοιτο χωρὶς ἐσθλὰ καὶ κακά,
Αλλ' ἔστι τὶς σύγκρασις.

†Ἄνευ, δὲ, τοῦ ἀληθοῦς, μάλιςα μὲν, ἡ ποιητικὴ τῷ ποικίλῳ χρῆται καὶ πολυτροπῳ. τὸ, γὰρ, ἐμπαθὲς, καὶ παράλογον, καὶ ἀπροσδόκητον, ᾧ, πλείςη μὲν ἔκπληξις ἕπεται, πλείςη δὲ χάρις, αἱ μεταβολαὶ †παρέχουσι τοῖς μύθοις. †τὸ δὲ ἁπλοῦν, ἀπαθὲς, καὶ ἄμυθον. ὅθεν ὕλε, νικῶντας ἀεὶ πάντα ποιοῦσι τοὺς αὐτούς· ὅτε, εὐημερούντας· ὅτε, κατορθοῦντας. ἀλλὰ, οὐδὲ τοῖς θεοῖς, ὅταν εἰς ἀνθρωπίνας †ἐμπέσωσι πράξεις, ἀπαθέσι χρῶνται, καὶ ἀναμαρτήτοις· ἵνα, μηδαμοῦ, τό, τε ταραττον, καὶ τὸ ἐκπλῆττον, ἀργῇ, τῆς ποιήσεως· ἀκίνδυνον, καὶ ἀνταγώνιςον, γινόμενον.

λά. Οὕτως, οὖν, τούτων ἐχόντων· ἐπάγωμεν τοῖς ποιήμασι τὸν νέον, μὴ τοι-

αὐτας ἔχοντα τὰς δόξας, περὶ τῶν καλῶν ἐκείνων καὶ μεγάλων ὀνομάτων, ὡς, ἄρα, σοφοὶ καὶ δίκαιοι ἄνδρες ἦσαν, ἄκροι τε βασιλεῖς, καὶ κανόνες ἀρετῆς ἁπάσης καὶ ὀρθότητος· ἐπεὶ, βλαβήσεται μεγάλα, [1]δοκιμάζων ταῦτα, καὶ τεθηπὼς· [1]καὶ δυχεραίνων, μηδὲ ἀκούων μηδὲ [2]ἀποδεχόμενος τῶ φέγοντος αὐτοὺς, τοιαῦτα πράτλοντας, καὶ λέγοντας,

Αι, γὼ, Ζεῦ τε πάτερ; καὶ Αθηναίη, καὶ Απολλον·
Μήτε τις, οὖν, Τρώων θάνατον φύγοι, ὅστοι ἔασι·
Μήτε τις Αργείων· [1]τῶν δ' ἐκδῦμεν ὄλεθρον·
Οφρ' οἷοι Τροίης ἱερὰ κρήδεμνα λύωμεν.

καὶ,

Οικτροτάτην δ' ἤκουσα ὅπα [1]Πριάμοιο θυγατρὸς
Κασσάνδρης· τὴν κλεῖτε Κλυταιμνήστρη δολόμητις
Αμφ' ἐμοί.

καὶ,

Παλλακίδι προμιγῆναι, ἵν' ἐχθήρειε γέροντα·
Τῇ πιθόμην, καὶ ἔρεξα.

καὶ,

1 leg. ut vulgo, μὴ δυσχ-

2 glossematis speciem habere videntur duae voces μηδὲ ἀποδεχόμενος.

Ζεῦ πάτερ, ὅστις σεῖο θεῶν ὀλοώτερος ἄλλος.

†μηδὲν ἐπαινεῖν ἐθιζέσθω τοιοῦτον ὁ νέος· μηδὲ, προφάσεις λέγων, μηδὲ, παραγωγὰς τὰς εὐπρεπεῖς ἐπὶ πράγμασι φαύλοις †μηχανώμενος, πιθανὸς ἔσῃ, καὶ πανοῦργος. ἀλλὰ, ἐκεῖνο, μᾶλλον, οἰέσθω· μίμησιν εἶναι τὴν ποίησιν ἠθῶν, καὶ βίων· καὶ ἀνθρώπων, ἢ τελείων, ἢ δὲ καθαρῶν, ἢ δ' ἀνεπιλήπτων παντάπασιν· ἀλλὰ, μεμιγμένων †πάθεσι, καὶ δόξαις ψευδέσι, καὶ ἀγνοίαις· †διὰ, δὲ, εὐφυΐαν, αὐτοὺς πολλάκις μετατιθέντων πρὸς τὸ κρεῖττον. ἡ, γὰρ, τοιαύτη παρασκευὴ τοῦ νέου, καὶ διάνοια, τοῖς μὲν εὖ λεγομένοις καὶ πραττομένοις ἐπαιρομένου, καὶ συνενθουσιῶντος, τὰ δὲ φαῦλα μὴ προσιεμένου, καὶ δυσχεραίνοντος, ἀβλαβῆ παρέξει τὴν ἀκρόασιν.

λβ'. †Ὁ, δὲ, πάντα θαυμάζων, καὶ πᾶσιν ἐξοικειούμενος, καὶ καταδεδουλωμένος τῇ δόξῃ τὴν κρίσιν ὑπὸ τῶν ἡρωϊκῶν ὀνομα-

1 legendum αὐτὸς

των· ὥσπερ οἱ τὴν Πλάτωνος ἀπομιμούμενοι κυρτότητα, καὶ τὴν Ἀριστοτέλους τραυλότητα· λήσεται πρὸς πολλὰ τῶν φαύλων εὐχερὴς γενόμενος. δεῖ, δὲ, μὴ δειλῶς, μηδὲ ὥσπερ ὑπὸ δεισιδαιμονίας ἐν ἱερῷ, φρίττειν ἅπαντα, καὶ προσκυνεῖν· ἀλλὰ, θαρσαλέως, ἐθιζόμενον, ἐπιφωνεῖν, μηδὲν ἧττον τῷ ΟΡΘΩΣ καὶ ΠΡΕΠΟΝΤΩΣ, τὸ ΟΥΚ ΟΡΘΩΣ καὶ ΟΥ ΠΡΟΣΗΚΟΝ.

Οἷον· ὁ Ἀχιλλεὺς ἐκκλησίαν συνάγει, τῶν στρατιωτῶν νοσούντων· ἀχάλλων, μὲν, ἀργοῦντι τῷ πολέμῳ· καὶ μάλιστα πάντων, διὰ τὴν ἐν ταῖς στρατείαις ἐπιφάνειαν αὐτοῦ καὶ δόξαν· ἰατρικὸς δὲ ὤν, καὶ, μετὰ ἡμέραν ἑνάτην, ἢ ἰαῦτα κρίνεσθαι πέφυκεν, αἰσθόμενος οὐκ ὄσαν συνήθη τὴν νόσον, οὐδὲ συνεστῶσαν ἀπὸ κοινῶν αἰτιῶν· ἀναστὰς, οὐ διημαγωγεῖ πρὸς τὸν ὄχλον· ἀλλὰ, ἰῷ βασιλεῖ γίνεται σύμβουλος·

Ατρείδη, νῦν ἄμμι παλίμπλαγχθέντας οἴκω

Αψ ἀπογοήσαιν·

ὀρθῶς, ταῦτα, καὶ μετρίως, καὶ πρεπόντως. τῦ δὲ μάντεως δεδιέναι† φήσαντος τὴν ὀργὴν τῦ δυνατωτάτυ τῶν Ἑλλήνων· ὐκ, ἔτι, ὀρθῶς, ὐδὲ μετρίως, ἐπομόσας, μηδένα προσοίσειν χεῖρας αὐτῷ, ζῶντος αὐτῦ, προσίδησιν

--- οὐδ' ἢν Ἀγαμέμνανα εἴπῃς·

ἐνδεικνύμενος ὀλιγωρίαν† καὶ περιφρόνησιν τῦ ἄρχοντος, ἐκ δὲ τύτυ· μᾶλλον παροξυνθεὶς, ἐπὶ τὸ ξίφος φέρεται, σφάττειν διανούμενος· ὅτε, πρὸς τὸ καλὸν, ὀρθῶς, οὔτε† πρὸς συμφέρον. εἶτα, αὖθις, μετανοήσας,

Αψ ἐς κυλεὸν ὦσε μέγα ξίφος, οὐδ' ἀπίθησε
Μύθῳ Ἀθηναίης·

ὀρθῶς, πάλιν, καὶ καλῶς· ὅτι, τὸν θυμὸν ἐκκόψαι παντάπασι μὴ δυνηθεὶς, ὅμως, πρὶν ἀνήκεστόν τι δρᾶσαι, μετέσησε, καὶ κατέσχεν, εὐπειθῆ τῷ λογισμῷ γενόμενον.

1 forte αὐτῦ

λγ'. Πάλιν, ὁ Αγαμέμνων· ἐν, μὲν, τοῖς, περὶ τὴν ἐκκλησίαν, γενομένοις, καὶ λεγομένοις, ὑπ' αὐτοῦ, καταγέλαστός ἐστιν· ἐν, δὲ, τοῖς, περὶ Χρυσηΐδα, σεμνότερος, καὶ βασιλικώτερος. ὁ μὲν, γὰρ, Αχιλλεὺς, ἀγομένης τῆς Βρισηΐδος,

Δακρύσας, ἑτάρων ἄφαρ ἕζετο, νόσφι λιασθείς·

ὅτος δὲ, αὐτὸς εἰς τὴν ναῦν ἐμβιβάζων, καὶ παραδιδοὺς, καὶ ἀποπέμπων, τὴν ἄνθρωπον· ἣν, ὀλίγῳ πρόσθεν, εἴρηκε, τῆς γαμετῆς, τῇ εὐνοίᾳ, προκρίνειν· τοὐθὲν αἰσχρὸν, οὐδὲ ἐρωτικὸν, ἐποίησε. καὶ, μὴν, ὁ Φοίνιξ, διὰ τὴν παλλακίδα κατάρατος ὑπὸ τοῦ πατρὸς γενόμενος,

Τὸν μὲν ἐγὼ, φησὶ, βάλευσα κατακτάμεν ὀξέϊ χαλκῷ·
Αλλά τις ἀθανάτων παῦσεν χόλον, ὅς ῥ' ἐνὶ θυμῷ
Δήμου θῆκε φάτιν, καὶ ὀνείδεα πόλλ' ἀνθρώπων,
Ὡς μὴ πατροφόνος μετ' Αχαιοῖσιν καλεοίμην.

ὁ μὲν, οὖν, Αρίσταρχος ἐξεῖλε ταῦτα τὰ ἔπη, φοβηθεὶς· ἔχει, δὲ, πρὸς τὸν καιρὸν ὀρθῶς· τοῦ Φοίνικος τὸν Αχιλλέα διδάσκον-

τος οἷόν ἐστιν ὀργὴ· καὶ, ὅσα, διὰ θυμὸν, ἄνθρωποι τολμῶσι, μὴ χρώμενοι λογισμῷ, μηδὲ πειθόμενοι τοῖς παρηγορῦσι. καὶ, γὰρ, τὸν Μελέαγρον ἐπεισάγει τοῖς †πολίταις ὀργιζόμενον, εἶτα πραϋνόμενον· ὀρθῶς τὰ πάθη φέγων· τὸ δὲ μὴ συνακολουθεῖν, ἀλλὰ, ἀντιτάττεσθαι, καὶ κρατεῖν, καὶ μετανοεῖν, ἐπαινῶν, ὡς καλὸν, καὶ συμφέρον. ἐνταῦθα, μὲν, οὖν, ἡ διαφορὰ, πρόδηλος.

λδ'. Ὅπου, δὲ, ἀσάφεια τῆς γνώμης· διοριστέον, ὅτω πως, ἐφιστάντας τὸν νέον, εἰ, μὲν, Ναυσικάα, ξένον ἄνδρα τὸν Ὀδυσσέα θεασαμένη, καὶ παθοῦσα τὸ τῆς Καλυψοῦς πάθος πρὸς αὐτὸν, ἅτε, δὴ, τρυφῶσα, καὶ γάμων ὥραν ἔχουσα, τοιαῦτα μωραίνει πρὸς τὰς θεραπαινίδας,

Αι, γὰ, ἐμεῦ τοιόσδε πόσις κεκλημένος εἴη,
Ενθάδε ναιετάων, καί οἱ ἄδοι αὐτόθι μίμνειν,

ψεκτέον τὸ θράσος αὐτῆς, καὶ τὴν ἀκολασίαν. εἰ, δὲ, τοῖς λόγοις τοῦ ἀνδρὸς τὸ ἦ-

θος ἐνιδοῦσα, καὶ θαυμάσασα τὴν ἔντευξιν αὐτοῦ, πολὺν νοῦν ἔχουσαν, εὔχεται τοιούτῳ συνοικεῖν, μᾶλλον, ἢ, πλωτικῷ τινι καὶ ὀρχηστικῷ τῶν πολιτῶν· ἄξιον ἄγασθαι. †παλιν· τῆς Πηνελόπης τοῖς μνηστῆρσι προσδιαλεγομένης οὐκ ἀπανθρώπως· ἐκείνων, δὲ, αὐτῇ †χαριζομένων ἱμάτια, καὶ κόσμον ἄλλον· ἡδόμενος Ὀδυσεὺς,

Οὕνεκα τῶν μὲν δῶρα παρέλκετο, θέλγε δὲ θυμὸν,

εἰ, μὲν, ἐπὶ τῇ δωροδοκίᾳ, καὶ πλεονεξίᾳ, χαίρει, †τὸν κωμῳδούμενον ὑπερβάλλει, μαστροπείᾳ, Πολίαγρον·

Εὐδαίμων Πολίαγρος, ὑράνιον
ἄγαλμα πλουτοφόρον, τρέφων.

εἰ, δὲ, μᾶλλον οἰόμενος ὑποχειρίους ἕξειν, διὰ τὴν ἐλπίδα, καὶ τὸ μέλλον ὑποδοχῶντας· λόγον ἔχει τὸ ἡδόμενον αὐτῷ, καὶ θαῤῥοῦν. ὁμοίως, ἐπὶ τῇ διαριθμήσει τῶν χρημάτων, ἃ συνεξέθηκαν οἱ Φαίακες αὐτῷ, καὶ ἀπέπλευσαν· †εἰ, μὲν, ἀληθῶς, ἐν ἐρημίᾳ τοσαύτῃ, καὶ τῶν καθ' αὐτὸν ἀσα-

φεία καὶ ἀδηλότητι, γεγονὼς, περὶ τῶν χρημάτων φοβεῖται,

Μήτι οἱ οἴχωνται πρόιλης ἐκ νηὸς ἔχοντες,

οἰκτείρειν, ἄξιον, †ἢ βδελύτ[illegible]εσθαι, νὴ Δία, τὴν φιλοπλουτίαν. εἰ, δὲ, ὥσπερ ἔνιοι λέγουσι, περὶ τῆς Ἰθάκης ἀμφιδοξῶν, οἴεται, τὴν τῶν χρημάτων σωτηρίαν ἀπόδειξιν εἶναι τῆς τῶν Φαιάκων ὁσιότητος· ὑ, γὰρ, ἄν, ἀκερδῶς φέροντας αὐτὸν εἰς ἀλλοτρίαν ἐκβάλλειν χώραν, καὶ καταλιπεῖν, ἀποχομένους τῶν χρημάτων· ὅτε φαύλῳ τεκμηρίῳ χρῆται, καὶ τὴν πρόνοιαν ἄξιον ἐπαινεῖν. ἔνιοι, δὲ, καὶ τὴν ἔκθεσιν αὐτὴν, εἰ, μὲν, ἀληθῶς ἐγένετο καθεύδοντος, ψέγουσι· καὶ, Τυρρηνὸς ἱστορίαν τινά, φασι, διαφυλάττειν· ὡς, ὑπνώδης, φύσει, τῦ Ὀδυσσέως γενομένυ, †καὶ δυσεντεύκτυ, διὰ τῦτο, πολλοῖς ὄντος. εἰ, δὲ, ὐκ ἦν ἀληθὴς ὁ ὕπνος, ἀλλὰ, αἰδούμενος, μὲν, ἀποπέμψαι τοὺς Φαίακας, ἄνευ ξενίων, καὶ φιλοφροσύνης· μὴ δυνάμενος, δὲ, τοὺς ἐχθροὺς λαθεῖν, ἐκείνων

συμπαρόντων· ἐχρήσατο τῆς ἀπορίας παρακαλύμματι, κοιμωμένῳ ποιήσας ὅμοιον ἑαυτὸν· ἀποδέχονται.

λέ. Καὶ ταῦτα, δή, τοῖς νέοις ὑποδεικνύοντες, †ὄκ ἐάσωμεν, φοράν, πρὸς τὰ φαῦλα, γίνεσθαι τῶν ἡδῶν· ἀλλὰ, τῶν βελτιόνων ζῆλον, κ᾽ προαίρεσιν· εὐθὺς, τοῖς μὲν, τὸ ψέγειν, †τοῖς δὲ, τὸ ἐπαινεῖν, ἀποδιδόντες. μάλιστα, δὲ, τοῦτο ποιεῖν δεῖ ἐν ταῖς τραγῳδίαις· ὅσαι λόγους ἔχουσι πιθανοὺς, κ᾽ πανούργους, †ἐν πράξεσιν ἀδόξοις, κ᾽ πονηροῖς. ὁ πάνυ, γὰρ, ἀληθὲς τὸ τοῦ Σοφοκλέους, λέγοντος,

Ουκ ἐς᾽ ἀπ᾽ ἔργων μὴ καλῶν ἔπη καλά.

κ᾽, γὰρ, ὅτος εἴωθεν, ἤθεσι φαύλοις, κ᾽ ἀτόποις πράγμασι, λόγους ἐπιγελῶντας, κ᾽ φιλανθρώπους αἰτίας, πορίζειν. κ᾽, ὁ σύσκηνος αὖ τοῦ, πάλιν, ὁρᾷς, ὅτι, τήν τε Φαίδραν κ᾽ προσεγκαλοῦσαν τῷ Θησεῖ πεποίηκεν· ὡς, διὰ τὰς ἐκείνου παρανομίας, ἐραθεῖσαν τοῦ Ἱππολύτου. τοιαύτην, δὲ, κ᾽ τὴν Ελένην

παῤῥησίαν, κατὰ τῆς Ἑκάβης, ἐν ταῖς Τρωάσι, δίδωσιν· †οἰομένη, δεῖν ἐκείνην κολάζεσθαι μᾶλλον, ὅτι, μοιχὸν αὐτῆς ἔτεκε. μηδὲν, ὦν, τούτων, κομψὸν ἡγεῖσθαι, καὶ πανοῦργον, ὁ νέος ἐθιζέσθω· μηδὲ προσμειδιάτω ταῖς τοιαύταις εὐρεσιλογίαις· ἀλλὰ, †βδελυττέσθω τοὺς λόγους, μᾶλλον, ἢ, τὰ ἔργα, τῆς ἀκολασίας.

λϛ'. Ἐπὶ πᾶσι, τοίνυν, καὶ τὸ, τὴν αἰτίαν †ἑκάστου τῶν λεγομένων ἐπιζητεῖν, χρήσιμόν ἐστιν. ὁ, μὲν, γὰρ, Κάλων, ἔτι παιδάριον ὤν, †ἔπραττε, μὲν, ὃ προσέταττεν ὁ παιδαγωγὸς· αἰτίαν, δὲ, καὶ λόγον, ἀπήτει, τοῦ προστάγματος. τοῖς, δὲ, ποιηταῖς †οὐ πειστέον, ὥσπερ παιδαγωγοῖς, ἢ, νομοθέταις· ἂν μὴ λόγον ἔχῃ τὸ ὑποκείμενον· ἕξει, δὲ, ἄν περ χρηστὸν ᾖ· ἂν, δὲ, μοχθηρὸν, ὀφθήσεται κενὸν καὶ μάταιον. ἀλλὰ, οἱ πολλοὶ, τῶν μὲν τοιούτων τὰς αἰτίας πικρῶς ἀπαιτοῦσι· καὶ διαπυνθάνονται πῶς λέλεκται,

†Μηδέποτ' οἰνοχόην τιθέμεν κρητῆρος ὕπερθεν,

Πινόντων·

καὶ,

Ὃς δέ κ' ἀνὴρ ἀπὸ ὦν ὀχέων ἕτερ' ἅρμαθ' ἵκηται,
Ἔσχει ὀρεξάσθω·

τῶν δὲ μειζόνων, ἀξιοῦσανίσως παραδέχονται τὴν ψῆφον. οἷα καὶ ταῦτα ἐστίν·

Δυσλοῖ γὰρ ἄνδρα κἂν θρασύστολος τις ᾖ,
Ὅταν συνειδῇ μητρὸς ἢ πατρὸς κακά.

καὶ,

Μικρὸν φρονεῖν χρὴ τὸν κακῶς πεπραχότα.

†καίτοι, ταῦτα τῶν ἠθῶν ἅπλεται, καὶ τὰς βίους διαταράττει· κρίσις ἐμποιοῦντα φαύλας, καὶ δόξας ἀγεννεῖς· ἂν μὴ, πρὸς ἕκαστον αὐτῶν, εἰθισμένοι, λέγωμεν· Διὰ τί, σμικρὸν φρονεῖν χρὴ τὸν κακῶς πεπραχότα; καὶ μὴ, μᾶλλον, ἀνταίρειν τῇ τύχῃ, †καὶ ποιεῖν ὑψηλὸν ἑαυτὸν, καὶ ἀταπείνωτον; †διὰ τί, δὲ, ἐὰν, ἐκ πατρὸς φαύλου, καὶ ἀνοήτου, γεγονὼς, αὐτὸς ὢν χρηστὸς, καὶ φρόνιμος, †ὦ προσήκῃ μοι, διὰ τὴν ἐμὴν ἀρετὴν, μέγα φρονεῖν· ἀλλὰ, καλαπε-

πλῆχθαι, καὶ ταπεινὸν εἶναι, διὰ τὴν τοῦ πατρὸς ἀμαθίαν; ὁ, γὰρ, οὕτως ἀπάντων, καὶ ἀντερείδων· καὶ μὴ, παντὶ λόγῳ, πλάγιον, ὥσπερ πνεύματι, παραδιδοὺς ἑαυτὸν· ἀλλὰ, ὀρθῶς ἔχειν νομίζων τὸ,

βλάξ ἄνθρωπος ἐπὶ παντὶ λόγῳ, φιλεῖ ἐποῆσθαι,

πολλὰ, διακρύσεται, τῶν, οὐκ ἀληθῶς, οὐδὲ ὠφελίμως, λεγομένων.

λζ. Ταῦτα, μὲν, οὖν, ἀβλαβῆ παρέξει τὴν τῶν ποιημάτων ἀκρόασιν. ἐπεὶ, δὲ· ὥσπερ ἐν ἀμπέλοις φύλλοις, καὶ κλήμασιν, εὐθαλοῦσι, πολλάκις ὁ καρπὸς ἀποκρύπτεται, καὶ λανθάνει κατασκιαζόμενος· οὕτως, ἐν ποιητικῇ λέξει, καὶ μυθεύμασι περιεχυμένοις, πολλὰ διαφεύγει τὸν νέον ὠφέλιμα, καὶ χρήσιμα· δεῖ, δὲ, τοῦτο μὴ πάσχειν· μηδὲ ἀποπλανᾶσθαι τῶν πραγμάτων· ἀλλὰ, ἐμφύεσθαι, μάλιστα, τοῖς πρὸς ἀρετὴν φέρουσι, καὶ δυναμένοις πλάτ-

ἰειν τὸ ἦθος· †ὰ χεῖρόν ἐϛι, ϰ̀ περὶ τούτων διελθεῖν, ἐν βραχέσιν· ἁψάμενον, τύπῳ, τῶν πραγμάτων· μήκη, δὲ, ϰ̀ κατασκευὰϛ, ϰ̀ παραδειγμάτων ὄχλον, ἐῶντα τοῖς ἐπιδεικτικώτερον γράφυσι.

λή. Πρῶτον, μὲν, οὖν, τὰ χρηϛὰ, ϰ̀ τὰ φαῦλα, γινώσκων ὁ νέος, ἦθη, ϰ̀ πρόσωπα· τοῖς λόγοις προσεχέτω, ϰ̀ ταῖς πράξεσιν, ἃς ὁ ποιητὴς ἑκατέρῳ προσηκόντως ἀποδίδωσιν. οἷον· ὁ Αχιλλεὺς πρὸς τὸν Αγαμέμνονα λέγϕ, καίπερ λέγων μετ' ὀργῆς·

†Ου, γὰ, σοί, ποτε, ἶσον ἔχω γέρας· ὁππότ' Αχαιοὶ
Τρώων ἐκπέρσωσ' †ευ̃ ναιόμενον πτολίεθρον.

ὁ, δὲ, Θερσίτης, τῷ αὐτῷ λοιδορύμενος, λέγϕ·

Πλεῖαί τοι χαλκοῦ κλισίαι, πολλαὶ δὲ γυναῖκες
Εισὶν ἐνὶ κλισίῃ ἐξαίρετοι, †ἃς τοι Αχαιοὶ
Πρωτίϛῳ δίδομεν, εὖτ' ἂν πτολίεθρον ἕλωμεν.

ϰ̀, πάλιν, ὁ Αχιλλεὺς·

- - - ἄγχέ, ποθι, Ζεὺς

†Δῶσι πόλιν Τροίην εὐτείχεον ἐξαλαπάξαι.

ὁ, δὲ, Θερσίτης·

Οὔ κεν ἐγὼ δήσας ἀγάγω, ἢ ἄλλος Αχαιῶν.

πάλιν· τοῦ Αγαμέμνονος, †ἐν τῇ ἐπιπωλήσῃ, τὸν Διομήδην λοιδορήσαντος· ὁ, μὲν, ὑθὲν ἀντεῖπεν·

Αιδεσθεὶς βασιλῆος ἐνιπὴν αἰδοίοιο·

ὁ, δὲ, Σθένελος, οὐ μηδεὶς λόγος,

Ατρείδη, φησὶ †μὴ ψεύδε', ἐπισάμενος σάφα εἰπεῖν.
Ἡμεῖς, τοι, πατέρων μὲν ἀμείνονες εὐχόμεθ' εἶναι.

†ἡ, γὰρ, τοιαύτη διαφορὰ, μὴ παροῤῥωμένη, διδάξει τὸν νέον, ἀξιοῦν ἡγεῖσθαι τὴν ἀτυφίαν καὶ μετριότητα· τὴν, δὲ, μεγαλαυχίαν, καὶ περιαυτολογίαν, ὡς φαῦλον εὐλαβεῖσθαι.

Χρήσιμον, δὲ, καὶ, τὸ τοῦ Αγαμέμνονος καταναοῦν, ἐνταῦθα. τὸν, μὲν, γὰρ, Σθένελον ἀπροσαύδητον παρῆλθε· τοῦ, δὲ, Οδυσσέως †οὐκ ἠμέλησεν δηχθέντος· ἀλλὰ, ἠμείψατο, καὶ προσηγόρευσεν·

Ὡς γνῶ χωομένοιο· πάλιν δ' ὄγε †λάζετο μῦθον.

τὸ, μὲν, γὰρ, πᾶσιν ἀπολογεῖσθαι, θεραπευτικὸν, κ᾽ οὐκ ἀξιωματικόν· τὸ, δὲ, πάντων καταφρονεῖν, ὑπερήφανον, κ᾽ ἀνόητον. ἄριστα, δὲ, ὁ Διομήδης, ἐν μὲν τῇ μάχῃ, σιωπᾷ, κακῶς ἀκούων ὑπὸ τοῦ βασιλέως· μετὰ δὲ τὴν μάχην, παῤῥησίᾳ χρῆται πρὸς αὐτὸν·

Αλκὴν μέν μοι πρῶτον ὀνείδισας ἐν Δαναοῖσιν.

†Εὖ, δὲ, ἔχει, κ᾽, φρονίμου ἀνδρὸς, κ᾽ μάντεως διαφορὰν πανηγυρικῆς, μὴ καταλιπεῖν. ὁ, μὲν, γὰρ, Κάλχας οὐ συνεῖδε τὸν καιρὸν· ἀλλὰ, ἐν πλήθει, παρ᾽ οὐδὲν ἐποιήσατο κατηγορῆσαι τοῦ βασιλέως, ὡς τὸν λοιμὸν αὐτοῖς ἐπάγοντος· ὁ, δὲ, Νέστωρ· βουλόμενος ἐμβαλεῖν λόγον, ὑπὲρ τῶν πρὸς τὸν Αχιλλέα διαλλαγῶν· ἵνα μὴ διαβάλλειν δοκῇ τὸν Αγαμέμνονα, πρὸς τὸ πλῆθος, ὡς ἁμαρτόντα, κ᾽ χρησάμενον ὀργῇ,

Δαίνυ δαῖτα γέρουσιν· ἔοικέ τοι, οὔτοι ἀεικές·
Πολλῶν δ᾽ ἀγρομένων, τῷ πείσεαι ὅς κεν ἄρίστην

Βυλὴν βυλεύσῃ.

κ᾽, μετὰ τὸ δεῖπνον, ἑξαποστέλλῃ τοὺς πρέσβεις. τοῦτο, γὰρ, ἦν ἐπανόρθωσις ἁμαρτίας· ἐκεῖνο, δὲ, κατηγορία, κ᾽ προπηλακισμός.

λθ᾽. Ετι, δὲ, κ᾽ τὰς, ἐν τοῖς γένεσι, διαφορὰς σκεπτέον· ὧν τοιοῦτός ἐστιν ὁ τρόπος. οἱ, μὲν, Τρῶες ἐπίασι, μετὰ κραυγῆς, κ᾽ θράσους· οἱ, δὲ, Αχαιοὶ,

Σιγῇ, δειδιότες σημάντορας.

τὸ, γὰρ, ἐν χερσὶ τῶν πολεμίων ὄντων, φοβεῖσθαι τοὺς ἄρχοντας, †ἀνδρείας, ἅμα, κ᾽ πειθαρχίας, σημεῖον. ὅθεν· ὁ, μὲν, Πλάτων ἐθίζει, τοὺς φόγους φοβεῖσθαι, κ᾽ τὰ αἰσχρὰ, μᾶλλον, ἢ, τοὺς πόνους, κ᾽ τοὺς κινδύνους· ὁ, δὲ, Κάτων ἔλεγε, †φιλεῖν τοὺς ἐρυθριῶντας, μᾶλλον, ἢ, τοὺς ὠχριῶντας.

Ἔστι, δὲ, κ᾽ τῶν ἐπαγγελιῶν ἴδιος χαρακτήρ. ὁ, μὲν, γὰρ, Δόλων ἐπαγγέλλεται,

Τόφρα γὰ ἐς ςρατὸν εἶμι διαμπερὲς, ὄφρ' ἂν ἵκωμαι
Νῆ' Αγαμεμνονέην·

ὁ, δὲ, Διομήδης, ἐπαγγέλλεται, μὲν, ὐδὲν· ἧττον, δὲ, ἄν, φησι, φοβηθῆναι, μεθ' ἑτέρυ πεμπόμενος. Ἑλληνικὸν, οὖν, καὶ ἀςεῖον, ἡ πρόνοια· βαρβαρικὸν, δὲ, καὶ φαῦλον, ἡ θρασύτης. †καὶ, δεῖ, τὸ, μὲν, ζηλοῦν· τὸ, δὲ, δυσχεραίνειν.

μ΄. Εχεται, δέ, τινος ὠκ ἀχρήςυ θεωρίας †καὶ τὸ, περὶ τοὺς Τρῶας, καὶ τὸν Ἕκτορα, πάθος· τῦ Αιαντος αὐτῷ μονομαχεῖν μέλλοντος. ὁ, μὲν, γὰρ, Αισχύλος· Ιθμοῖ, πύκλυ πληγέντος εἰς τὸ πρόσωπον, καὶ κραυγῆς γενομένης· οἷον, εἶπεν,

ἡ ἄσκησίς ἐςιν· οἱ θεώμενοι βοῶσιν, ὁ δὲ πληγεὶς σιωπᾷ.

τῦ, δὲ, ποιητῦ λέγοντος, †ὅτι, τὸν Αιαντα, μετὰ τῶν ὅπλων φανέντα λαμπρὸν, οἱ μὲν Ἕλληνες ἔχαιρον, ὁρῶντες·

†Τρῶας δὲ τρόμος αἰνὸς ἐπήλυθε γυῖα ἕκαςον,

Ἕκτορί τ' αὐτῷ θυμὸς ἐνὶ στήθεσι πάταστεν,

τίς ἂν ἀγάσαιτο τὴν διαφοράν; τῦ, μὲν, κινδυνεύοντος ἡ καρδία πηδᾷ μόνον· ὥσπερ, παλαίειν, νὴ Δία, ἢ, σταδιοδρομεῖν, μέλλοντος· τῶν, δὲ, θεωμένων, τρέμῃ οὐ πάλλεται τὸ σῶμα· δι' εὔνοιαν, οὐ φόβον, ὑπὲρ τῦ βασιλέως.

μά. Ἐνταῦθα, δὲ, οὐ, τὴν τῦ κρατίστυ, πρὸς τὸν κάκιστον, διαφορὰν ἀποθεωρητέον. ὁ, μὲν, γὰρ, Θερσίτης·

Ἐχθιστος δ' Ἀχιλῆϊ μάλις' ἦν, ἠδ' Ὀδυσῆϊ·

ὁ, δὲ, Αἴας, αἰεί τε τῷ Ἀχιλλεῖ προσφιλὴς, οὐ πρὸς τὸν Ἕκτορα λέγῃ, περὶ αὐτῦ,

- - - νῦν μὲν δὴ σάφα εἴσεαι, τοίόθεν οἷος,
Ὅσοι οὐ Δαναοῖσιν ἀρίστης μετέασι,
Καὶ μετ' Ἀχιλλῆα ῥηξήνορα θυμολέοντα.

οὐ, τῦτο, μὲν, Ἀχιλλέως τὸ ἐγκώμιόν ἐστι. τὰ, δὲ, ἑξῆς, ὑπὲρ ἁπάντων εἴρηται χρησίμως·

1 forte τ' Ἀχιλῆϊ, ut sit parodia.

†Ἡμεῖς δ' εἰμὲν τοῖοι οἵ ἄν σέθεν ἀντιάσαιμεν
Καὶ πολέες·

ὅτε μόνον, ὅτε ἄριστον, ἀποφαίνων ἑαυτὸν· ἀλλὰ, μετὰ πολλῶν, †ὁμοίως δυναμένων ἀμύνασθαι.

Ταῦτα, μὲν, οὖν, ἱκανὰ, περὶ διαφορᾶς· ἄν, μὴ, κἀκεῖνο βυλώμεθα προσλαβεῖν, ὅτι, τῶν Τρώων, ἐαλώκασι κὴ πολλοὶ, ζῶντες· ὑδεὶς, δὲ, τῶν Αχαιῶν. κὴ, τῶν, μὲν, ὑποπεπλώκασιν ἔνιοι τοῖς πολεμίοις· ὥσπερ, ὁ Αδρηστος· οἱ Αντιμάχυ παῖδες· ὁ Λυκάων· αὐτὸς ὁ Εκτωρ, δεόμενος, περὶ ταφῆς, τῦ Αχιλλέως· ἐκείνων, δὲ, ὑδείς. ὡς, βαρβαρικῦ, τῦ ἱκετεύειν, κὴ †ὑποπίπλειν, ἐν τοῖς ἀγῶσιν, ὄντος· Ἑλληνικῦ, δὲ, τῦ, νικᾶν μαχόμενον, ἢ, ἀποθνήσκειν.

μβ'. Επεὶ, δὲ· ὥσπερ, ἐν ταῖς νομαῖς, ἡ μὲν μέλιττα διώκει τὸ ἄνθος, ἡ δὲ αἴξ τὸν θαλλὸν, ἡ δὲ ὗς τὴν ῥίζαν, ἄλλα δὲ ζῶα τὸ σπέρμα κὴ τὸν καρπὸν· ὅτως, ἐν ταῖς

ἀναγνώσεσι τῶν ποιημάτων, ὁ μὲν ἀπανθίζεται τὴν ἱστορίαν, ὁ δὲ ἐμφύεται τῷ κάλλει καὶ τῇ κατασκευῇ τῶν ὀνομάτων, καθάπερ ὁ Ἀριστοφάνης περὶ τοῦ Εὐριπίδου φησι,

Χρῶμαι γὰρ αὐτοῦ τοῖς στόμασι τῷ στρογγύλῳ·

οἱ δὲ, τῶν, πρὸς τὸ ἦθος εἰρημένων †ὠφελίμως, ἔχονται, πρὸς ὃς, δὴ, νῦν, ἡμῖν ὁ λόγος ἐστὶν· †ὑπομιμνήσκωμεν αὐτοῖς, ὅτι, δεινόν ἐστι, τὸν, μὲν, φιλόμυθον μὴ λανθάνειν †τὰ κενῶς ἱστορούμενα, καὶ περιττῶς· μηδὲ, τὸν φιλόλογον ἐκφεύγειν τὰ καθαρῶς πεφρασμένα, καὶ ῥητορικῶς· τὸν, δὲ, φιλότιμον, καὶ φιλόκαλον, καὶ, μὴ, παιγνίας, ἀλλὰ, παιδείας, ἕνεκα, ποιημάτων ἁπτόμενον, †ἀργῶς καὶ ἀμελῶς ἀκούειν τῶν, πρὸς ἀνδρίαν, ἢ σωφροσύνην, ἢ δικαιοσύνην, ἀναπεφωνημένων. οἷα καὶ ταῦτα ἐστὶ,

Τυδεΐδη, τί παθόντε λελάσμεθα θούριδος ἀλκῆς;
Ἀλλά γε δεῦρο πέπον παρ' ἐμὲ ἵστασο· δὴ γὰρ ἔλεγχος

†Εστεταί ἤ κεν νῆας ἕλῃ κορυθαίολος Ἕκτωρ.

τὸ, γὰρ· ἐν κινδύνῳ τῷ διαφθαρῆναι καὶ ἀπολέσθαι, μετὰ πάντων, ὄντα τὸν φρονιμώταλον ὁρᾶν τὸ αἰσχρὸν, δεδοικότα, καὶ τὸ ἐπονείδιςον, ἀλλὰ μὴ θάνατον· ἐμπαθῆ ποιήσῃ πρὸς ἀρετὴν τὸν νέον. †καὶ τῷ

Χαῖρε δ' Αθηναίη πεπνυμένῳ ἀνδρὶ δικαίῳ,

τοιῦτον ἐπιλογισμὸν δίδωσι· μήτε, πλυσίῳ τινὶ, μήτε, καλῷ τὸ σῶμα, μήτε ἰσχυρῷ, τὴν θεὸν χαίρουσαν, ἀλλὰ, φρονίμῳ, καὶ δικαίῳ, ποιήσας· καὶ, πάλιν, τὸν Οδυσσέα φάσκουσα μὴ περιορᾶν, μηδὲ προλείπειν,

Οὐνεκ' ἐπήτης ἐςὶ, καὶ ἀλκίνοος, καὶ ἐχέφρων,

ἐνδείκνυται, μόνον εἶναι τῶν ἡμετέρων θεοφιλὲς, καὶ θεῖον, ἀρετὴν· εἴ, γε, δὴ, τὰ ὅμοια χαίρειν τοῖς ὁμοίοις πέφυκεν.

μγ'. Επεὶ, δὲ, μεγάλῳ δοκοῦντος εἶναι, καὶ ὄντος, τῷ κρατεῖν ὀργῆς, μεῖζόν ἐςιν ἡ φυλακὴ, καὶ ἡ πρόνοια, τῷ μὴ περιπεσεῖν ὀργῇ, μηδὲ ἁλῶναι· καὶ ταῦτα,

δεῖ, τοῖς ἀναγινώσκουσιν ὑποδεικνύειν, μὴ παρέργως· ὅτι, τὸν Πρίαμον, ὁ Ἀχιλλεὺς, οὐκ ἀναχετικὸς ὢν, οὐδὲ πρᾶος, ἡσυχίαν ἄγειν κελεύει, καὶ μὴ παροξύνειν αὐτὸν· οὕτως·

Μηκέτι νῦν μ' ἐρέθιζε γέρον· νοέω δὲ καὶ αὐτὸς
Ἕκτορά τοι λῦσαι· διόθεν δέ μοι ἄγγελος ἦλθε.
†Μή σε γέρων οὐδ' αὐτὸν ἐνὶ κλισίῃσιν ἐάσω,
Καὶ ἱκέτην περ ἐόντα, Διὸς δ' ἀλίτωμαι ἐφετμάς.

καὶ, τὸν Ἕκτορα λύσας, καὶ περιφείλας, αὐτὸς, ἐπὶ τὴν ἀπήνην τίθησιν, †πρὶν, ἠχισμένον, †ὑπὸ τοῦ πατρὸς ὀφθῆναι·

†Μὴ ὁ μὲν ἀχνυμένῃ κραδίῃ χόλον οὐκ ἐρύσαιτο,
Παῖδα ἰδών· Ἀχιλῆϊ δ' ὁρινθείη φίλον ἦτορ,
Καὶ ἑ κατακτείνειε, Διὸς δ' ἀλίτηται ἐφετμάς.

τὸ, γὰρ· ἐπισφαλῶς πρὸς ὀργὴν ἔχοντα, καὶ φύσει τραχὺν ὄντα, καὶ θυμοειδῆ, μὴ λανθάνειν ἑαυτὸν· ἀλλὰ, ἐξευλαβεῖσθαι, καὶ φυλάττεσθαι, τὰς αἰτίας, καὶ προκαταλαμβάνειν, τῷ λογισμῷ, πόῤῥωθεν· ὅπως, μὴδὲ ἄκων τῷ πάθει περιπεσεῖται· θαυμαστῆς ἐστι προνοίας. οὕτω, δὲ, δεῖ, καὶ

πρὸς μέθην, †τὸν φίλοινον ἔχθν· καὶ, πρὸς ἔρωτα, τὸν ἐρωτικόν· ὥσπερ, ὁ Αγησίλαος οὐκ ὑπέμεινεν ὑπὸ τοῦ καλοῦ φιληθῆναι προσιόντος· ὁ δὲ Κῦρος ὐδὲ ἰδεῖν τὴν Πάνθειαν ἐτόλμησε· τῶν ἀπαιδεύτων, τοὐναντίον, ὑπεκκαύματα τοῖς πάθεσι συλλεγόντων, καὶ, πρὸς ἃ, μάλιστα, κακῶς, καὶ ὁλιθηρῶς, ἔχουσιν, αὐτοὺς προϊεμένων. ὁ, δὲ, Οδυσσεὺς ὐ μόνον ἑαυτὸν ἀνέχθ θυμούμενον· ἀλλὰ, καὶ, τὸν Τηλέμαχον, ἐκ τοῦ λόγου συνιδὼν χαλεπὸν ὄντα, καὶ μισοπόνηρον, ἀμβλύνει, καὶ παρασκευάζει, πόρρωθεν· ἡσυχίαν ἄγθν, καὶ ἀνέχεσθαι, κελεύων·

†Ει, δέ, μ' ἀτιμήσουσι, δόμον κάτα, σὸν δὲ φίλων κῆρ
Τετλάτω ἐν στήθεσι, κακῶς πάσχοντος ἐμεῖο.
Ην, περ, καὶ, διὰ δῶμα, ποδῶν, ἔλκωσι θύραζε,
Η βέλεσιν βάλλωσι, σὺ δ' εἰσορόων ἀνέχεσθαι.

ὥσπερ, γὰρ, τοὺς ἵππους, ὐκ, ἐν τοῖς δρόμοις, χαλινοῦσιν· ἀλλὰ, πρὸ τῶν δρόμων· οὕτω, τοὺς δυσκαθέκτους, πρὸς τὰ δεινὰ,

καὶ θυμοειδεῖς, προκαλαμβάνοντες, τοῖς λογισμοῖς, καὶ προκαταρτύοντες, ἐπὶ τὰς ἀγῶνας ἄγουσιν.

μδ'. Δεῖ, δὲ, μηδὲ τῶν ὀνομάτων ἀμελῶς ἀκούειν. ἀλλὰ, τὴν, μὲν, Κλεάνθους παιδιὰν παραιτεῖσθαι· κατειρωνεύεται, γὰρ, ἔστιν ὅτε, προσποιούμενος ἐξηγεῖσθαι †τὸ

Ζεῦ, πάτερ, Ἰδηθεν μεδέων·

†καὶ τὸ,

Ζεῦ, ἄνα Δωδωναῖε,

κελεύων ἀναγινώσκειν ὑφέν· ὡς, τὸν ἐκ τῆς γῆς ἀναθυμιώμενον ἀέρα, διὰ τὴν ἀνάδοσιν Ἀναδωδωναῖον ὄντα. καὶ Χρύσιππος, δὲ, πολλαχοῦ γλίχρος ἐστὶν· ὃ παίζων, ἀλλὰ εὑρεσιλογῶν ἀπιθάνως· †καὶ παραβιαζόμενος ΕΥ'ΡΥ'ΟΠΑ ΚΡΟΝΙ'ΔΗΝ εἶναι τὸν, δεινὸν ἐν τῷ διαλέγεσθαι, καὶ διαβεβηκότα τῇ δυνάμει τοῦ λόγου.

Βέλτιον, δὲ, ταῦτα τοῖς γραμμα-

τικοῖς παρέντας, ἐκεῖνα μᾶλλον πιέζειν, οἷς, ἅμα, τὸ χρήσιμον, καὶ πιθανὸν, ἐστιν.

Οὐδέ με θυμὸς ἄνωγεν, ἐπεὶ μάθον ἔμμεναι ἐσθλός,

καὶ,

- - -πᾶσιν μὲν ἐπίσατο μείλιχος εἶναι.

τήν τε, γὰρ, ἀνδρείαν ἀποφαίνων μάθημα· καὶ, τὸ, προσφιλῶς, ἅμα, καὶ κεχαρισμένως, ἀνθρώποις ὁμιλεῖν, ἀπὸ ἐπιστήμης, καὶ κατὰ λόγον, γίνεσθαι νομίζων· προτρέπει, μὴ ἀμελεῖν ἑαυτῶν· ἀλλὰ, μανθάνειν τὰ καλὰ, καὶ προσέχειν τοῖς διδάσκουσιν· ὡς, καὶ τὴν σκαιότητα, καὶ τὴν δειλίαν, †ἀμαθίαν οὖσαν, καὶ ἄγνοιαν.

Σφόδρα, δὲ, τούτοις καὶ ἐκεῖνα σύμφωνά ἐστιν, ἃ λέγει, περὶ τοῦ †Διὸς, καὶ τοῦ Ποσειδῶνος·

Ἡ μὲν ἀμφοτέροισιν ὁμὸν γένος, †ἠδ' ἴα πάτρη·
†Ἀλλὰ Ζεὺς πρότερος γεγόνει, †καὶ πλείονα οἶδεν.

θειότατον, γὰρ, ἀποφαίνει τὴν φρόνησιν, καὶ βασιλικώτατον· ἐν ᾗ τίθεται τὴν μεγίστην ὑπεροχὴν τοῦ Διὸς· †ἅτε, δὴ, καὶ τὰς

ἄλλας ἀρετὰς ἔπεσθαι ταύτῃ νομίζων.

μέ. Εθιστέον, ἅμα, καὶ τούτων ἐγρηγορότως τὸν νέον ἀκούειν.

Ψεῦδος δ' οὐκ ἐρεῖ· μάλα γὰ πεπνυμένος ἐστί.

καὶ,

†Αντίλοχε, πρόφρων πεπνυμένε, ποῖον ἔρεξας;
Ηχυνας μὲν ἐμὴν ἀρετὴν, βλάψας δέ μοι ἵππους.

καὶ,

Γλαῦκε, τίη δὲ σὺ τοῖος ἐὼν ὑπέροπλον ἔειπας;
Ω πέπον, ἦτ' ἐφάμην σε περὶ φρένας ἔμμεναι ἄλλων.

ὡς, ὅτε ψευδομένων τῶν φρονίμων, ὅτε κακομαχούντων, ἐν τοῖς ἀγῶσιν, ὅτε, παρ' ἀξίαν, ἑτέροις ἐγκαλούντων. καὶ, τὸν Πάνδαρον, δὲ, πειθῆναι λέγων, διὰ τὴν ἀφροσύνην, τὰ ὅρκια συγχέαι· δῆλός ἐστιν, οὐκ ἂν ἀδικῆσαι τὸν φρόνιμον, ἡγούμενος.

Ὅμοια, δὲ, ἐστὶ καὶ περὶ σωφροσύνης ὑποδεικνύειν, ἐφιστάντα τοῖς οὕτω λεγομένοις.

Τῷδε γυνὴ Προίτου ἐπεμήνατο δῖ' Αντεια
Κρυπταδίην φιλότητι μιγήμεναι· ἀλλὰ τὸν οὔτοι

Πεῖθ' ἀγαθὰ φρονέοντα δαΐφρονα Βελλεροφόντην.

καὶ,

Ἠδ', ἤτοι, τὸ πρὶν μὲν, ἀναίνετο ἔργον ἀεικὲς
†Δῖα Κλυταιμνήστρη· φρεσὶ γὼ κέχρητ' ἀγαθῆσιν.

†ἐν, μὲν, οὖν, τούτοις, τῇ φρονήσῃ τὴν τῦ σωφρονεῖν αἰτίαν ἀποδίδωσιν. †ἐν, δὲ, ταῖς παρὰ τὰς μάχας κελεύσεσιν, ἑκάστοτε λέγων,

Αἰδὼς, ὦ Λύκιοι, πόσε φεύγετε; νῦν θοὸ ἐσί.

καὶ,

—— ἀλλ' ἐν φρεσὶ θέσθε, ἕκασος,
Αἰδῶ τ' ἠμεσίην· †δὺ γὼ μέγα νεῖκος ὄρωρεν,

ἀνδρείους ἔοικε ποιεῖν τοὺς σώφρονας, διὰ τὸ αἰδεῖσθαι τὰ αἰσχρὰ· καὶ τὰς ἡδονὰς δυναμένους ὑπερβαίνειν, καὶ τοὺς κινδύνους ὑφίσασθαι. ἀφ' ὧν καὶ Τιμόθεος ὁρμηθεὶς, ὐ κακῶς, ἐν τοῖς Πέρσαις, τοὺς Ἕλληνας παρεκάλει,

Σέβεσθ' αἰδῶ συνεργὸν ἀρετᾶς δορυμάχου.

†Αἰσχύλος, δὲ, καὶ, τὸ πρὸς δόξαν ἔχειν ἀτύφως, καὶ μὴ διαστοβεῖσθαι, μηδὲ ἐπαί-

ρεσθαι τοῖς παρὰ τῶν πολλῶν ἐπαίνοις, ἐν τῷ φρονεῖν τίθεται· περὶ τοῦ Ἀμφιαράου γράφων,

Οὐ γὰρ δοκεῖν ἄριστος, ἀλλ' εἶναι θέλει,
†Βαθεῖαν ἄλοκα διὰ φρενὸς καρπούμενος,
Ἀφ' ἧς τὰ κεδνὰ βλαστάνει βουλεύματα.

τὸ, γὰρ, ἐφ' ἑαυτῷ, καὶ τῇ διαθέσει, τῇ περὶ αὐτὸν ὅση κρατίστη, μέγα φρονεῖν, νοῦν ἔχοντος ἀνδρός ἐστι.

μς'. Πάντων, οὖν, ἀναγομένων εἰς τὴν φρόνησιν, ἀποδείκνυται πᾶν εἶδος ἀρετῆς †ἐπιγιγνόμενον ἐκ σπουδῆς καὶ διδασκαλίας. ἡ, μὲν, γὰρ, μέλιττα, φυσικῶς, ἐν τοῖς δριμυτάτοις ἄνθεσι, καὶ ταῖς τραχυλάταις ἀκάνθαις, †ἐξανευρίσκει τὸ λειόταλον μέλι, καὶ χρησιμώταλον· οἱ, δὲ, παῖδες, ἂν ὀρθῶς ἐκτρέφωνται τοῖς ποιήμασιν, καὶ ἀπὸ τῶν φαύλως καὶ ἀτόπους ὑποψίας ἐχόντων, ἕλκειν τὶ χρήσιμον, ἀμωσγέπως, μαθήσονται, καὶ ὠφέλιμον.

1 ἐκ σπουδῆς δὲ . . . ita Grotius ex conjectura. vulgo ἐκάστῳ δὲ. Vulc. M. S. ἐκάστῳ δὲ. forte leg. ἐκάστῳ ἐκ.

Αὐλίκα, γῦν, ὕποπλός ἐστιν ὁ Αγαμέμνων· †ὡς, διὰ δωροδοκίαν, ἀφεὶς τῆς στρατείας τὸν πλοῦσιον, ἐκεῖνον, καὶ τὴν Αἴθην χαρισάμενον αὐτῷ·

†Δῶρ', ἵνα μὴ οἱ ἔποιθ' ὑπὸ Ιλιον ἠνεμόεσσαν,
Αλλ' αὐτῦ τέρποιτο μένων· μέγα γὰ οἱ ἔδωκεν
Ζεὺς ἄφενος.

ὀρθῶς, δέ, γε, ἐποίησεν, ὡς Αριστοτέλης φησιν, ἵππον ἀγαθὴν ἀνθρώπυ τοιύτυ προτιμήσας. οὐδὲ, γὰρ, κυνὸς ἀντάξιος, οὐδὲ ὄνυ, μὰ Δία, δειλὸς ἀνὴρ, καὶ ἄναλκις, ὑπὸ πλύτυ καὶ μαλακίας †διεῤῥυηκώς.

Πάλιν· ἄηχισα, δοκεῖ, τὸν υἱόν, ἡ Θέτις, ἐφ' ἡδονὰς παρακαλεῖν, καὶ ἀναμιμνήσκειν ἀφροδισίων. ἀλλὰ, καὶ ἐνταῦθα, δεῖ παραθεωρεῖν τὴν τῦ Αχιλλέως ἐγκράτειαν· ὅτι, τῆς Βρισηΐδος ἐρῶν, ἠκούσης πρὸς αὐτὸν, εἰδὼς τὴν τῦ βίυ τελευτὴν ἐγγὺς οὖσαν, ὑ σπεύδει τῶν ἡδονῶν πρὸς ἀπόλαυσιν· οὐδὲ, ὥσπερ οἱ πολλοὶ, πενθεῖν τὸν φίλον, ἀπραξίᾳ, καὶ παρα-

λείψῃ τῶν καθηκόντων· ἀλλὰ, τῶν, μὲν, ἡδονῶν, διὰ τὴν λύπην, ἀπέχεται· ταῖς, δὲ, πράξεσι, καὶ ταῖς στρατηγίαις, ἐνεργός ἐστι.

Πάλιν· ὁ Ἀρχίλοχος οὐκ ἐπαινεῖται· λυπούμενος, μὲν, ἐπὶ τῷ ἀνδρὶ τῆς ἀδελφῆς διεφθαρμένῳ κατὰ θάλασσαν· οἴνῳ, δὲ, καὶ παιδιᾷ, πρὸς τὴν λύπην μάχεσθαι διανοούμενος. αἰτίαν, μέν τοι, λόγον ἔχουσαν εἴρηκεν,

Οὔτε τι, κλαίων ἰήσομαι· οὔτε κάκιον
Θήσω, τερπωλὰς καὶ θαλίας ἐφέπων.

εἰ, γὰρ, ἐκεῖνος, οὐδὲν ἐνόμιζεν ποιήσειν κάκιον, τερπωλὰς καὶ θαλίας ἐφέπων· πῶς, ἡμῖν, τὰ παρόντα χεῖρον ἕξει, φιλοσοφοῦσι, καὶ πολιτευομένοις, καὶ προϊοῦσιν εἰς ἀγορὰν, καὶ καταβαίνουσιν εἰς Ακαδημίαν, καὶ γεωργίαν ἐφέπουσιν;

μζ. Ὅθεν, οὐδὲ αἱ παραδιορθώσεις φαύλως ἔχουσιν, αἷς καὶ Κλεάνθης ἐχρήσατο καὶ Αντιθένης· ὁ μὲν, εὖ μάλα τοὺς

Αθηναίους, ἰδὼν, θορυβήσαντας, ἐν τῷ θεάτρῳ,

Τί δ' αἰσχρὸν, ἢν μὴ τοῖσι χρωμένοις δοκῇ;

παραβάλλων εὐθὺς,

Αἰσχρὸν, τό γ' αἰσχρὸν, κἂν δοκῇ, κἂν μὴ δοκῇ.

ὁ δὲ Κλέανθης, περὶ τοῦ πλούτου,

Φίλοις τε δοῦναι, σῶμά τ' εἰς νόσους πεσὸν
Δαπάναισι σῶσαι,

μεταγράφων οὕτω,

Πόρναις τε δοῦναι, σῶμά τ' εἰς νόσους πεσὸν
Δαπάναις ἐπιτρίψαι.

καὶ, ὁ Ζήνων, ἐπανορθούμενος τὸ τοῦ Σοφοκλέους,

Ὅσις δὲ πρὸς τύραννον ἐμπορεύεται,
Κεἰνὸς εἰ δοῦλος, κἂν ἐλεύθερος μόλῃ,

μετέγραφεν,

Οὐκ ἔστι δοῦλος, ἂν ἐλεύθερος μόλῃ,

τῷ ἐλευθέρῳ νῦν συνεκφαίνων τὸν ἀδεῆ, καὶ μεγαλόφρονα, καὶ ἀταπείνωτον.

μή. Τί, δὴ, κωλύῃ, καὶ ἡμᾶς, ταῖς τοιαύταις ὑποφωνήσεσι, τοὺς νέους ἀποκα-

λεῖν, πρὸς τὸ βέλτιον· †ὕτω, πως, χρωμένους τοῖς λεγομένοις,

Τόδ' ἐσὶ τὸ ζηλωτὸν ἀνθρώποις, ὅτῳ
Τόξον μεριμνης εἰς ὃ βύλεται πέσῃ.

ὄχ· ἀλλὰ,

——ὁτῳ
Τόξον μεριμνης εἰς ὃ συμφέρῃ πέσῃ.

τὸ, γὰρ· ἃ μὴ δεῖ, †βυλόμενον λαβεῖν, κὴ τυγχάνῃν, οἰκτρόν ἐσι κὴ ἄζηλον. κὴ,

†Οὐκ ἐπὶ πᾶσίν σ' ἐφύτευσ' ἀγαθοῖς,
†Αγαμέμνον, Ατρεύς.
Δεῖ δέ σε χαίρειν κὴ λυπεῖσθαι.

μὰ Δία, φήσομεν. ἀλλὰ, δεῖ, σε χαίρειν, μὴ λυπεῖσθαι, τυγχάνοντα μέτρων.

†Οὐ γὰρ ἐπὶ πᾶσί σ' ἐφύτευσ' ἀγαθοῖς
Αγαμέμνον, Ατρεύς.

Αἰ, Αἰ τόδ' ἤδη θεῖον ἀνθρώποις κακὸν,
†Ὅταν τις εἰδῇ τἀγαθὸν, χρῆναι δὲ μή.

θηριώδες, μὲν, οὖν, κὴ ἄλογον, κὴ οἰκτρὸν, εἰδότα τὸ βέλτιον, ὑπὸ τοῦ χείρονος, ἕξ ἀκρασίας κὴ μαλακίας, ἄγεσθαι.

1 forte μετρίων.

ΤΡΟΠΟΣ ἔωδ' ὁ πείθων τοῦ λέγοντος, ὁ λόγος.

καὶ τρόπος, μὲν, οὖν, καὶ λόγος. ἢ, τρόπος, διὰ λόγου· †καθάπερ, ἵππεύς, διὰ χαλινοῦ, καὶ, πηδαλίου, κυβερνήτης· †οὐδὲν, οὕτως φιλάνθρωπον, οὐδὲ συγγενὲς, ἐχούσης τῆς ἀρετῆς ὄργανον, ὡς τὸν λόγον.

ΠΡΟΣ θῆλυ νεύει μᾶλλον ἢ πὶ τἄρρενα;
Ὅπου προσῇ τὸ κάλλος, ἀμφιδέξιος.

ἦν, δὲ, βέλτιον, εἰπεῖν,

Ὅπου προσῇ τὸ σωφρον, †ἀμφιδέξιος,

ὡς ἀληθῶς, καὶ ἰσόρροπος· ὁ δὲ, ὑφ' ἡδονῆς καὶ †ὥρας, ὧδε καὶ ἐκεῖ μετοικιζόμενος, ἐπαρίστερος, καὶ ἀβέβαιος.

ΦΟΒΟΣ τὰ θεῖα τοῖσι σώφροσι βροτῶν.

καὶ, μὴν, οὐδαμῶς· ἀλλὰ,

Θάρσος τὰ θεῖα τοῖσι σώφροσι βροτῶν,

†φόβος, δὲ, τοῖς ἄφροσι, καὶ ἀχαρίστοις, καὶ ἀνοήτοις· ὅτι, καὶ, τὴν, παντὸς αἰτίαν ἀγαθοῦ, δύναμιν, καὶ ἀρχὴν, ὡς βλάπτουσαν ὑφορῶνται, καὶ δεδίασι. τὸ, μὲν, οὖν, τῆς ἐπανορθώσεως γένος τοιοῦτόν ἐστι.

μθ'. Τὴν δὲ, ἐπὶ πλεῖον, τῶν λεγομένων χρῆσιν ὑπέδειξεν ὀρθῶς ὁ Χρύσιππος· ὅλι, δεῖ μελάγφν, καὶ διαβιβάζειν, ἐπὶ τὰ ὁμοειδῆ, τὸ χρήσιμον. ὅ,τε, γὰρ, Ἡσίοδος, εἰπὼν,

Οὐδ' ἂν βῦς ἀπόλοιτ', εἰ μὴ γείτων κακὸς εἴη,

καὶ περὶ κυνὸς, αὐτὸ, καὶ περὶ ὄνυ, λέγφ, καὶ περὶ πάντων, ὁμοίως, τῶν ἀπολέσθαι δυναμένων. καὶ, πάλιν· τῦ Εὐριπίδυ λέγοντος,

Τίς δ' ἐσὶ δοῦλος τῦ θανεῖν ἄφροντις ὤν;

ὑπακυστέον, ὅτι, καὶ, περὶ πόνυ, καὶ νόσυ, τὰ αὐτὰ εἴρηκεν. ὡς, γὰρ, φαρμάκυ, πρὸς ἓν ἁρμόσαντος νόσημα, τὴν δυνάμιν καταμαθόντες οἰατροὶ, μετάγυσι, καὶ χρῶνται, πρὸς πᾶν τὸ παραπλήσιον· ὕτω, καὶ, λόγον, κοινὸν, καὶ δημοσιεύειν, τὴν χρείαν, δυνάμενον, ὃ χρὴ περιορᾶν, ἑνὶ πράγματι συνηρτημένον· ἀλλὰ, κινεῖν ἐπὶ πάντα τὰ ὅμοια· καὶ, τοὺς νέυς ἐθίζειν, τὴν κοινότητα συνορᾶν, καὶ μεταφέρειν ὀξέως τὸ οἰκεῖον,

ἐν πολλοῖς παραδείγμασι† ποιεμένους μελέτην καὶ ἄσκησιν† ὀξυηκοΐας· ἵνα, τῦ Μενάνδρυ λέγοντος,

Μακάριος ὅσις ὐσίαν καὶ νοῦν ἔχει,

τῦτο, καὶ περὶ δόξης, καὶ περὶ ἡγεμονίας, καὶ περὶ λόγυ δυνάμεως, εἰρῆθαι νομίζωσι. τὴν, δὲ, πρὸς τὸν Ἀχιλλέα, τὸν ἐν Σκύρῳ, καθήμενον† ἐν τῷ παρθενῶνι, γεγεννημένην ἐπίπληξιν ὑπὸ τῦ Ὀδυσσέως,

†Σὺ δ' ὦ τὸ λαμπρὸν φῶς ἀποσβεννὺς γένους
Ξαίνεις, ἀρίστυ πατρὸς Ἑλλήνων γεγώς;

καὶ, πρὸς τὸν† ἄσωτον, οἷόν τε λέγεσθαι, καὶ πρὸς τὸν αἰσχροκερδῆ, καὶ πρὸς τὸν ἀμελῆ καὶ ἀπαίδευτον,

†Πίνεις, ἀρίστυ πατρὸς Ἑλλήνων γεγώς;

ἢ, κυβεύεις; ἢ, ὀρτυγοκοπεῖς;† ἢ, καπηλεύεις; ἢ, τοκογλυφεῖς; μηδὲν μέγα φρονῶν, μηδὲ ἄξιον τῆς εὐγενείας.

Μὴ πλῦτον εἴπῃς· οὐχὶ θαυμάζω θεὸν,
†Ὃν καὶ ὁ κάκιστος ῥᾳδίως ἐκτήσατο.

ὐκοῦν, μηδὲ δόξαν εἴπῃς· μηδὲ σώματος

εὐμορφίαν· μηδὲ στρατηγικὴν χλαμύδα· μὴ ἱερατικὸν στέφανον· ὧν κὴ τοὺς κακίστους ὁρῶμεν τυγχάνοντας.

ΤΗΣ δειλίας, κὴ, αἰσχρὰ γίνεται τέκνα.

κὴ, ναὶ μὰ Δία, τῆς ἀκολασίας, κὴ τῆς δεισιδαιμονίας, κὴ τῦ φθόνυ, κὴ τῶν ἄλλων νοσημάτων ἁπάντων.

ν'. Αρισα, δὲ, εἰρηκότος Ὁμήρυ τὸ,

Δύσπαρι, εἶδος ἄριστε·

καὶ, τὸ,

Ἕκτωρ, εἶδος ἄριστε·

φόνυς γὰρ, ἀποφαίνει, καὶ λοιδορίας, ἄξιον, ᾧ μηθέν ἐστιν ἀγαθὸν εὐμορφίας κάλλιον· ἐφαρμοστέον τῦτο κὴ τοῖς ὁμοίοις· κολάζοντα τοὺς μέγα φρονοῦντας, ἐπὶ τοῖς μηδενὸς ἀξίοις· κὴ, διδάσκοντα τοὺς νέους, ὄνειδος ἡγεῖσθαι, κὴ λοιδορίαν, τὸ, Χρήμασιν Αρισε· κὴ, Δείπνοις Αρισε· καὶ, Πασὶν, ἢ, Ὑποζυγίοις, Αρισε· καὶ, νὴ δία, Τῷ Λέγειν Εφεξῆς Αρισε. δεῖ, γὰρ, ἐκ τῶν καλῶν, διώκειν τὴν ὑπεροχήν· κὴ,

περὶ τὰ πρῶτα, πρῶτον εἶναι· καὶ, μέγαν, ἐν τοῖς μεγίστοις. ἡ, δὲ, ἀπὸ μικρῶν, δόξα, καὶ φαύλων, ἄδοξός ἐστι, καὶ ἀφιλότιμος. τοῦτο, δὲ, ἡμᾶς, εὐθὺς ὑπομιμνήσκει τὸ παράδειγμα, τὸ, τοὺς ψόγους ἀποθεωρεῖν, καὶ τοὺς ἐπαίνους, ἐν τοῖς Ὁμήρου, μάλιστα, ποιήμασιν. ἔμφασις, γὰρ, γίνεται μεγάλη, τοῦ, τὰ σωματικὰ, καὶ τυχηρὰ, μὴ μεγάλης ἄξια σπουδῆς νομίζειν. πρῶτον, μὲν, γὰρ, ἐν ταῖς δεξιώσεσι, καὶ ἀνακλήσεσιν· ὐ, καλοὺς, ὐδὲ, πλουσίους, ὐδὲ, ἰσχυροὺς, προσαγορεύουσιν· ἀλλὰ, τοιαύτας εὐφημίας χρῶνται·

Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ.

καὶ,

Ἕκτορ, υἱὲ Πριάμοιο, Διὶ μῆτιν ἀτάλαντε.

καὶ,

Ὦ Ἀχιλεῦ, Πηλέως υἱὲ, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν.

καὶ,

Διῒ Μηριτιάδη, τῷ μῷ κεχαρισμένε θυμῷ.

Επειτα, λοιδορῦσιν, ὐδὲν ἐφαπλόμενοι τῶν σωματικῶν· ἀλλὰ, τοῖς ἁμαρτήμασι, †τοὺς ψόγους ἐπιφέροντες·

Οἰνοβαρὲς, κυνὸς ὄμματ' ἔχων, κραδίην δ' ἐλάφοιο·

καὶ,

Αἶαν, νείκεϊ ἄριστε, κακοφραδές.

καὶ,

†Ιδομενεῦ, τί πάρος λαβρεύεο; ὐδέ τί σε χρὴ Λαβραγόρην ἔμεναι.

καὶ,

Αἶαν ἁμαρτοεπὲς, βυγάϊε.

ϗ, τέλος, ὁ Θερσίτης, ὑπὸ τῦ Οδυσσέως, ὐ χωλὸς, ὐ φαλακρὸς, ὐ κυρτὸς, ἀλλ' ἀκριτόμυθος λοιδορεῖται. τὸν, δὲ, Ἡφαιστον, †ἡ τεκοῦσα, ϗ φιλοφρονουμένη, προσηγόρευσεν ἀπὸ τῆς χωλότητος,

Ορσεο κυλλοπόδιον, ἐμὸν τέκος.

ὕτως, Ὁμηρος καταγελᾷ τῶν αἰσχυνομένων ἐπὶ χωλότησιν, ἢ, τυφλότησιν· ὅτε, †ψεκτὸν ἡγούμενος, τὸν μὴ αἰσχρὸν·

τὸν, μὴ δι' ἡμᾶς, †ἀλλ' ἀπὸ τύχης, γινόμενον.

νά. Δύο, δὴ, περιγίνεται μεγάλα, τοῖς τῶν ποιητῶν ἐθιζομένοις ἀκούειν. τὸ, μὲν, εἰς μετριότητα. †τὸ· αὐτοὺς, κατὰ βίον, εὑροῦντας, μηδενὶ τύχην, ἐπαχθῶς, κ) ἀνοήτως, ὀνειδίζειν. τὸ, δὲ, †εἰς μεγαλοφροσύνην, αὖ. τοὺς χρησαμένους τύχαις μὴ ταπεινοῦσθαι, †μηδὲ ταράττεσθαι· φέρειν, δὲ, πράως, κ) σκώμματα, κ) λοιδορίας, κ) γέλωτας· μάλιστα, μὲν, τὸ τοῦ Φιλήμονος ἔχοντας πρόχειρον·

Ἥδιον οὐδὲν, οὐδὲ μυσικώτερον
Ἐς', ἢ δύνασθαι λοιδορούμενον φέρειν.

ἄν, δὲ, φαίνηταί τις ἐπιλήψεως δεόμενος· τῶν ἁμαρτημάτων, κ) τῶν παθῶν, †ἐπιλαμβάνου. ὥσπερ, ὁ τραγικὸς Αδραστος, τοῦ Αλκμαίωνος εἰπόντος πρὸς αὐτὸν,

Ανδροκτόνου γυναικὸς ὁμογενὴς ἔφυς,

ἀπεκρίνατο,

Σὺ δ' αὐτόχθ γε μητρὸς ἢ σ' ἐγείνατο.

καθάπερ, γὰρ, οἱ τὰ ἱμάτια μαγιγοῦνλες ἀχ ἅπλονται τῦ σώματος· ὕτως, οἱ, δυσχυχίας τινὸς, ἢ δυσγενείας, ὀνειδίζοντες, εἰς τὰ ἐκτὸς ἐντείνονται, κενῶς, χ) ἀνοήτως· τῆς ψυχῆς, δὲ, ὐ θιγγάνυσιν· ὐδὲ, τῶν, ἀληθῶς, †ἐπανορθώσεως δεομένων, χ) δήξεως.

νβ'. Καὶ, μὴν· ὥσπερ, ἐπάνω, πρὸς τὰ φαῦλα χ) βλαβερὰ ποιήματα, λόγυς χ) γνώμας ἀντιτάσσοντες ἐνδόξων χ) πολιτικῶν ἀνδρῶν, ἐδοκῦμεν ἀφιςάναι, καὶ ἀναχρύειν, τὴν πίςιν· ὕτως, ὅ,τι ἂν ἀςεῖον εὕρωμεν, παρ' αὐτοῖς, χ) χρηςὸν, †ἐκτρέφειν χρὴ, χ) αὔξειν, ἀποδείξεσι χ) μαρτυρίαις φιλοσόφοις, ἀποδιδόντας τὴν εὕρεσιν ἐκείνοις. καὶ, γὰρ, δίκαιον χ) ὠφέλιμον· ἰσχὺν, τῆς πίςεως, καὶ ἀξίωμα, προσλαμβανύσης, ὅταν, †τοῖς ἀπὸ σκηνῆς λεγομένοις, χ) πρὸς λύραν ᾀδομένοις, καὶ με-

λετωμένοις ἐν διδασκαλείῳ, τὰ, Πυθαγόρυ δόγματα, †καὶ Πλάτωνος, ὁμολογῆ· καὶ, τὰ Χίλωνος παραγγέλματα, καὶ τὰ Βίαντος, ἐπὶ τὰς αὐτὰς †ἄγη γνώμας, ἐκείνοις τοῖς παιδικοῖς ἀναγνώσμασιν.

νγ'. †Ὅθεν, ὑ παρέργως ὑποδεικτέον, ὅτι· τὸ, μὲν,

†Τέκνον ἐμὸν, ἤ τοι δέδοται πολεμήϊα ἔργα·
Αλλὰ, σύ γ' ἱμερόεντα μετέρχεο ἔργα γάμοιο·

καὶ, τὸ,

†Ζεὺς γὰ τοι νεμεσᾷ ὅτ' ἀμείνονι φωτὶ μάχοιο·

ὐδὲν διαφέρῃ τῦ,

Γνῶθι σαυτὸν,

ἀλλὰ τὴν αὐτὴν ἔχει †διάνοιαν ἐκείνῳ. τὸ, δὲ,

Νήπιοι· ὐδ' ἴσασιν ὅσῳ πλέον ἥμισυ παντός·

καὶ, τὸ,

Ἡ δὲ κακὴ βυλὴ τῷ βυλεύσαντι κακίστη·

†ταὐτόν ἐστι τοῖς Πλάτωνος, ἐν Γοργίᾳ,

κ᾽ Πολιτεία, δόγμασι· περὶ τοῦ, τὸ ἀδικεῖν κάκιον εἶναι τοῦ ἀδικεῖσθαι. †κ᾽, τοῦ κακῶς πάσχειν, τὸ ποιεῖν κακῶς, βλαβερώτερον. ἐπιῤῥητέον, δὲ, καὶ τῷ Αἰσχύλῳ,

Θάρσει· πόνος γὰρ ἄκρον οὐκ ἔχει χρόνον,

ὅτι, τοῦτο ἔστι τὸ, παρ᾽ Επικούρῳ, θρυλλούμενον, ἀεὶ, καὶ θαυμαζόμενον· ὡς, οἱ μεγάλοι πόνοι συντόμως ἐξάγουσιν· οἱ, δὲ, χρόνιοι μέγεθος οὐκ ἔχουσιν. ὧν, τὸ, μὲν, εἴρηκεν ὁ Αἰσχύλος ἐναργῶς· τὸ, δὲ, τῷ εἰρημένῳ παρακείμενόν ἐστιν. εἰ, γὰρ, ὁ μέγας, καὶ σύντονος, οὐ παραμένει πόνος, †οὐκ ἔστι μέγας ὁ παραμένων, οὐδὲ δυσκαρτέρητος. τὰ, δὲ, τοῦ Θέσπιδος ταυτὶ,

Ὁρᾷς, ὅτι Ζεὺς, τῷδε, πρωτεύει θεῶν,
Οὐ ψεῦδος, †οὐδὲ κόμπον, ἐ μῶρον γέλων
Ασκῶν. †τόδ᾽ ἡδὺ μόνος οὐκ ἐπίσταται,

†τί διαφέρει τοῦ,

Πόῤῥω, γὰρ, ἡδονῆς, κ᾽ λύπης,
ἵδρυται τὸ θεῖον·

ὡς Πλάτων ἔλεγε·

νδ'. Τὸ, δὲ,

Φάσωμεν, πισὸν κῦδος ἔχειν ἀρετᾶν·
Πλοῦτος, δὲ, κ᾽ δειλοῖσιν ἀνθρώπων ὁμιλεῖ,

λεγόμενον ὑπὸ τοῦ Βακχυλίδου· κ᾽, πάλιν, ὑπὸ τοῦ Εὐριπίδου, παραπλησίως,

Ἐγὼ, δὲ, οὐδὲν πρεσβύτερον νομίζω τὰς σωφροσύνας,
Ἐπεὶ τοῖς ἀγαθοῖς ἀεὶ σύνεσι·

κ᾽ τὸ,

Τιμάν τε πεπᾶσθαι,
Πλούτῳ δ᾽ ἀρετὰν κατεργάσασθαι
Δοκεῖτ᾽, ἐν ἐσθλοῖς δεῖ καθῆσθαι ἄνολβοι·

ἆρα, οὐκ ἀπόδειξιν ἔχει ὧν οἱ φιλόσοφοι λέγουσι, περὶ πλούτου, καὶ τῶν ἐκτὸς ἀγαθῶν· ὡς, χωρὶς ἀρετῆς, ἀνωφελῶν ὄντων, κ᾽ ἀνονήτων, τοῖς ἔχουσι; τὸ, γάρ, οὕτω, συνάπτειν, κ᾽ συνοικειοῦν, τοῖς δόγμασιν, ἐξάγει τὰ ποιήματα τοῦ μύθου, κ᾽, τοῦ προσωπείου· κ᾽, σπουδὴν περιτίθησι τοῖς χρησίμως λεγομένοις. ἔτι, δὲ, προσανοίγει, κ᾽ προσκλίνει, τὴν τοῦ νέου ψυ-

χὴν, τοῖς ἐν φιλοσοφίᾳ λόγοις ἔρχεται, γὰρ, ὐκ ἄγευστος αὐτῶν, παντάπασιν, ὐδὲ ἀνήκοος· ὐδὲ, ἀκρίτως ἀνάπλεως ὢν ἤκουε τῆς μητρὸς, ἀεὶ, κὴ τίτθης κὴ νὴ Δία, τῦ πατρὸς, κὴ τῦ παιδαδωγοῦ· τοὺς πλυσίους εὐδαιμονιζόντων, κὴ σεβομένων· φριτίόντων, δὲ, τὸν θάνατον, καὶ, τὸν πόνον· ἄζηλον, δὲ, κὴ τὴν ἀρετὴν, κὴ, τὸ μηδὲν, ἄνευ χρημάτων κὴ δόξης, ἀγόντων. οἷς ἀντίφωνα τῶν φιλοσόφων ἀκύοντας αὐτοὺς, τοπρῶτον, ἔκπληξις ἴσχε, καὶ ταραχὴ κὴ θάμβος· ὐ προσιεμένους, ὐδὲ ὑπομένοντας· ἂν μὴ, καθάπερ, ἐκ σκότυς πολλῦ, μέλλοντες ἥλιον ὁρᾶν, ἐθισθῶσι, καθάπερ, ἐν νόθῳ φωτὶ, κὴ, τκεκραμένοις μίθοις, ἀληθείας αὐγὴν ἔχοντι μαλθακὴν, ἀλύπως διαβλέπειν τὰ τοιαῦτα, κὴ μὴ φεύγειν. προακηκοότες, γὰρ, ἐν τοῖς ποιήμασι, καὶ προανεγνωκότες,

Τὸν φύντα θρηνεῖν, εἰς ὅσ' ἔρχεται κακά·
Τὸν δ' αὖ θανόντα, κὴ πόνων πεπαυμένον,

Χαίροντας, εὐφημοῦντας, ἐκπέμπειν δόμων.

καὶ,

Ἐπεὶ, τί δεῖ βροτοῖσι πλὴν δυεῖν μόνον;
Δήμητρος ἀκτῆς, πώματός θ' ὑδρηχόου·

καὶ,

Ἰώ, τυραννὶ, βαρβάρων ἀνδρῶν φίλη.

καὶ,

---ἢ βροτῶν τ' εὐπραξία
Τῶν τὰ ἐλάχιστα, γίνεται, λυπουμένων·

ἧττον ταράττονται, ϗ, δυσκολαίνουσι, παρὰ τοῖς φιλοσόφοις ἀκούοντες, ὡς, ὁ Θάνατος οὐδὲν πρὸς ἡμᾶς· ϗ, Ὁ τῆς φύσεως πλοῦτος ὥρισται· καὶ, Τὸ εὐδαίμον ϗ μακάριον, οὐ χρημάτων πλῆθος, οὐδὲ πραγμάτων ὄγκος, οὐδὲ ἀρχαί τινες, ἔχουσιν, οὐδὲ δυνάμεις· ἀλλὰ, ἀλυπία, καὶ πραότης παθῶν, ϗ διάθεσις ψυχῆς τὸ κατὰ φύσιν ὁρίζουσα.

νέ. Διὸ· ϗ, τούτων ἕνεκα, καὶ, τῶν προειρημένων ἁπάντων· ἀγαθῆς, δεῖ, τῷ νέῳ, κυβερνήσεως, περὶ τὴν ἀνάγνωσιν. Ἵ-

να, μὴ †προδιαβληθεὶς, ἀλλὰ, μᾶλλον, προπαιδευθεὶς, εὐμενὴς, καὶ φίλος, καὶ οἰκεῖος, ὑπὸ ποιητικῆς, ἐπὶ φιλοσοφίαν, †προπέμπηται.

VARIANTES LECTIONES ET NOTAE AD PLUTARCHI LIBELLUM *De Audiendis Poetis.*

NOTANDUM eſt Libellum hunc hodie ſecundum locum inter Morales Plutarchi commentarios obtinere: erat vero ις' ἐν τῷ παλαιῷ. *Vulcobius.*

Pagina tertia.

Lin. 3. Χαιρωνίως βιβλίον.) Haec duo vocabula Libelli hujus titulo inſeruit Grotius, cujus editionem ſecutus ſum.

lin. 6. Εἰ μὲν, ὡς Φιλόξενος ὁ ποιητὴς ἔλεγεν.) εἰ μὲν, ὡς ὁ ποιητὴς φησι Φιλόξενος. *Vulcob.* ὅτι μὲν, ὡς Φιλόξενος &c. *edition. Aldi et Baſil.*

lin. 7. Σήδαπι.) ita legit cod. *Baſil.* at Luſcinius, qui olim Libellum hunc civitate donavit, habet *Sedape*, ut videatur legiſſe Σήδαπι· quam lectionem habent editiones pleraeque, et *Xylandri* cod. MS. Ego edit. *Baſ.* ſequutus ſum cum Grotio, cui Sedapus non videtur eſſe nomen Romanum.

ibid. Τῶν χρεῶν τὰ μὲν χρέα ἥδιστά ἐστι, ϗ τῶν ἰχθύων οἱ μὴ ἰχθύες.) Aenigmatis hujus mentionem fecit Eraſmus in Apophtheg. nullam tamen ejus explicationem attu-

lit; lectori igitur liberum erit ſua vel hac (ſi placet) conjectura uti. *Suaviores* nempe *eas carnes* dicit, *quae ad piſcium naturam propius accedunt*, qualem habent volucres quaedam flumineae: *piſces autem illos eſſe ſuaviſſimos, qui carnem firmitate et ſapore maxime referunt*; quales ſunt ſturiones, *Ford.*

lin. 14. μηδὲ ἀπὸ σπυδῆς ἄγεσθαι.) pro ἄγεσθαι habent λέγεσθαι *Turnebus, Vulcobius, Bongarſius*, et *Xylandri* cod. MS. et haec lectio optima videtur.

lin. 18. ὑποδίσεις, ϗ τὸν Αϛαριν.) ὑποδίσεις, ἀλλὰ ϗ Αϛαριν. editt. *Ald. Baſil.*

Pag. 4.

Lin. 10. Διερχόμενοι, ἀλλὰ ϗ τὰ περὶ τῶν ψυχῶν.) διερχόμενοι τὰ περὶ τῶν ψυχῶν. *Ald. Baſil.*

lin. 12. σῶζυσιν, ἄν γε.) σώζυσιν ἄν τι. *Ald. Baſ.*

lin. 15. ἄπλεται, τοσῦτόν μᾶλλον ἀμελησθεῖσα βλάπλει ϗ διαφθείρει ϯ.) ἄπλεται, μᾶλλον ἀμελησθεῖσα φθείρει ϗ βλάπλει ϯ. *Vulcob.*

lin. 19. ἡλίκος ὐμός τε νῦν Σώκλαρος.) ἡλίκος ὁ ὑμός τε τονῦν Σώκλαρος. *Vulcob.*

Pag. 5.

Lin. 3. Ἅπερ ὖν ἐμοὶ περὶ ποιημάτων ἐπῶν πρώην ἐπῆλθε, νῦν πρός σε γεγραμμένα πέμψαι διενοήθην. ϗ λαβὼν ταῦτα δίελθε.) hanc lectionem debemus *Xylandri* cod. MS. ἃ ὖν ἐμοί. *Turneb. Vulcob.* ἀλλ' ὖν ἐμοὶ περὶ ποιημάτων ἀπόντι πρώην, ἐπῆλθε νῦν πρός σε γεγραμμένα πέμψαι διελθεῖν. *Ald. Baſ.*

lin. 8. πότοις.) vulgo legitur πόνοις. Noſtram vero lectionem confirmant *Xyl.* cod. MS. *Turneb. Vulcob. Bongarſ.* et ex ſenſu etiam conſtat ita legendum eſſe. Dicit enim potantes contra ebrietatem praemunire ſe ἀμεθύστοις· erat autem ἀμέθυστος, ſecundum Heſychium, βοτάνη ϗ λίθος. et dicta eſt, ut ait Ariſtoteles, ab α priv.

et μιθύσκω, quod multum valere contra ebrietatem putaretur. Caeterum Romani, in compotationibus, amethyſtorum loco, coronis hederaceis aut myrteis utebantur, iiſque capita cingebant. Plin. 16. cap. 1.

lin. 14. Πυλύποδος κεφαλῇ ἓν μὲν κακὸν, ἓν δὲ καὶ ἰσθλόν.) ita legunt editt. *Ald. et Baſil.* Πυλύποδος κεφαλῇ ἓν μὲν κακὸν, ἓν δὲ καὶ ἰσθλόν. *Stephan.* et *Paris.* edit. aliique. Πυλύποδος κεφαλῇ ἔνι μὲν κακὸν, ἔνι δὲ καὶ ἰσθλόν. *Turneb. Vulcob.*

lin. 16. ὕπνον ποιῶ, φαντασίας.) ὕπνον ἐμποιῶ καὶ φαντασίας. *Turn. Vulc. Bongarſ.*

lin. 20. τὸ ταρακτικὸν καὶ παράφορον.) τὸ παράφορον καὶ ταρακτικόν. *Vulc.*

Pag. 6.

Lin. 5. Λυγρὰ τοῖς χρωμένοις.) vulgo legitur λυγρὰ αὐτοῖς χρωμένοις. Sed noſtram lectionem confirmant *Turn. Vulc. Salmaſius.* paulo poſt κομιδήν. *Ald. Vulc.*

lin. 13. Θετταλούς.) Θεσσαλούς. *Turn.*

lin. 17. Γοργίας ἤ τ' τραγωδίαν εἶπεν ἀπάτην, ἣν ὁ, τε ἀπατήσας, δικαιότερος τοῦ μὴ ἀπατήσαντος, καὶ ὁ ἀπατηθεὶς, σοφώτερος τοῦ μὴ ἀπατηθέντος.) Hoc aenigma ita explicandum eſt, *Tragoedia fallacia* dicitur, quod ficta argumenta tanto cum artificio tractet, ut vera nobis videantur: poëta vero qui hac fraude, noſtrae utilitati conſulit, *juſtior* eſt: et *ſapientior* eſt auditor ille, qui fabulis deceptus, ex iis quid ſit honeſtum, quid turpe; quid utile, quid non, diſcit. Aenigmatis hujus iterum meminit Plutarchus Libello, Πότερον Ἀθηναῖοι κατὰ πόλεμον ἢ κατὰ σοφίαν ἐνδοξότεροι; ubi hanc ſtatim rationem ſubjungit: Ὁ μὲν γὰρ ἀπατήσας δικαιότερος, ὅτι τοῦτο ὑποσχόμενος πεποίηκεν· Ὁ δὲ ἀπατηθεὶς σοφώτερος, ἐυάλωτον γὰρ ὑφ' ἡδονῆς λόγων τὸ μὴ ἀναίσθητον. i. e. ‘ Juſtior eſt, ‘ qui decipit, quia hoc prae ſe tulerat: ſapientior, qui

' decipitur, quia orationis illecebris facile capiuntur,
' qui non ſunt plane ſtupidi.'

Pag. 7.

Lin. 1. κηρῷ τινι τὰ ὦτα ἀλιξλῳ κλαπλάσσοντες ἀναλκάζωμεν.) κηρῷ τινι τὰ ὦτα, ᾧ ἀτίξκτῳ κηρῷ καταπάσσοντες ἀναλκαζωμεν. *Vulc.* ἀτίκτῳ. *Ald.* Codex *Baſil.* legit quidem ἀτίξκτῳ, ſed margini ejus annotatum eſt, aliter legi ἀτίκτῳ. Caeterum hìc alludit Plutarchus ad ceram, qua Ulyſſes quum Syrenas praeterveheretur, ſociorum aures obthuravit, ut ipſe de ſe narrat Odyſſ. μ. ρογ.

Αυτὰρ ἐγὼ κηροῖο μέγαν τρόχον ὀξείῃ χαλκῷ
Τυτθὰ διατμήξας, χερσὶ σιβαρῇσι πιέζευν.
Αἶψα δ' ἰαίνετο κηρὸς, ἐπεὶ κέλετο μεγάλη ἶς,
Ηελίου τ' αὐγὴ Υπεριονίδαο ἄνακτος,
Ἐξόης δ' ἐταροῖσιν ἐπ' ὦτα πᾶσιν ἄλειψα.

lin. 4. Επικούρειον ἀκάτιον ἀραμένους.) ἀρραμένους. *Turn.* dictum hoc eſt proverbiale, quo alluſum eſt ad Ulyſſem Sirenas praeternavigantem. Vocem tamen hanc (ἀκάτιον) videtur Plutarchus ex Epicureorum ſcriptis habuiſſe. Nam in libello Ὅτι οὐδὲ ζῆν ἐστι ἡδέως καθ' Επίκουρον, cum dixiſſet Epicureos averſari mathematicos, addit, ἀλλὰ τοὺς (ſc. diſcipulos) ἐπαραμένους τὰ ἀκάτια φεύγειν ἀπ' αὐτῶν (ſc. Mathematicis) κελεύουσιν. Quod vero poëſin omnem repudiavit Epicurus, docet in eodem libello, Ηˇς (i. e. poëticae) οὐ μέτεσι τούτοις, οὐδὲ φασιν οὐδὲ βούλονται μετᾶναι. Adhaec Metrodori Epicurei teſtimonium citat ex libro περὶ ποιητῶν ubi ad amicum ſcribit, Ὅτιν μηδὲ εἶδέναι φάσκων μετὰ σοτέρων ἦν ὁ Ἕκτωρ, ἢ τοὺς πρώτους στίχους τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, ἢ πάλιν τὰ ἐν μέσῳ, μὴ ταρβήσῃς &c. idem teſtatur Heraclides Ponticus de Allegor. Homer. Οὐδ' Επικούρῳ φροντὶς ἡμῖν, ὃς τῆς ἀσίμου περὶ τοὺς ἰδίους κήπους ἡδονῆς γεωργός ἐστιν, ἅπασαν ὁμοῦ ποιητικὴν ὥσπερ ἀνόσιον μύθων δίλεαρ ἀφοσιούμενος· et Epicurus, Gaſſendo teſte, ſa-

pientis esse tradidit, ποιήματα ἀγνοῶν, ὑκ ἂν ποιῶν. et apud Empiricum Poëtica secundum Epicurum est ὑκ οἷον ἀνωφελὴς, ἀλλὰ ϗ βλαβερωτάτη.

lin. 6. λογισμῷ περισάντες.) παρασάντες. *Vulc.*

lin. 7. παραφέρηται τῷ τέρποντι.) τὸ τέρπον τί. *Turn.*

lin. 16. Αφαιρῶ.) ἀφερῶ. *Ald. Basi.*

lin. 19. τὴν ποιητικὴν μερίδα.) ἢ ποιητικὴν ἡμερίδα. *Steph.*

Pag. 8.

Lin. 4. κολύωμεν.) κολύωμεν. *Ald. Basi.*

lin. 8. καταμιγνύωμεν.) καταμηνύωμεν. *Ald. Basi.* lectionem nostram confirmant *Xylandr.* MS. et impressi quidam codd. Caeterum noti sunt Mandragorae (de qua l.n. sequent.) effectus ex Plin. Hist. l. 15. c. 11. ubi tradit tam somnificam ipsi vim inesse, ut enecet etiam largiore potu, et ex Dioscoride βιβλ. β'. κεφ. ος'. ubi haec verba legas, Ενιοι ϗ καθεψῶσιν οἴνῳ τὰς ῥίζας (sc. mandragorae) ἄχρι τρίτυ, ϗ διυλίσαντες ἀποτίθενται. χρώμενοι ἐπὶ τῶν ἀγρύπνων ϗ περιοδυνώντων κυάθῳ ἑνὶ, ϗ ἐφ' ὧν βυλονται ἀναισθησίαν τεμνομένων ἢ καιομένων ποιῆσαι. paulo post aliam tradit esse mandragorae speciem, quae *morion* dicitur, ἣν φασι πινομένην ὅσον ⊲ ά. ἢ μετὰ ἀλφίτων ἐσθιομένην ἐν μάζῃ ἢ ὄψῳ ἀπομωροῦν, καθεύδει γὰρ ὁ ἄνθρωπος ἐν ᾧπερ ἂν φάγοι σχήματι, αἰσθανόμενος ὑδενὸς ἐπ' ὥρας γ'. ἢ δ'. ἀφ' ἧπερ ἂν προσενέγκηται. χρῶνται ϗ ταύτῃ οἱ ἰατροὶ, ὅταν τέμνειν ἢ καίειν μέλλωσι. Unde Lucian. in Timone, cuidam καθύπνῳ dicit, ὄπνυγε καθάπερ ὑπὸ μανδραγόρυ καθεύδεις· hinc etiam natum Adagium, *Mandragoram bibere*, de quo videatur Erasmus.

lin. 17. Αλλ' ἐν ποιήμασι προσφιλοσοφητέον.) ἀλλὰ προσφιλοσοφητέον τοῖς ποιήμασι. *Vulc.*

Pag. 9.

Lin. 2. Αρχηται καλῶς.) ἄρχηται κακῶς. *Vulc.*

lin. 3. ϗ τὰς τελευτάς.) ϗ τὰς τελετάς. *Vulc.*

lin. 5. πρῶτον ὖν εἰσάγωμεν εἰς τὰ ποιήματα μηδὲν ὕτω.) πρῶτον μὲν ὖν εἰσάγαν εἰς τὰ ποιήματα δεῖ ϯ νέον μηδὲν ὕτω. *Vulc.*

lin. 7. ὡς τὸ, Πολλά.) ὥστε πολλά. *Turn. Vulc. Bongarſ.*

lin. 13. κἂν ἀτερπὲς ἔχῃ τέλος.) τὸ τέλος. *Turn. Vulc.*

lin. 20. Εὖ πεποιημένη.) εὖ πεπλεῖσμένη. *Baſ.*

Pag. 10.

Lin. 10. τοὺς ϑ Αἰσώπου &c.) Quod heic de Socrate narrat Plutarchus, eſt ex Platonis *Phaedone;* ubi cum Socrates ſe dixiſſet ex inſomnio muſicam exercere, addit, Οὕτω δὴ πρῶτον μὲν εἰς ϯ ϑεὸν ἐποίησα, ἅ ἦν ἡ παροῦσα ϑυσία. μετὰ ϑ ϯ ϑεὸν, ἐννοήσας ὅτι ϯ ποιητὴν δέοι, εἴπερ μέλλοι ποιητὴς ἔναι, ποιεῖν μύϑους ἀλλ' ὐ λόγους, ϗ αὐτὸς ὐκ ἦν μυϑολογικὸς, διὰ ταῦτα, ὧς προχείρους ἔχον καὶ ἠπιστάμην μύϑους τοῦ Αἰσώπου, τούτων ἐποίησα οἷς πρώτοις ἐνέτυχον.

lin. 17. Ωσπερ ὄχημα, ϯ ὄγκον ϗ τὸ μέτρον.) τὸ μέτρον καὶ ϯ ὄγκον. *Vulc.*

Pag. 11.

Lin. 1. ἢ ἀρετῆς, ὑπ' ἀνδρός.) ἐπ' ἀνδρός. *Turn.*

lin. 7. Σφιγγός.) λυγγός. *Ald. Baſ. Xylandri* cod. MS. qui tamen ad marginem notatum habuit σφιγγός.

lin. 9. προσποιῃ.) προσποιεῖ. *Vulc.*

lin. 13. Επιλήψεται δὲ τοῦ Απόλλωνος χαλεπαίνοντος.) *Grotius* reponendum putavit τοῦ Απόλλωνι &c. Verſus ſequentes Thetidis ſunt verba, Achillem ab Apolline (qui faelicem fore praedixerat) occiſum deplorantis. Integri autem extant apud Platonem, ad finem l. 2. de Repub. Πολλὰ ἄρα Ὁμήρου, inquit, ἐπαινοῦντες, ἀλλὰ τοῦτο ὐκ ἄρα ἐπαινεσόμεϑα, τὴν τοῦ ἐνυπνίου πομπὴν ὑπὸ Διὸς τῷ Αγαμέμνονι ὐδ' Αἰσχύλῳ ὅταν φῇ ϯ Απόλλω ἐν τοῖς αὐτῆς γάμοις ᾄδοντα,

Ενδαιτεῖσϑαι τὰς ἐὰς εὐπαιδίας,
Νόσων τ' ἀπείρους ϗ μακραίωνος βίου,

Ξύμπαντά τ' εἰπὼν, θεοφιλεῖς ἡμᾶς τύχας
Παιὼν ἐπευφήμησεν, εὐθημῶν ἐμὲ,
Καγὼ τὸ Φοίβου θεῖον ἀψευδὲς στόμα
Ηλπιζον εἶναι, μαντικῇ βρύον τέχνῃ.
Ὁ δ' αὐτὸς ὑμνῶν, αὐτὸς ἐν θοίνῃ παρὼν,
Αὐτὸς τάδ' εἰπὼν, αὐτός ἐστιν ὁ κτανὼν
Τὸν παῖδα ϑ' ἡμόν.

Ubi nota quod pro Ὃν αὐτὸς (ut legit Plutarch.) ibi legitur Ὁ δ' αὐτὸς, et rectius; item pro δαίτῃ legitur θοίνῃ, at cod. *Baſ.* legit διαίτῃ. Caeterum cum Achillem dicit ab Apolline occiſum fuiſſe, nihil vult aliud, quam quod Apollo Paridi auxilium tulit. Sic Iliad. χ. Hector moriens Achillem ita alloquitur,

σε Πάρις ϑ' Φοῖβος Απόλλων
Ἐσθλὸν ἐόντ' ὀλέσωσιν ἐνὶ Σκαιῇσι πύλῃσι.

Et apud Virgil. Aen. 6. 56. Aeneas inducitur his verbis Apollini ſupplicans,

Phoebe graves Trojae ſemper miſerate labores,
Dardana qui Paridis direxti tela manuſque
Corpus in Aeacidae.

lin. 18. παύσεται ϑ' ϑ' φθιτὸν Αχιλλέα ϑ' ϑ' Αγαμέμνονα ϑ' καθ' ἅδυ δακρύων.)*Duplicem haec verba ſenſum prae ſe ferunt; *Xylander* exp. 'Quin et extincti jam Achil-'lis ac Agamemnonis lacrymas compeſcet,' et huic conſentit Anglicus interpres: credebant dictam eſſe hanc ſententiam ſecundum illas loquendi formulas: χαλκᾶνον τῆς ὕβρεως ἔπαυσαν. Iſocrat. Panegyric. τῶν μὲν γὰρ ἄλλων ἐπιθυμιῶν τοὺς συνόντας ἔπαυε. Xenoph. Apomnem. l. 1. Mihi vero magis arridet *Grotii* verſio, 'Parcet 'etiam lacrymas impendere mortuo Agamemnoni,

* minime, ſed unicum Grotii: quia παύσεται eſt Med. Vocis, non Act. ceterum δακρύων τινα eſt Atticiſmus.

' aut Achilli apud inferos,' ubi παύσιται δακρύων dicitur, ut apud Thucyd. παύομαι φονεύων· et ἐπαύσατο τύπλων, apud Basilium.

Pag. 12.

lin. 9. Διὰ δὴ τὸ μυθῶδες.) *Ald.* et *Baſ.* non * agnoſcunt δή.

lin. 13. Προσαναχρώννυνται.) προισχαναχρώννυνται. *Turn. Vulc.*

lin. 17. ἴλκει δὲ μίσσα.) μίσα. *Ald. Baſ.*

Pag. 13.

Lin. 1. ϟ Θίτιν.) ϟ Θίργιν. *Vulc.*

lin. 16. Φάσματα.) φαντάσματα. *Baſ.*

Pag. 14.

Lin. 4. νυκτὸς ποταμοί.) i. e. ἅδυ ποταμοὶ, *fluvii apud Inferos;* eodem modo Euripides dixit σκότου πύλας, i. e. *portas Inferorum;* initio *Hecubae.*

lin. 6. Λευκάδα πέτρην.) πέτραν. *Vulc.*

lin. 12. καταλέπης.) καταλέπειν. *Ald. Baſ.* et apud Homerum retinetur haec lectio, apud quem etiam nonnulli legunt ἄκλαυτον.

lin. 14. Ψυχὴ δ' ἐκ ῥιθέων.) ἐκ σκελέθρων ἢ μελῶν. *Turn. Bongarſ.* ubi videtur Scholium in contextum irrepſiſſe.

lin. 19. προσιαλωκότων) προιαλωκότων. *Baſ.*

lin. 21. διαπαρέθυσιν.) διαπράθυσι. *Turn.*

Pag. 15.

Lin. 2. ἴχαν ἔναυλον.) ἔναυλος metaphorice pro eo capitur, quo veluti poſt tibiarum cantum aures adhuc perſonant. Εναυλοι λόγοι· οἱ πρόσφατοι καὶ ταῖς ἀκοαῖς ἔτι ἐναυλούμενοι. Εναυλον· ὑ πρὸ πολλοῦ ἐνηχούμενον· ἢ μνημονευόμενον, ἀλλ' ἔτι ἐνηχούμενον. αὐλὸς γὰρ πᾶν τὸ γενὸν καὶ ἐπίμηκες. τοιοῦτος

* Sed agnoſci oportet propter ſequens γάρ.

ὃ καὶ ὁ τῶν ὤτων τόπος. *Etymologus* et *Phavorinus*. Quorum hic paulo poſt addit: οἱ μέντοι μεθ' Ὅμηρον ἔναυλόν φασι καὶ τὸν ἔνδον τῆς αὐλῆς· ὅθεν λόγος ἔναυλος ἀκοῆ· ὅ ἐστι ἐντὸς ὢν τῆς ἀκοῆς. αὐτὸ δὲ ἴσως καὶ παρὰ τὸν μυσικὸν αὐλὸν ἐῤῥέθη. ἵνα ᾖ λόγος ἔναυλος, ὅ ἐστι καταυλῶν τὴν ἀκοήν. Unde Lucianus dixit, ἡ φωνὴ τῶν ἀκουσθέντων ἔναυλος ἔτι, i. e. *adhuc in auribus perſonat*. Et Plato lib. 3. de Repub. πᾶσι φόβος ἔναυλος ἐγεγόνει. Et Piſidas citante Suida, ἀεὶ γὰρ, ὡς ἔοικεν, αἱ περισάσεις ἐκ τῶν ἐναύλων ἐρεθισμένων πόνων τίκτουσιν ὁρμὰς κρεῖττον βουλευμάτων· quod exp. ὑπὸ πολλῆ μνημονευομένων· ἔτι ἐνηχουμένων.

Pag. 15.

lin. 3. ὅτι ποιητικῇ.) ποιητική. *Ald.*

lin. 5. πεποιημένοις.) πεπονημένοις. *Ald. Baſ.*

lin. 8. καὶ τὰ Ἐμπεδοκλέους ἵπη ἵσω.) ἵπη non agnoſcunt *Ald. Baſ. Turn.* qui etiam pro ἵσω legit ἰσί.

lin. 14. καὶ ὅσσα.) ἢ ἄσσα. *Turn. Vulc.*

lin. 22. ἅμα τῷ προσάγειν.) ἅμα τὸ προσάγειν. *Ald.*

Pag. 16.

Lin. 1. ὑπογράφοντις.) ὑπογράφοντο. *Vulc.* ὑπογραφόντα. *Turn. Bongarſ.*

lin. 18. τὴν Μηδώας.) τῆς Μηδίας. *Ald. Baſ.*

lin. 19. ἢ Παῤῥάσιος τὴν Ὀδυσσέως προσποίητον μανίαν.) haec abſunt a veteri. *Vulc.*

Pag. 17.

Lin. 11. ἀλλ' ἐπαινᾶν.) ἐπαινεῖ. *Turn.*

lin. 16. ἂν δέ τις πιθανῶς ταῦτα.) ἂν δέ τις πεθανῶν ταῦτα. *Baſ.*

Pag. 18.

Lin. 8. Ἃς δὲ μιμῆται διαθέσεις καὶ πράξεις, προσάλλεσθαι καὶ κακίζειν.) ἃς δὲ διαθέσεις καὶ πράξεις μιμῆται καὶ προσάλλεσθαι, καὶ κακίζειν. *Vulc.*

lin. 10. ταὐτὸ τὸ καλὸν καὶ καλῶς μιμεῖσθαι.) ταὐτὸ κα-

χόν τι, καὶ μιμῆσθαι καλῶς *Xyl.* è MS. ταὐτὸ καλὸν μιμῆσθαι. *Ald. Baſ.*

lin. 15. εὔχετο.) ηὔχετο. *Turn.*

lin. ult. Αρνυσο.) ἄρυσο. deinde verſu ſequente τῶν legit pro τά. *Turn.*

Pag. 19.

Lin. 3. Τάλαντον ἡ προῖξ &c.) Hi quatuor verſus vulgo ita legebantur, ut verſ. eſſe non apparerent; *Grotius* autem digeſſit, et pro μὴ λαβὼν ᾧ ζῆν δ' ἐστί μοι, quod prius legebatur; repoſuit, μὴ λαβῶ; ζῆν δ' ἐστί μοι· at illud, Τάλαντον ἡ προῖξ pro Τάλαντον ἀ προῖξ à *Salmaſio* repoſitum eſt. Caeterum deliberat in his verſibus ſenex avarus, an uxorem infamem duceret, ſed cui talentum dos eſſet?

Pag. 20.

Lin. 1. Μοιχικόν.) μοιχόν. *Turn.*

lin. 9. θεά.) θεάν. *Turn. Vulc.*

lin. 12. Μηδενός.) μηδενός. *Baſ.* μηδ' ἑνός. *Vulc.*

lin. 13. Ὁμηρος τῷ γένει τούτων.) τούτῳ. *Turn. Vulc. Bongarſ.*

lin. ult. καὶ φαύλοις.) ᾗ ψαύλαις. *Vulc.* et linea ſequent. pro ἀφειδῶς *Turn.* et *Bongarſ.* legunt ἀπηνῶς.

Pag. 21.

Lin. 5. Αλλὰ κακῶς ἀφίει.) ἀλλὰ κακῶς ἀφίει, κρατιρὸν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλεν, τῦτ' ἐστιν ἀγρίως. *Vulc.*

lin. 10. ἢ αὐτήν.) ἢ αὐτῦ. *Vulc.*

Pag. 22.

Lin. 10. Ἑτέρας δ' ἐκ τῶν πραγμάτων αὐτῶν παρέχουσι μαθήσεις.) i. e. interprete *Grotio; Alia vero ex rebus ipſis praebent diſciplinae.* At *Xylander*, cui favet interpres Anglicus, ita vertit; *Alia in rebus ipſis documenta* (Poëtae) *exhibent.*

lin. 14. αὐτόν.) αὐτῶν. *Pariſienſ.*

lin. 18. ἔχει.) ἔχον. *Ald. Baſ.*

Pag. 23.

Lin. 4. Μηνύων ἢ ἥλιον.) ἢ non agnoſcit *Vulc.*

lin. 9. ἢ περὶ τὸν κεῖνον γοητείαν.) τὰς περὶ ἢ κεῖνον γοητείας. *Turn.*

lin. 10. τῷ πυρώδει.) τὸ πυρῶδες. *Ald. Baſ.*

ante pen. ᾗ εὐναίς.) ᾗ εὐναί. *Steph. Pariſienſ.* &c. noſtram vero lectionem habent codd. *Ald. Baſ.*

Pag. 24.

Lin. 2. ὑφηγούμενος τὸ παρὰ τῶν σωφρόνων.) τῶν φρονίμων. *Ald. Baſ.*

lin. 7. τὴν ἀπὸ τῶν φαρμάκων.) ἢ μετὰ φαρμάκων. *Vulc.*

Pag. 25.

Lin. 10. Ανθολκήν.) ἀνθολικήν. *Turn.* idem linea 12 pro ποιητῶν legit πολιτῶν.

lin. 12. πρὸς αὐτοὺς ἀνταναφίρυσαι.) ἀνταφίρυσαι. *Turn.*

lin. 15. αὐτοῖς τὸ τιθέναι.) αὐτοῖς τῷ τιθέναι. *Turn*

Pag. 26.

Lin. 4. Τοῖςδε.) τῆςδε. *Ald. Baſ.* ſed vulgo τύςδε, τοῖςδε vero legendum, et ſermonem fuiſſe de literarum ſtudiis, verſus ſequens oppoſitam ſententiam continens indicio eſt. *Grotius.*

lin. 7. Τί δῆτα θεὺς σέβειν σε κατθανύμενον; Αμεινον.) τὶ δῆτα ὕσι δεῖ σε κατθανύμενον ἄμεινον. *Vulc.* τὶ δῆτα δεῖ σε κατθανεῖν ἄμεινον. *Ald. Baſ.* τί δῆτα δεῖ σε κάμνειν; κατθανεῖν ἄμεινον. *Steph. Pariſ.* quae verſu ſequente pro εὖ σέβειν habent εὐσεβεῖν.

lin. 9. τὰς λύσεις ἔχει προχώρως.) προδήλως. *Turn. Vulc.*

lin. 13. ἀλλαχόθι πρὸς τοὐναντίον εἰρημένοις ὑπ' αὐτῶν ἀνταναιρεῖν.) ἀλλαχόθι πρὸς τοὐναντίον πρὸς αὐτῶν εἰρημένοις ἀνταναιρεῖν. *Vulc.*

lin. 16. ἀλλὰ τοῖς ἐν ὕθει.) *Vulc.* non agnoſcit τοῖς.

penult. χαλιπότητας.) χαλιπότητας ἴδ'. deeſt aliquid. *Vulc.*

Pag. 27.

Lin. 9. αὗται γάρ εἰσιν ὑγιαίνουσαι περὶ θεῶν δόξαι.) δόξαι περὶ θεῶν ὑγιαίνουσαι. *Vulc.*

lin. ult. ἀλλ' αὐτός γε.) ἀλλ' αὐτόσε. *Baſ.* ἀλλ' αὐτό γε. *Ald.*

Pag. 28.

Lin. 3. ϗ τῦ.) ϗ τό. *Vulc.*

lin. 7. πρὸς δὲ ἐκεῖνα τὰ περὶ πλύτυ.) πρὸς δὲ τὰ περὶ πλύτυ ἐκεῖνα. *Vulc.*

lin. 8. ἔς τε τἄβατα,) πρός τ' ἄμβατα. *Vulc.* πρός τι τἄβατα. *Steph. Pariſ.* &c. ſed *Grotius* ex *Stobaeo* repoſuit ἔς τε· apud ipſum etiam pro ξενὸς perperam ſcribitur ξένος.

lin. 9. Καὶ πρὸς τὰ βατά· ϗ ὅποτ' ἂν πένης ἀνήρ.) Vulgo contra verſum pro ὅποτ' ἂν legebatur ὁπόθεν. et ὁπόθα. *Vulc.* ſed quod ſequitur rectius cohaeret cum ὅποτι quam ὁπόθεν, quanquam ſciam ὁπόθεν vim habere negandi ſub interrogationis forma. *Grotius.*

lin. 10. Οὐδ' εὐτυχών.) ita emendavit *Grotius*, cum prius legeretur οὐδ' ἐυτυχών.

lin. 17. Φρονοῖ. καὶ, ἀλλά.) φρονοὶ ϗ ἄλλα. *Ald. Baſ.*

Pag. 29.

Lin. 5. Πάλιν δ' ἐπίστρεψε ϗ περιέσπασε.) πάλιν δ' ἔτρεψε &c. *Turn.* hanc ſententiam *Grotius* ſic exp. *Sed rurſum evertit hoc* &c. atque ita verbum ἐπίστρεψε referri vult ad praecedentem Menandri ſententiam, quam dicit ipſum Poëtam alio loco refutaſſe. At *Xylander* ita vertit; *At idem nos rurſum circumegit* &c. atque ita verbum ἐπίστρεψε referri vult ad ἡμᾶς. q. d. at idem Poëta alio loco nos circumegit, et errantes in viam reduxit: et hunc eſſe genuinum hujus loci ſenſum inde

patet, quod alibi etiam Plutarchus eandem significationem huic dictioni tribuit; ut in Alcib. ἐνίους δὲ πάνυ τὸ λεχθὲν ἐπέστρεψεν, h. e. *ex errore in ſanam ſententiam reduxit.*

Pag. 29.

Lin. 8. Ονειδος αἰχρός.) ὄνειδος δ' αἰσχρός. *Vulc.*

lin. 10. βελτίω ᾖ ὅμως ἢ χρησιμώτερα.) βελτίω ἢ χρησιμώτερα. *Ald. Baſ.*

lin. 15. τῶν ἀπίστως ἀρημένων.) τῶν ἀτόπων ἀρημένων. *Turn.* τῶν ἀτόπως ἀρημένων. *Baſ.*

lin. 18. ὥσπερ ἐπὶ ζυγῦ, ῥέπειν.) ὥσπερ ἐπὶ ζυγῦ ποιεῖν. *Ald. Baſ.*

Pag. 30.

Lin. 4. ἅπαντα χρὴ καλῶν.) ἅπαντα δεῖ καλῶν. *Vulc.*

lin. 6. τοὺς μὲν φαύλους &c.) bis in hac ſententia *Turn.* et *Vulc.* legunt ἕνεκα pro ἕνεκεν.

lin. 12. ἐρωτηθείς.) ἐρωτιθείς. *Ald.*

lin. 16. δεῖ ᾖ τῷ Διογένει.) ἢ Διογένην. *Turn. Vulc.*

lin. 18. ἐμπίπλησιν.) ἐμβίβλησιν. *Vulc.*

Page. 31.

Lin. 1. ὡς τρισόλβιοι κῶνοι.) ἐκῶνοι. *Ald. Baſ.*

Pag. 32.

Lin. 4. Κανθαρίδος,) Cantharis, de qua loquitur Plutarchus, eſt animalculum venenatum: de quo vide Plin. lib. 29 cap. 4. et Dioſcorid. lib. 6. de illa Ovid. in Ibide, v. 308.

Cantharidum ſuccos dante parente bibat.

Lin. 13. Κέρασθαί τι κόμην.) Graeci olim, ſicut etiam apud Hebraeos fieri conſuevit, comas in luctu dilacerabant, unde Homer. de Achille Patroclum lugente ait, Il. σ. v. 27.

——χερσὶ κόμην βοσχύνε δαΐζων.

Imo, ut tradit Sophoclis Scholiaſtes, ἴδιον τοὺς κατ' ἀλή-

θεαν θρηνοῦντας πάντα τὸν πλόκαμον τεμεῖν· et alio loco moris hujus rationes reddit; 1°, ut ſquallidi moeſtique viderentur; caeſaries enim ἀεῤῥότητα ϗ καλλωπισμὸν παρέχει. 2°, ἵνα διὰ τύτυ ἵλεως αὐτοῖς ὁ νεκρὸς ᾖ.

ante pen. ὗς δειλαίυς.) δολίυς. *Ald. Baſ.*

Pag. 33.

Lin. 4. Περὶ ὃν χρή.) περὶ ὃν δεῖ. *Vulc.*

lin. 7. ὅτι βιγεδανή.) ὅτι γε βιγεδανός. *Vulc.*

lin. 9. δάνον γὰρ Μακεδόνες.) οἱ Μακεδόνες. *Turn. Vulc.*

Pag. 34.

Lin. 4. Οἶκον ἐς ὑψόροφον.) ὡς. *Vulc.*

lin. 8. Αμενήνωσι.) ἀμενήνωσιν. *Pariſ.* quod rectius eſt. ἀσθενῆ ἐποίησε. *Turn. Bongarſ.* ibi Scholium videtur in contextum eſſe receptum.

lin. 12. ϗ τῷ ἀλύειν.) τό. *Ald. Baſ.*

lin. 16. ἢ ἀλύεις ὅτι Ιρον &c.) *Vulcobius* haec ſine interrogatione legit.

lin. 17. καὶ τῷ θοάζειν ἢ τὸ κινεῖσθαι.) καὶ τὸ θοάζειν ϗ τὸ κινεῖσθαι. *Ald. Baſ.*

ibid. ὡς Εὐριπίδης.) ὡς ὁ Εὐριπίδης. *Vulc.*

penult. ἢ τὸ καθίζεσθαι.) ἢ τὸ διατρίβειν. *Turn. Bongarſ.*

Pag. 35.

Lin. 2. Ικτηρίοις.) ἱκετηρίοις. *Turn. Bongarſ.*

lin. 5. Ὡς οἱ γραμματικοὶ διδάσκυσιν.) ὡς οἱ γραμματαὶ οἱ διδάσκυσιν. *Vulc.*

lin. 8. Νῆ' ὀλίγην αἰνεῖν, μεγάλη δ' ἐνὶ φορτία θεῖσθαι.) φορτία. *Turn. Vulc.* et τίθεσθαι. *Turn.* Similis autem eſt hic verſus Virgiliano illi Georgic. 2. 412.

———*laudato ingentia rura,*
Exiguum colito———

ſimulata verborum laudatione non raro id efferimus, quod toto pectore improbamus; quo factum, ut verbum ἐπαινῶ (quod *laudo* ſignificat) pro *recuſo*, *nolo*,

improbo adhibeatur. Sic κάλλις' ἐπαινῶ dixit Ariſtophan. in Ran. eadem loquendi forma uſus eſt Soph. apud Athen. ex obſervatione Urſini: τὰ μὲν δὴ ᾠδὴν ἐπαίνει, τῦ δὲ κερδαίνειν ἔχει, i. e. *haec quidem lauda, iſta vero in lucro pone.* Eodem modo Virgilius loquutus eſſe videtur, nam latifundia improbat, et modicos illis agros praefert.

lin. 17. ταύτην δὴ τὴν διαίρεσιν ᾠδὴν τήν.) ταύτην δέ. *Turn.* poſterius τὴν non agnoſcit *Vulc.*

lin. ult. τοῖς τῶν θεῶν.) τῶν non agnoſcit *Vulc.*

Pag. 36.

lin. 3. ἀσὶ δὲ καθηγεμόνες.) ἡγεμόνες. *Vulc.*

lin. 7. Κλῦθ' ἄναξ.) hoc repoſuit *Grotius* pro κλῦθι ἄναξ, quod vulgo legebatur; idemque Archilochi haec digeſſit in tetrametros duos, quae prius confuſa extabant.

lin. 11. Εν θαλάττῃ.) ἐναλλάττῃ. *Vulc.*

lin. 12. ταφῆς, λέγη, θρηνῶν.) θρηνῶν non agnoſcit *Ald.*

lin. 14. Εἰ κέαν.) ἐκέαν. *Turn. Vulc. Bongarſ.*

lin. 18. Αρη τε φοίνιον, αὐτοὺς τὺς θεὺς ὠνόμακε.) ὠνόμασε. *Vulc.*

Pag. 37.

Lin. 2. καθάπερ αὖ τὸν χαλκόν.) καθάπερ εὖ &c. *Vulc.* καθάπερ αὐτὸν χαλκόν. *Ald. Baſ.*

lin. 12. Ζεῦ πάτερ, Ιδηθεν μειδίων.) addit *Vulc.* κύδιστε, μέγιστε.

lin. 15. ὅταν δὲ ταῖς αἰτίαις τῶν γιγνομένων πάντων.) παντῶν τῶν γινομένων. *Vulc.*

lin. 18. Πολλὰς δ' ἰφθίμυς ψυχὰς Αἴδι προΐαψε.) addit *Vulc.* duos ſequentes verſus,

Ἡρώων, αὐτοὺς δ' ἐλώρια τεῦχε κύνεσσι,
Οἰωνοῖσί τε πᾶσι, Διὸς δ' ἐτελείετο βουλή.

lin. 20. ὑ γὰρ τὸν Διὸν ὁ ποιητὴς οἴεται.) οἴεσθαι. *Baſ.*

Pag. 38.

lin. 10. Εἰμαρμένον.) vulgo εἱμαρμένων. ſed noſtram lectionem confirmat *Vulc.*

lin. 14. Μή ποτε δῶρον.) μήποτε δῶρα. *Ald. Baſ.*

lin. 16. τῷ Διός.) τῷ τῦ Διός. *Vulc.*

Pag. 39.

Lin. 6. Πενίην θυμοφθόρον.) θυμοφθόρῳ. *Vulc.*

lin. 7. Τίτλαδ' ὀνειδίζειν.) τίτλατ' ὀνειδίζων. *Turn.* τίτλα. *Vulc. Pariſ. Steph.* &c. noſtram lectionem *Salmaſio* debemus.

lin. 9. διὰ τὴν τύχην.) τέχνην. *Vulc.*

lin. 11. πολυτελέας ἀπορίαν.) τύπορίαν. *Ald. Baſ.*

Pag. 40.

Lin. 1. τῶν ἀτέκως.) ἀτόκων. *Vulc.*

lin. 3. ἐπανορθωτέον· ὧν ἐστι ϗ ταῦτα.) ἐπανορθωτέον ἐστὶ ϗ ταῦτα. *Vulc.*

lin. 13. ἐν αἷς.) ἐν οἷς. *Vulc.*

lin. 18. Στίχας ἀνδρῶν, Αἴαντος δ' ἀλίεντε μάχην Τελαμωνιάδαο.) στίχας ἀνδρῶν ἡρώων, Αἴαντος Τελαμωνιάδεω. *Vulc.*

lin. 20. Ζεὺς γὰρ οἱ νεμέσα ἂν ἀμείνονι φωτὶ μάχοιτο.) ita verſus requirit ratio. *Xylander.* ἐνεμέσα. *Vulc.* ad finem hujus libelli hoc modo legitur, Ζεὺς γάρ τοι νεμεσᾷ ὅτ' ἀμείνονι φωτὶ μάχοιο. ubi *Vulc.* legit Ζεὺς γάρ τοι νεμέσα χ' ὅτι ἀμείνονι φωτὶ μάχοιτο. Ariſtoteles hunc verſum citat Rhetoric. ad Theod. lib. 2. ibique habet νεμέσησι. Mihi videtur legendum ſic,

Ζεὺς γάρ τοι νεμεσᾷ ἂν ἀμείνονι φωτὶ μάχοιο.

vel

Ζεὺς γάρ τοι νεμεσᾷ, ὅτ' ἀμείνονι φωτὶ μάχοιτο.

Pag. 41.

Lin. 2. Σφόδρα ϗ δᾶ ϗ τοῖς ἄλλοις ὀνόμασι.) σφόδρα ϗ ϗ τοῖς ἄλλοις ὀνόμασι δᾶ. *Vulc.*

lin. 8. περιποιῆ, παρὰ τοῦτο.) ὃν παρά. *Vulc.*

lin. 17. Τῆμός σφιν Δαναοὶ ἀριστῆ.) τῆμός σφιν ἀριστῆ Δαναοί. *Vulc.*

Pag. 42.

Lin. 1. Περὶ τῆς ἀρίστης.) περὶ τῆς ἑρετῆς. *Vulc.*

lin. 16. ἢ τινος ὁμοίου.) ἢ τινος ἄλλου ὁμοίου. *Turn.*

lin. 17. ἢ ποιητὴν ἡγεῖσθαι.) ἡγούμενος. *Ald. Baſ.*

Pag. 43.

Lin. 5. Οὕτω τοὺς ποιητάς.) τοὺς ποιοῦντας. *Vulc.*

lin. 7. ἢ κτῆσιν.) ἢ κτίσιν. *Vulc.*

lin. 17. Καλῦμ'.) καλῦμαι. *Vulc.*

Pag. 44.

Lin. 1. Τί.) τό. *Vulc.*

lin. 4. ἵκηται.) ἵκηται. *Ald. Baſ.*

lin. 5. ταῦτα μὲν ὖν ἱκανῶς.) ἱκανή. *Turn. Vulc.*

lin. 7. ὑπομνησίον ἐστὶ τὺς νέης, ἐνδεικνύμενον αὐτοῖς.) quidam leg. τοῖς νέοις ἐνδεικνύμενον αὐτοῖς. at *Vulc.* δεικνυμένους.

lin. 8. ὅτι μιμητικὴν ἡ ποίησις.) ὅτι μιμητὴν ἴσως &c. *Vulc.*

lin. 15. τῆς ἀληθείας ὀλιγωρῦσα.) ὀλιγορῦσα ἀληθείαν. *Vulc.*

lin. ult. κατορθοῦν.) κατορθοῦντα. *Vulc.*

Pag. 45.

Lin. 3. κατ' Εὐριπίδην.) κατὰ τὸν Εὐριπίδην. *Vulc.*

lin. 6. ἄντυ δὲ τῦ.) τῆς. *Vulc.*

lin. 11. παρίχυσι.) παρίχυσαι. *Turn.*

ibid. τὸ δ' ἁπλοῦν.) τὸ δὲ ἁπόν. *Turn. Vulc. Bongarſ.*

lin. 15. ἐμπίσωσι πράξεις.) τάξεις. *Turn.*

lin. 19. καὶ ἀνανταγώνιστον.) ἢ ἀκαταγώνιστον. *Vulc.*

Pag. 46.

Lin. 2. ὡς ἄρα σοφοί.) ὡς ἄρα ἢ σοφοί. *Vulc.*

lin. 5. δοκιμάζων ταῦτα.) δοκιμάζων πάντα. *Ald. Baſ.*

lin. 6. καὶ δυσχεραίνων μηδὲ ἀκύων, μηδὲ ἀποδεχόμενος τῦ ψέγοντος.) vulgo μὴ δυσχεραίνων, ſed καὶ repoſuit *Grotius.* μηδὲ δυσχεραίνων, μηδ' ἀκύων, μηδὲ ἀποδεχόμενος τὺς ψεγοντας. *Turn. Vulc. Bongarſ.*

lin. 12. Νῶϊν.) νῶι. *Vulc.*

lin. 15. Πριάμοιο θυγατρός.) θυγατρῶν. *Turn. Vulc.*

Pag. 47.

Lin. 2. Μηδέν.) μὴ δέ. *Vulc.*

lin. 3. μηδὲ προφάσεις λέγων.) λόγων. *Bongarſ.*

lin. 5. μηχανώμενος.) μηχανόμενος. *Ald. Baſ.*

lin. 10. πάθεσι.) πάθαισι. *Vulc.*

lin. 11. διὰ δ' εὐφυΐαν αὐτούς.) διά δ' εὐφορᾶν (ἐν σιλίδι ὥσπερ ἐνθάδε.) *Vulc.* διὰ δ' εὐφυίαν αὐτοῖς. *Turn.*

lin. 18. ὁ ᾧ πάντα.) ὁ ᾧ ταῦτα. *Turn. Vulc. Bongarſ.*

Pag. 48.

Lin. 10. ᾧ ὑ προσῆκον.) προσηκόντως. *Vulc.*

lin. 11. ὁ Αχιλλεὺς ἐκκλησίαν συνάγει, τῶν στρατιωτῶν νοσούντων.) *Grotius* exp. *Achilles coetum cogit aegrotantium militum.* q. milites morbo peſtilenti laborantes in concionem prodire potuiſſent: amplector itaque *Xylandri* interpretationem, *Militibus morbo correptis Achilles concionem cogit*, unde interpungendum ſentio, poſt συνάγει.

lin. 13. καὶ μάλιστα πάντων.) πάντων non agnoſcit *Baſ.*

lin. 14. ἐν ταῖς στρατείαις.) στρατίαις. *Ald. Baſ.*

lin. 16. κρίνεσθαι.) quid proprie apud medicos ſignificant haec verba κρίνω, κρίσιμος ἡμέρα et κρίσις patet ex Hippocrate, cui κρίσις eſt, ἡ ὀξύῤῥοπος μεταβολὴ νοσήματος· omnem in morbis ſubitam mutationem ad ſalutem

vel mortem κρίσιν vocavit, lib. 1. Epid. ut oſtendit Galenus lib. 3. de Criſi. Hic addit κρίσιν eſſe vocabulum forenſe, et à foro ad medicos tranſlatum: alii à re militari ductum tradunt, quod magna ſit inter κρίσιν νόσου et κρίσιν μάχης affinitas, unde ſicut κρίνεσθαι exp. *praelio decernere*, ut apud Homer. Il. β'.

——————συγερῷ κρινώμεθ' Ἀρῆι.

ita κρίσιμος ἡμέρα eſt *dies decretorius*, in quo de vita et morte decernitur.

lin. 19. δημαγωγεῖ πρὸς τὸν ὄχλον.) πρὸς non agnoſc. *Ald. Baſ.*

Pag. 49.

lin. 3. φήσαντος τὴν ὀργήν.) τὴν non agnoſcit *Vulc.*

lin. 9. ᾧ περιφρόνησιν.) περιφροσύνην. *Turn. Vulc. Bongarſ.*

lin. 13. πρὸς συμφέρον.) πρὸς τὸ συμφέρον. *Turn.*

Pag. 50.

Lin. 11. Οὐδὲν αἰσχρὸν, οὐδὲ ἐρωτικόν.) οὐδὲν ἐρωτικὸν, οὐδὲ αἰσχρόν. *Vulc.* Quod ſequitur de Phoenice à patre diris devoto, ita ſe habet: Amyntor Phoenicis pater, ejuſdem matre Hippodamia neglecta, Clytiam duxit; quod cum innotuiſſet Hippodamiae, illa Phoenici perſuaſit, ut cum Clytia rem haberet; deprehenſum vero pater oculis multavit; poſtea tamen Chironis ope viſum recuperavit. Vide de hac fabula Homer. Il. ι'. 450. Lycophron. Caſſandr. 421.

lin. 16. παῦσεν χόλον.) παῦσεν ὄχλον. *Vulc.* Caeterum hi quatuor verſus in hodiernis Homeri editionibus non extant, quod ab Ariſtarcho (ut ſequitur) ſublata ſint. Ariſtarchi autem duo fuere; quorum primus floruit ſub Piſiſtrato Athenienſi, cujus juſſu Homeri opera collegit, et in xxiv rhapſodias digeſſit. Alter

vixit ſub Ptolemaeo Philadelpho, circa Olympiad. CLVI. hunc Aelianus tradit tam caſtigato fuiſſe judicio, ut Homeri verſus non crederetur, quem ipſe non probaret: quo factum eſt ut ſcriptorum alienorum cenſores *Ariſtarchi* dicerentur. Ovid. de Ponto.

Corrigere at res eſt tanto magis ardua, quanto
Magnus Ariſtarcho major Homerus erat.

Pag. 51.

Lin. 4. Πολίταις ὀργιζόμενον.) πολίταις πραζόμενον. (ἀλλ' ἐν σιλ. ὥσπερ ἐνθάδε.) *Vulc.*

lin. 14. παθοῦσα τὸ τῆς Καλυψοῦς πάθος.) i. e. Ulyſſis amore capta, Calypſo enim Oceani et Tethyos, vel (ut Homero placet) Atlantis filia, Ogygiae inſulae regina, Ulyſſem naufragum excepit, et apud ſe detinuit ſex, vel (ut alii) ſeptem annos

————λιλαιομένη πόσιν εἶναι,

inquit Homerus.

Pag. 52.

Lin. 5. Πάλιν τῆς Πηνελόπης.) πάλιν ἢ τῆς Πηνελοπείας. *Vulc.*

lin. 7. χαριζομένων ἱμάτια ἢ κόσμον ἄλλον.) χαριζομένων ἱμάτια ἢ χρύσια ἢ κόσμον ἄλλον. *Vulc.* deinde legit ὁ Ὀδυσσεύς.

lin. 11. τὸν καμφδύμενον.) τὸν κωμφδύμενον. *Ald. Baſ.* Verſus ſequentes dicti ſunt per alluſionem ad fabulam Amaltheae caprae.

penult. εἰ μὲν ἀληθῶς.) εἰ μὲν ὦν ἀληθῶς. *Baſ.* Caeterum totam hanc hiſtoriam apud Homerum legas, Odyſſ. ν'.

Pag. 53.

Lin. 3. Κοίλης ἐκ νηός.) ἐπὶ νηός. *Vulc.* ſed Odyſſ. ν'. 216. ita ſcribitur hic verſus,

Μήτι μοι οἴχωνται κοίλης ἐπὶ νηὸς ἄγοντες.

lin. 4. ἢ βελύτλισθαι νὴ Δία τὴν φιλοπλυτίαν.) τὴν φιλοπλυτίαν νὴ Δία. *Vulc.*

lin. 17. ὃ δυσεντεύκτω.) δυσεντάκτω. *Turn.*

Pag. 54.

Lin. 5. Οὐκ ἐάσωμεν.) ἀάσομεν. *Vulc.*

lin. 8. τοῖς δὲ, τὸ ἐπαινεῖν ἀποδιδόντες.) τοῖς δὲ τὸ ἀφελεῖν ἀποδύοντες. *Vulc.*

lin. 11. ἐν πράξεσιν.) ἐν πράγμασι. *Vulc.*

Pag. 55.

Lin. 2. οἰομένη.) οἰομένων. *Ald. Baſ.*

lin. 7. βδελυτλίσθω τοὺς λόγους μᾶλλον.) μᾶλλον τοὺς λόγους. *Vulc.*

lin. 10. ἑκάστῳ τῶν λεγομένων.) τοῖς λεγομένοις. *Vulc.*

lin. 14. ὑ πειθόν.) ὑ πιστόν. *Ald. Baſ.*

lin. ult. Μηδέποτ' οἰνοχόην.) ita emendabat *Salmaſius*, et huic conſentiunt editt. *Ald. Baſ.* οἰνοχόων, *Vulc.* οἰνοχόον. vulgo. Hanc vocem *Grotius* et *Xylander* ſumunt pro vaſe ex quo vinum in pocula effunditur, q. praeceptum hoc *trullam vetaret ſuper cratera poni*, ne quieſcente poculo morae inter bibendum fierent: legem hanc compotatores inſtituere ſolebant; et huic ſenſui favet Plutarchus in Ἑπτὰ σοφῶν συμποσίῳ· Εὖσαι τὸ τὰ πολλὰ (inquit) ἢ οἰνοχόην ἀτρίμα κᾶσθαι κρητῆρος ὕπερθεν· ὅπερ ἀπηγόρευσεν Ἡσίοδος ἐν τοῖς πίνειν μᾶλλον ἢ διαλέγεσθαι δυναμένοις. Longe alium habet ſenſum vulgata Heſiodi verſio, nam οἰνοχόην exp. *patinam libatoriam*, ex fide neoterici Lexicographi: et haec eſſe mens Heſiodi videtur, quod hoc praeceptum inter alios ritus ſuperſtitioſos poſitum ſit, quinetiam diſticho praecedente, de ſolennibus Deorum conviviis loquitur.

Pag. 56.

Lin. 11. Καί τοι.) καίτοι. *Pariſ.*

lin. 17. ϗ ποιεῖν ὑψηλὸν ἑαυτόν.) ϗ ποιεῖν ἑαυτὸν ὑψηλόν. *Vulc.*

lin. 18. διὰ τί δὲ, ἐάν.) διὰ τίδε ἄν. *Vulc.*

penult. ὑ προσήκει μοι.) ὑ προσήκει μή. *Ald. Baſ.* lectionem vero noſtram confirmat *Xylandri* MS.

Pag. 57.

Lin. 7. φιλεῖ ἁπλοῆσθαι.) φιλεῖ πεποιῆσθαι. *Ald. Baſ.* πεποιεῖσθαι. *Turn. Xylander* in MS. ſuper mendoſam iſtam vocem πεποιῆσθαι à correctore quodam ſcriptum invenit ἁπλοεῖσθαι in libello περὶ τῦ ἀκύειν Plutarchus dicum hoc ad Heraclitum auctorem refert; ibi autem abſurde legitur παιδεύεσθαι. Noſtra lectio *Xylandri* eſt, et retinetur ab editt. *Steph.* et *Pariſ.* tam hoc loco, quam in altero libello: et hanc lectionem confirmat vocabuli (πλοίομαι) uſus; Plutarchus de *Virtut. Muliebr.* cum Eryxonem dixiſſet concubitum Laarcho obtuliſſe, addit, ἦν ὧν ταῦτα πρὸς ἡδονὴν τῷ Λαάρχῳ, ϗ παντάπασιν ἀναπλησθεὶς πρὸς τὴν φιλοφροσύνην γυναικὸς &c. et Homer. Odyſſ. χ.

——τῶν δὲ φρένες ἁπλοίηθεν.

Pag. 58.

Lin. 1. Οὐ χᾶρόν ἐστι καὶ περὶ τύτων διελθᾶν ἐν βραχέσιν, ἁψάμενον τύπῳ τῶν πραγμάτων.) ὑ χᾶρον δέ ἐστι ϗ περὶ διελθᾶν ἐν βραχᾶ ἁψάμενον τύπου τῶν πραγμάτων. *Vulc.* ubi ἁψάμενον τύπῳ *Grotius* exp. *rudi Minerva.* At Xylander, *delineatis modo rebus:* q. omnibus non eſſet notiſſimum, τύπον dici *deſcriptionem minus exactam, quaeque rudiori ſit Minerva*: unde τύπῳ exp. *craſſa Minerva*, vel *ſummatim.* ὡς ἐν τύπῳ ϗ ἁπλῶς εἰπᾶν. Theophraſt. Hiſtor. Plant. l. 4. παχυλῶς ϗ τύπῳ τἀληθὲς ἐνδέικνυσθαι. Ariſtot. Ethic. ad Nicomach. lib. 1. cap. 3. quod tamen Riccobonus peſſime vertit, *per formam veritatem oſtendere.*

lin. 13. Οὐ γάρ σοι.) ὐ μίν σοι, apud Homerum.

lin. 14. εὖ ναιόμενον.) εὐναιόμενον, apud Homer.

lin. 18. ἄς τοι Ἀχαιοὶ πρωτίςῳ δίδομεν.) δίδωμεν. *Vulc.*

Pag. 59.

Lin. 1. Δῶσι.) δῶσι. *Steph. Franeofurt.* differunt autem δῶσι et δῶσι, illud enim Ionicum eſt, et ponitur pro δῷ· hoc vero eſt 3. plur. αορ. β. ſubjunct. mod.

lin. 4. ἐν τῇ ἐπιπωλήσει.) ἐπιποιήσει. *Vulc.*

lin. 9. μὴ ψεύδε'.) μὴ ψεύδ'. *Ald. Baſ.* μὴ ψεῦδε ap. Homer.

lin. 11. ἡ γὰρ τοιαύτη διαφορά.) τοιαύτη διαφορμή. *Vulc.*

lin. 19. οὐκ ἠμίλησεν δηχθέντος.) δηχθέντος non agnoſcit *Vulc.*

lin. ult. λάζετο μύθον.) μύθῳ. *Vulc.*

Pag. 60.

Lin. 9. εὖ ὃ ἔχει ϗ φρονίμου ἀνδρὸς ϗ μάντιος διαφοράν.) εὖ ὃ ἔχει καὶ φρονίμου διαφοράν ἀνδρὸς καὶ μάντιος. *Vulc.*

Pag. 61.

Lin. 12. Ανδρείας ἅμα.) vide *Vulcobium* de hac ſententia.

lin. 16. φιλᾶν τὺς ἰρυθριῶντας μᾶλλον.) φιλᾶν μᾶλλον τὺς ἰρυθριῶντας. *Vulc.*

Pag. 62.

Lin. 7. Καὶ δᾶ τὸ μὲν ζηλοῦν, τὸ δὲ δυσχεραίνειν.) τὸ μὲν δυσχεραίνειν, τὸ δὲ ζηλοῦν. *Vulc.* τὰ μὲν ζηλοῦν, τὰ δὲ δυσχεραίνειν. *Turn.*

lin. 10. καὶ τὸ περὶ τὺς Τρῶας ϗ.) τὺς Τρῶας ϗ non agnoſcit *Vulc.*

lin. 17. ὅτι τὸν Αἴαντα μετὰ τῶν ὅπλων φανέντα λαμπρόν.) ὅτι τὸν Αἴαντα ποιούντων τῶν ὅπλων φανέντα λαμπρόν. *Vulc.*

lin. ult. Τρῶας ὃ τρόμος αἰνὸς ἐπήλυθε.) αἰνῶς ὑπήλυθε. *Vulc.*

Pag. 63.

Lin. 15. Οἰόθεν οἷος.) οἷος. *Vulc.*

lin. 16. οἷοι.) οἷα. *Vulc.*

Pag. 64.

Lin. 1. Ἡμᾶς δ' ἐ μίν.) ἡμεῖς δὲ ἕμεν. *Turn. Vulc. Bongarſ.*

lin. 4. ὁμοίως.) ὁμοίων. *Vulc.*

lin. 15. ὑποπίπλειν ἐν τοῖς ἀγῶσιν ὄντος.) ὑποπίπλων ὄντως ἐν τοῖς ἀγῶσιν. *Vulc.*

Pag. 65.

Lin. 7. ὠφελίμως ἔχονται, πρὸς ὕς.) ὠφελίμως ἔχοντα πρὸς ὗς. *Vulc.*

lin. 9. ὑπομιμνήσκωμεν αὐτοῖς ὅτι.) ὑπομιμνήσκωμεν αὐτοὺς ἴσως ὅτι. *Vulc.*

lin. 11. τὰ κενῶς.) τὰ καινῶς. *Vulc.*

lin. 16. ἀργῶς.) μὴ ἀργῶς. *Turn.*

Pag. 66.

Lin. 1. Εσσεται ἢ κεν νῆας.) ἤ γε νῆας. *Vulc.* ἔκεν νῆας. *Bongarſ.*

lin. 6. καὶ τῷ.) vulgo τό.

Pag. 67.

Lin. 8. Μή σε γέρων.) γέρον. *Vulc.* quae lectio apud Homerum retinetur.

lin. 11. πρὶν ἠκισμένον.) πρὶν ἠσκημένον. *Turn.*

lin. 12. ὑπὸ τῦ πατρός.) ἀπὸ τῦ πατρός. *Baſ.*

lin. 13. Μὴ ὁ μὲν ἀχνυμένῃ.) ἀχνυμένῳ. edit. Homer. *Genevenſ.*

Pag. 68.

Lin. 1. Τὸν φίλοινον ἔχειν, ᾧ πρὸς ἔρωτα τὸν ἐρωτικόν.) τὸν φιλοινον εἶναι, καὶ πρὸς ἔρωτα τὸν ἐρωτικὸν ἔχειν. *Vulc.*

lin. 15. εἰ.) οἱ. *Ald. Baſ.*

Pag. 69.

Lin. 8. Τὸ Ζεῦ, πάτερ.) τὸ δὲ, Ζεῦ πάτερ. *Vulc.*

lin. 10. καὶ τὸ, Ζεῦ.) καὶ Ζεῦ. *Ald. Baſ.*

lin. 16. καὶ παραδιαζόμενος.) καὶ παροιμιαζόμενος. *Vulc.*

Pag. 70.

Lin. 13. Αμαθίαν ὖσαν ϗ ἄγνοιαν.) ἀμαθίαν ϗ ἄγνοιαν ὖσαν. *Vulc.*

lin. 15. Διὸς ϗ τῦ Ποσειδῶνος.) τῦ non agnoſcit *Vulc.*

lin. 17. ἠδ' ἵα πάτρη.) vulgo ἥ μία πάτρα. Noſtram lectionem confirmat *Vulc.* et Homeri editt.

lin. 20. Αλλὰ Ζεὺς πρότερος.) πρότερον. *Vulc.*

ibid. καὶ πλέονα ἤδη.) ἄδη. *Ald. Baſ.*

lin. ult. ἄτε δὴ καὶ τὰς ἄλλας ἀρετὰς ἕπεσθαι.) ἄτε δὴ καὶ τὰς ἄλλας ἀρετὰς τῦ Διὸς ἕπεσθαι. *Vulc.*

Pag. 71.

Lin. 6. Αντίλοχε πρόσθεν πεπνυμένε.) πεπνυμένος. *Vulc.* lectionem vero noſtram retinet Homerus.

penult. ἐπιμήνατο δῖ' Ανδρα.) δι'. *Ald. Baſ.*

Pag. 72.

Lin. 4. Δῖα.) δία. *Ald. Baſ.*

lin. 5. ἐν μὲν ὖν τύτοις τῇ φρονήσει.) ἐ μὲν ὖν τύτοις καὶ τῇ φρονήσει. *Vulc.*

lin. 6. ἐν δὲ ταῖς παρὰ τὰς μάχας κελεύσεσιν.) ἐν δὲ ταῖς περὶ τὰς μάχας παιδεύσεσιν. *Turn. Vulc.* ἐκάτῳ deinde *Turn.*

lin. 12. δὴ γὰρ μέγα.) δὴ γὰρ μάλα, quidam leg.

penult. Αισχύλος ὃ ϗ τὸ πρὸς δόξαν ἔχειν ἀτύφως, καὶ μὴ διασοβεῖσθαι.) πρὸς δόξαν ἀτύφως ἔχειν καὶ μὴ διαφοβεῖσθαι. *Turn. Vulc.*

Pag. 73.

Lin. 5. Βαθεῖαν ἄλοκα.) αὖλακα. *Baſ.*

lin. 12. ἐπιγιγνόμενον ἐκ σπυδῆς.) ἐπιγιγνόμενον ἑκάτῳ, vulgo, ἑκάτῳ. *Vulc.* Lectionem noſtram *Grotio* debemus.

lin. 15. ἐξαντυρίσκει.) ἐξευρίσκει. *Turn.*

Pag. 74.

Lin. 2. ὡς διὰ δωροδοκίαν.) forte δωροφωγίαν. vide *Vulc.*

lin. 5. Δῶρ'.) δῶρον. *Vulc.*

lin. 12. Διερρυηκώς.) ἐρρυηκώς. *Turn.* διερρυκώς. *Francofurt.*

Pag. 75.

Lin. 11. Οὔτε τι γὰρ κλαίων.) *Grotiana* editio mendoſe (opinor) legit κλαίω, contra omnium Editionum fidem.

lin. 14. ἐφίπων.) ἀφίπων. *Turn.*

lin. 19. Ὅθεν ὐδ' αἱ παραδιορθώσεις.) περιδιορθώσεις. *Turn. Vulc. Bongarſ.*

penult. Κλειάνθης.) vulgo Κλέανδρος. Noſtra lectio *Grotii* eſt.

lin. ult. ὁ μὲν εὖ μάλα τοὺς Αθηναίους ἰδὼν θορυβήσαντας.) ἰδὼν non agnoſcunt *Ald. Baſ.*

Pag. 76.

Lin. 8. Δαπάναισι σῶσαι.) vulgo δαπάναις ἰσῶσαι' noſtram vero lectionem habet cod. *Baſ.* quem ſequuntur *Grot.* et *Salmaſ.*

lin. 15. Κᾆν ἐλεύθερος μόλῃ.) μολῇ. *Ald. Baſ.*

lin. ult. τοὺς νέους ἀποκαλῶν.) ὑποκαλῶν. *Vulc.*

Pag. 77.

Lin. 1. ὕτω πὼς χρωμένους.) ὕτω πῶς χρωμένοις. *Turn. Vulc.*

lin. 8. βυλόμενον λαβεῖν.) λαμβάνειν. *Vulc.*

lin. 10. Οὐκ ἐπὶ πᾶσίν σ' ἰφύτευσ'.) οὐκ ἐπὶ παισὶ σ' ἰφύτευσ'. *Turn. Vulc.* πᾶσιν ἰφύτευσ'. *Ald. Baſ.* πᾶσί σ' ἰφύτευσ'. *Francofurt. Stephan.*

lin. 11. Αγαμέμνον.) Αγαμέμνων. *Francofurt. Stephan.* &c.

lin. 15. Οὐ γὰρ ἐπὶ πᾶσί σ' ἐφύτευσ'.) ὑ γὰρ ὅτι πᾶσιν ἐφύτευσ'. *Turn.*

lin. 18. Ὅταν τις ἀδῇ.) ὅτ' ἄν τις ἴδει, vel ἰδῇ. *Vulc.* ἴδῃ. *Ald. Baſ.*

Pag. 78.

Lin. 1. Λέγοντος, ὑ λόγος.) λέγοντος ὁ λόγος. *Vulc.*

lin. 3. καθάπερ ἱππεύς.) Omnino ita legendum, non ut vulgo ἵππος. Nam ſunt haec ἀντίσοιχα, eques gubernator, item fraenum gubernaculum. πάλιν ſive monet eques per fraenum, gubernator per gubernaculum. *Grotius.*

lin. 4. ὐδὲν ὕτως φιλάνθρωπον ὐδὲ συγγενὲς ἐχύσης τῆς ἀρετῆς ὄργανον.) ὐδὲν ὕτω φιλάνθρωπον ἐχύσης τῆς ἀρετῆς ὐδὲ συγγενὲς ὄργανον. *Vulc.*

lin. 10. ἀμφιδέξιος ὡς ἀληθῶς ϗ ἰσόῤῥοπος.) ἀμφιδέξιον ἀληθῶς καὶ ἰσόῤῥοπον. *Vulc.*

lin. 12. Ὥρας ὧδε κἀκεῖ μετοικιζόμενος.) ὥρας δεῦρο κἀκεῖ μετοικιζόμενος. *Turn. Vulc.* μετοκλαζόμενος· hoc appoſitum eſt ad marginem *Xylandr.* cod. MS.

lin. 17. φόβος δὲ τοῖς ἄφροσι, ϗ ἀχαρίστοις, ϗ ἀνοήτοις, ὅτι καὶ τὴν παντὸς αἰτίαν ἀγαθοῦ δύναμιν καὶ ἀρχήν.) φόβος δὲ τοῖς ἄφροσι καὶ ἀνοήτοις ϗ ἀχαρίστοις ὅτι τὴν παντὸς αἰτίαν ἀγαθοῦ καὶ δύναμιν ϗ ἀρχήν. *Turn.* ὅτι τὴν τῦ παντὸς αἰτίαν. *Vulc.*

Pag. 79.

Lin. 6. εἰ μὴ γάτων κακὸς ἦν.) κακῶς. *Ald. Baſ.*

lin. 7. καὶ περὶ κυνὸς αὐτό.) ταὐτό. *Turn. Vulc.*

lin. 18. Πράγματι συνηρτημένον.) προσηρτημένον. *Turn.*

Pag. 80.

Lin. 1. ποιυμένης.) ποιυμένοις. *Turn.*

lin. 2. ὀξυηκοΐας.) ὀξυκοΐας. *Francofurt.*

lin. 8. ἐν τῷ παρδενῶνι.) ἐν ταῖς παρθένοις. *Ald. Baſ.*

lin. 10. Σὺ δ' ὃ τὸ λαμπρὸν &c.) haec ſine interrog. legunt editt. *Francofurt.* et *Steph.*

lin. 16. ἢ κυβεύεις; ἢ ὀρτυγοκοπᾷς; quid ſit *coturnicibus* ludere docet Suidas: Ορτυγοκόπος· παιδιά τις· ἐν ᾗ ὄρτυγας ἰσᾶσιν ἐν γύρῳ· ὃς τύπλωσιν ἂς τὴν κεφαλὴν, καὶ ὁ μὲν ἐν τῷ γύρῳ καταλαβὼν τὸν ὄρτυγα, λαμβάνει ἐξῆς ὃς ἂν δύνηται. ὁδ' ἀποτυχὼν, παρέχει θατέρῳ τοὺς ὄρτυγας τύπλειν. καὶ τοῦτο ἀνὰ μέρος ποιοῦσι. λέγει οὖν (ſc. *Plato*) ἐν Αλκιβιάδῃ· Οὐκ ἀλλα πρὸς Μειδίαν σε δεῖ ἀποβλέποντα τὸν ὀρτυγοκόπον, ᾧ τοιοῦτος ἄλλους. ἐν Φαίδωνι. Ὅτι ὑ πρὸς τοὺς τυχόντας ὁ ἀγὼν ἐσι. πρὸς ᾧ τοὺς ἀρίσους. διόπερ ὦ ῥαδυμητέον. μηδὲ ὀρτυγοκοπᾶν. μηδὲ (ita enim legendum, non μὴ δὲ) περὶ τὰ τοιοῦτα ἐπλοῆσθαι· ex quibus patet ſordidum fuiſſe hunc ludum. Alio modo ipſum deſcripſit Jul. Pollux Onomaſtic. lib. 9. cap. 7. Καίτοι με ὑ λέληθεν ὅτι καὶ ὄρτυγα ἐνισάντες τῷ περιγραπτῷ κύκλῳ, ὁ μὲν ἔχοπλε τὸν ὄρτυγα τῷ δακτύλῳ, ὁ ᾧ πρὸς τὴν πλαγὴν ἐνδὺς ἀνεχαίτιζεν ἔξω τοῦ κύκλου, ᾧ ἡτᾶτο ὁ τοῦ ὄρτυγος δεσπότης. ἐν γὰρ Ταξιάρχοις Εὔπολις, τοῦ Φορμίωνος ἀπόντος,

Οὐκοῦν περιγράψας ὅσον ὡς ἄριστον κύκλον;

ἀποκρίνεται

Τί ἦν; ὡς ἄμιλλαν ἀριστήσομαι;

Η κόψομαι τὴν μάζαν ὥσπερ ὄρτυγα;

Cum interrogatione haec legi debent. Caeterum paulo poſt addit, Καὶ μήν τοι καὶ τὸ ὀρτυγοκοπᾶν παιδιὰ, ᾧ τὸ πρᾶγμα ὀρτυγοκοπία, ᾧ οἱ παίζοντες ὀρτυγοκόποι καὶ συμφοκόποι ἐκαλοῦντο, καὶ τὸ κόπλειν τοὺς ὄρτυγας, ᾧ ἀνακλαδάλλειν, καὶ ἀνεριθίζειν, ἀνεγείρειν, παροξύνειν.

lin. 16. ἢ καπηλεύεις;) καὶ νὴ Δία καπηλεύεις. *Vulc.* καπιλεύεις. *Ald. Baſ.*

penult. Ὃν ᾧ ὁ κάκιστος.) ὃν κ' ὦ κάκιστος. *Vulc.*

Pag. 81.

Lin. 1. Χλαμύδα, μὴ ἱερατικόν.) μηδέ. *Vulc.*

lin. 14. τοῦτο καὶ τοῖς ὁμοίοις, κολούοντα τοὺς μέγα φρονοῦντας.) τοῦτον ᾧ τοῖς ὁμοίοις κολούοντα τοὺς μεγαφρονοῦντας. *Vulc.*

Pag. 83.

Lin. 3. Τὺς ψόγυς ἐπιφέροντες.) τὸν ψόγον. *Vulc.*

lin. 8. Ιδομενεῦ τί πάρος λαβρεύεο; ὐδέ τί σε χρὴ Λαβραγόρην ἔμεναι.) τὶ πάρος λαβρεύεω, ὐδέ τι &c. *Vulc.* λαβρεύεαι. *Ald. Baſ.* Caeterum miror neminem adhuc obſervaſſe haec carmina apud Homer. eo ordine non extare. Il. ψ. 474. Ajax Oelides Idomeneum ſic alloquitur,

Ιδομενεῦ, τί πάρος λαβρεύεαι; αἰ δέ τ' ἄνευθεν &c.

deinde verſ. 478.

Αλλ' αἰεὶ μύθοις λαβρεύεαι. ὐδέ τί σε χρὴ
Λαβραγόρην ἔμεναι.

lin. 15. ἣ τέκῦσα ϗ φιλοφρονεμένη.) ϗ non agnoſcit *Vulc.*

lin. ult. ψεκτὸν ἡγύμενος τὸν μὴ αἰσχρόν.) ψεκτὸν ἡγέμενος παρέλκει τὸ, μὴ αἰσχρόν. *Vulc. Bongarſ.*

Pag. 84.

Lin. 1. Αλλ' ἀπὸ τύχης.) ἀλλ' ὑπὸ τῆς τύχης. *Turn. Vulc.*

lin. 5. τὸ αὐτὺς κατὰ βίον εὑροῦντας.) haec deſunt in codd. *Ald. Baſ.* εὑρόντας. *Vulc.*

lin. 7. ὡς μεγαλοφροσύνην αὖ, τοὺς.) αὐτούς. *Vulc.*

lin. 9. μηδὲ ταράτλεσθαι.) μὴ δὲ διτλὰ ταράτλεσθαι, vel διαταράτλεσθαι. *Vulc.*

lin. 17. ἐπιλαμβάνω.) ἐπιλαμβάνεται. *Vulc.*

Pag. 85.

Lin. 7. Επανορθώσεως διομένων ϗ δήξεως.) ἐπανορθώσεως ϗ δήξεως διομένων. *Vulc.* ϗ δείξεως. *Turn.*

lin. 14. ἐκτρίφειν χρὴ ϗ αὔξειν.) ἐκτρίφειν δὴ ϗ αὔξεσιν. *Turn.*

penult. τοῖς ἀπὸ σκηνῆς.) σκηνοῖς. *Vulc.*

Pag. 86.

Lin. 1. διδασκαλίφ.) διδασκαλίφ. *Ald. Baſ.*

lin. 2. καὶ Πλάτωνος.) καὶ τὰ Πλάτωνος. *Vulc.*

lin. 4. ἄγῃ.) ἄγει. *Ald. Baſ.*

lin. 6. Ὅθεν ὐ παρίργως ὑποδεικτέον.) ὔθεν ὐ παρίργως ἀγνωσίον, vel ἀναγνωσίον. *Vulc.*

lin. 8. Τέκνον ἐμὸν ἦ τοι.) ἦ τοι τέκνον ἐμόν' apud Homerum.

lin. 11. Ζεὺς γάρ τοι &c.) Vide quae ſupra ad hunc verſum annotavimus pag. 40. lin. 20.

lin. 14. διάνοιαν ἐκείνῳ.) ἐκείνου. *Vulc.*

lin. ult. ταὐτόν ἐσι τοῖς.) ταὐτόν ἐσι χ τοῖς. *Turn. Vulc.*

Pag. 87.

Lin. 2. καὶ τῦ κακῶς πάσχειν, τὸ ποιεῖν κακῶς, βλαβερώτερον· ἐπιῤῥητίον δὲ χ τῷ Αἰσχύλῳ.) καὶ τῦ κακῶς πάσχειν, τῦ κακῶς ποιεῖν βλαβερώτερον, ἐπιῤῥητίον ὄ χ τῷ τῦ Αἰσχύλε. *Vulc.*

lin. 13. Οὐκ ἔσι μίγας ὁ παραμένων.) ὁ παραμένων οὐκ ἔσι μίγας. *Vulc.* deinde pro δυσκαρτέρητος *Turn.* et *Bongarſ.* leg. δυσίσκαπος ῥητός.

lin. 16. ὐδὲ κόμπον, ὐ μῶρον γέλων.) ὐδὲ δὴ μῶρον γέλων. *Vulc.*

lin. 17. τόδ' ἡδὺ μόνος.) μῦνος. *Bongarſ.*

lin. 18. τί διαφέρει.) *Vulc.* addit τῦ λυπῦντος.

Pag. 88.

Lin. 3. Φάσωμεν.) φάσω με. *Turn. Vulc.*

ibid. ἔχειν ἀρετὰν, Πλῦτος ὄ χ δειλοῖσιν ἀνδρώπων.) ἔχειν ἀρετὰς, Πλῦτος ὄ χ δειλοῖσιν ἀνδρώποις. *Vulc.*

lin. 10. Τιμὰν τεπεπᾶσθαι &c.) Haec vulgo indiſtincta ita legebantur, Τιμὰν τὰν τέτασθε, πλύτῳ δ' ἀρετὰν κατεργασάσθω, δοκεῖτ' ἐν ἐσθλοῖς ὄ καθήσεσθ' ἄνολβοι. Lectionem noſtram debemus *Salmaſio.* Caeterum Anglicus interpres emendavit ſic,

Τιμὰν τ' ἂν τέτασθε,
Πλύτῳ δ' ἀρετὰν κατεργάσασθαι δοκεῖτ' ἐν
Εσθλοῖς ὄ καθήσεσθ' ἂν

ολβιοι.

lin. 11. ἀρετὰν.) ἀρετήν. *Vulc.*

lin. 12. καθήσισθ' ἄνολβοι.) καθήσισθ' ἂν ὄλβιοι. *Ald. Baſ.*

lin. 13. Αρα ὐκ ἀπόδειξιν ἔχει ὧν.) ἆρα ὐκ ἀπόδειξίς ἐστι ὧν. *Vulc.*

lin. 19. περιτίθησι τοῖς.) περιτίθησιν αὐτοῖς. *Vulc.*

penult. ἔτι ἢ προσανοίγει καὶ προσκλίνει.) ἔτι ἢ προσανάγει καὶ προσκινεῖ vel προκινεῖ. *Turn. Vulc. Bongarſ.*

Pag. 89.

Lin. 15. κεκραμένοις.) κεκραμένης. *Turn. Bongarſ.*

penult. τὸν φύντα &c.) Hos verſus citavit Tullius ſub finem Tuſc. Quaeſt. lib. 1. *in Cteſiphonte* (inquit) *Euripides,*

Nam nos decebat coetus celebrantes domum
Lugere, ubi eſſet aliquis in lucem editus,
Humanae vitae varia reputantes mala,
At, qui labores morte finiſſet gravis,
Omnes amicos laude et laetitia exequi.

Pag. 90.

Lin. 4. Δημητρὸς ἀχτῆς.) Phraſis haec ab Homer. ſumpta eſt, qui Il. v. 322. ait,

Ὅς θνητός τ' ἦεν καὶ ἔδοι Δημητέρος ἀχτήν·

ubi Scholiaſt, Δημητέρος ἀχτὴν exp. τὸν σῖτον. ἐπεὶ κατασσόμενος, καὶ ἀλύμενος, ἄρτος γίγνεται. Et Heſychius ἄχτην penacut. exp. τροφήν· et paulo poſt addit, Ακτὴν ἢ καὶ τὸ τελευταῖον τῦ ἀλφίτυ κάταγμα καλεῖν ἔωθεν Ὅμηρος διὰ τὴν κατάξιν, ὡς ὅταν λέγῃ Αλφίτυ ἀχτήν.

Pag. 91.

Lin. 1. Προδιαβληθὼς.) vulgo προσδιαβληθὼς. Lectionem noſtram *Danieli Tileno* debemus.

lin. ult. προκίμηται.) παρακίμηται. *Vulc.*

FINIS.

PLUTARCHI
CHAERONENSIS
LIBER
QUOMODO JUVENI AUDIENDA SINT
POEMATA.

PLUTARCHI
CHAERONENSIS
LIBER

Quomodo Juveni Audienda sint Poemata.

VERUMNE ſit quod à Philoxeno poëta ſcriptum eſt, Marce Sedate, carnium ſuaviores eſſe quae minus ſunt carnes, et piſcium qui minus ſunt piſces, illi viderint quos Cato dicebat palato quam corde magis ſapere. hoc certe nobis liquet, eos qui valde ſunt juvenes illis de ſapientia ſermonibus magis delectari magiſque ſe tractabiles ac morigeros praebere qui ſpeciem ſapientiae et curae exactioris minus praeferunt; ideoque, commoveri eos et quaſi afflari videas non modo cum Æſopicas fabellas et poëtica figmenta et Heraclidae Abarin et Lycona Ariſtonis evolvunt, ſed et cum de anima traditiones fabulis permixtas legunt.

2. Quare danda eſt opera ut non tantum circa victum potumque temperate ſe

gerant, ſed in audiendis quoque et legendis libris aſſuefiant, eo quidem quod delectat tanquam condimento modice uti, id vero quod utile et ſalutare eſt imprimis ſectari. neque enim aut urbem cuſtodiant clauſae portarum caeterae ſi una hoſti pateat, neque adoleſcentem ſalvum praeſtet temperantia circa voluptates alias, ſi ignarus per aures ipſe ſe prodat: ſed quanto ea pars ad vim ratione ac prudentia praeditam propius accedit, tanto majorem noxam perniciemque adfert neglectui habita. cum ergo fieri vix poſſit, ac forte ne expediat quidem, a poëmatis arceri qui id ſunt aetatis cujus nunc eſt aut Soclarus noſter aut Cleander tuus, cuſtodiendi nobis ſunt, ut qui inter legendum non minus, quam inter eundum ductoris egeant.

3. Hanc ob cauſam quae nuper mihi de poëmatis dicere contigit, ea perſcripta ad te mittere conſtitui. haec igitur perlege, et ſi tibi videantur nihilo eſſe deteriora amuletis quibus ſe contra ebrietatem nonnulli potaturi praemuniunt, da Cleandro: ejuſque ingenium, quo longius à languore

abeſt, vegetiuſque eſt ac perſpicacius, eo etiam ad has res ſequacius atque ductilius, in tempore occupa.

Pulypodis capiti quid ineſt nocuumque bonumque.

Nam guſtu ſuavis valde eſt, at ſomnum reddit inquietum, ut aiunt, viſa ciens turbida et à recta ratione aliena. ſic et poëtarum ſcriptis, multum ineſt quod delectet, et animos juvenum nutriat, ſed neque minus quod eos turbet et tranſverſos agat, niſi rectus ductus adſit inter audiendum. non enim de terra Ægypto tantum, ſed et de arte poëtarum licet dicere,

Multas quae noceant herbas multaſque ſalubres

ab ea dari his qui in ipſa verſantur.

Intus amorque jocuſque et ſuadae flexanimae vis,
Quae mentem quamvis ſapientem ſurpere poſſit.

Nam certe ſtupidus plane et mentis inopes illecebrae iſtae non tangunt: ita ut non male Simonides quaerenti ex ſe, cur ſolos Theſſalos non deciperet, reſponderit; Indoctiores enim ſunt quam ut à me decipiantur. ſed et Gorgias tragoediam dixit eſſe fallaciam, qua qui deciperet juſtior eſſet non decipiente, et qui deciperetur, eo qui

gerant, ſed in audiendis quoque et legendis libris aſſuefiant, eo quidem quod delectat tanquam condimento modice uti, id vero quod utile et ſalutare eſt imprimis ſectari. neque enim aut urbem cuſtodiant clauſae portarum caeterae ſi una hoſti pateat, neque adoleſcentem ſalvum praeſtet temperantia circa voluptates alias, ſi ignarus per aures ipſe ſe prodat: ſed quanto ea pars ad vim ratione ac prudentia praeditam propius accedit, tanto majorem noxam perniciemque adfert neglectui habita. cum ergo fieri vix poſſit, ac ſorte ne expediat quidem, a poëmatis arceri qui id ſunt aetatis cujus nunc eſt aut Soclarus noſter aut Cleander tuus, cuſtodiendi nobis ſunt, ut qui inter legendum non minus, quam inter eundum ductoris egeant.

3. Hanc ob cauſam quae nuper mihi de poëmatis dicere contigit, ea perſcripta ad te mittere conſtitui. haec igitur perlege, et ſi tibi videantur nihilo eſſe deteriora amuletis quibus ſe contra ebrietatem nonnulli potaturi praemuniunt, da Cleandro: ejuſque ingenium, quo longius à languore

abeſt, vegetiuſque eſt ac perſpicacius, eo etiam ad has res ſequacius atque ductilius, in tempore occupa.

Pulypodis capiti quid ineſt nocuumque bonumque.

Nam guſtu ſuavis valde eſt, at ſomnum reddit inquietum, ut aiunt, viſa ciens turbida et à recta ratione aliena. ſic et poëtarum ſcriptis, multum ineſt quod delectet, et animos juvenum nutriat, ſed neque minus quod eos turbet et tranſverſos agat, niſi rectus ductus adſit inter audiendum. non enim de terra Ægypto tantum, ſed et de arte poëtarum licet dicere,

Multas quae noceant herbas multaſque ſalubres

ab ea dari his qui in ipſa verſantur.

Intus amorque jocuſque et ſuadae flexanimae vis,
Quae mentem quamvis ſapientem ſurpere poſſit.

Nam certe ſtupidus plane et mentis inopes illecebrae iſtae non tangunt: ita ut non male Simonides quaerenti ex ſe, cur ſolos Theſſalos non deciperet, reſponderit; Indoctiores enim ſunt quam ut à me decipiantur. ſed et Gorgias tragoediam dixit eſſe fallaciam, qua qui deciperet juſtior eſſet non decipiente, et qui deciperetur, eo qui

non deciperetur ſapientior. quid ergo? num juvenum aures, ita ut Ithacenſium, cera dura oblinemus, auctoreſque eis erimus ut aſcenſa Epicuri navicula citato quantum poſſunt remigio artem poëtarum fugiant; an potius judicium ipſorum recta ratione involutum atque devinctum ita gubernabimus atque cuſtodiemus ut ne rerum delectantium dulcedine abripiatur in nocitura?

Namque nec ille valens, genitore Dryante, Lycurgus

ſanam ſatis mentem habuit, cum aliis per temulentiam laſcivientibus ipſe interea vites obiens excidit, cum potius fuiſſet fontes admovere propius et deum furentem, ut ait Plato, alio modeſtiore numine caſtigatum admonere officii. namque ea mixtura aufert vino quod nocet, ita ut quod utile eſt non una auferat. ſic ergo et nos partem poëticam, ne excidamus de diſciplinis planeque perdamus, ſed ubi voluptate immoderata exſultans pro lubidine laſcivit atque inſanit, ibi quod ejus eſt fabuloſum et theatrale premamus atque coërcea-

mus: at ubi ad doctam quandam gratiam accedit, neque inanis aut infructuosa est verborum illa suavis illecebra, ibi sapientiam accitam illi admisceamus.

4. Sicut enim mandragora vitibus adsita, et vim suam in vinum transmittens potantibus molliorem somnolentiam facit; sic et ars poëtarum argumentum à sapientia sumtum fabulis temperans, efficit ut juvenes et facilius id et libentius discant. quare sapientiae studiosi non fugere debent poëmata, sed in ipsis poëmatis studere sapientiae, atque ita se assuefacere ut in eo quod dulce est id quod utile est et quaerant et diligant: sin utile non inveniant, ipsum illud dulce non sine indignatione aspernentur, nam haec sunt veri profectus initia:

In opere quovis si bonum est primordium,
Credibile finem se quoque habiturum bene:

ut Sophocles docet.

5. Primum igitur ad poëmata admittamus juvenem edoctum nihil aeque in promtu habere atque illud:

confingunt plurima vates.

Vere enim plurima fingunt partim de in-

duſtria, partim inviti. de induſtria ſcilicet, quia veritatem ſciunt mendacio eſſe auſteriorem, ac proinde minus aptam delectationi audientium quam ſectantur plerique. nam veritas reipſa conſtans etiamſi triſte quid propoſitum habeat, nihil tamen de ſuo ſtatu decedit. at mendacium humana ratione fabricatum facile ſe accommodat, ac de quamvis triſti in jucundum vertitur. neque enim aut pedum menſura, aut figura, aut dicendi ſublimitas, aut tranſlationis bene arrepta occaſio, aut in compoſitione omnium partium concentus eam habet venuſtatem ac gratiam, quam perita fabulae ſtructura.

6. Utque in picturis color plus nos movet quam ſola lineamenta, eo quod ad hominis ſimilitudinem propius accedat magiſque fallat: ſic in carminibus mendacium veri ſimilitudine temperatum magis animos ferit, magiſque placet, quam ſine fabula ac figmento bene elaborata ac dimenſa dictio. quare Socrates cum ſomnii admonitu ſcribere verſus coepiſſet, neque ipſe ſuopte ingenio ſatis aptus eſſet mendaci-

orum faber, ut qui per vitam omnem pro veritate certaſſet, Æſopi fabulas quaſdam verſibus donavit, quaſi poëſis eſſe non poſſet cui nihil adeſſet mendacii. nam ſacrificia quidem ſine tibia et choro quaedam novimus: at non etiam ſine fabulis et mendacio poëſin. nam Empedoclis et Parmenidae carmina, et Nicandri theriaca et Theognidis ſententiae, nihil aliud ſunt quam orationes quae à poëſi menſuram duntaxat et verborum majeſtatem pro vehiculo utendam accipiunt, ut pedeſtris ſermonis humilitatem evitent.

7. Quoties igitur in carminibus à viro eximiae auctoritatis aliquid abſurdum et à ratione abhorrens dicitur, aut de Diis, aut de ſemideis, aut de ipſa virtute, qui id pro vero accipit abripitur falſa opinione deceptus. at qui animo memore ac vigili ſemper retinet poëticae artis in fingendo praeſtigias, ita ut ei quoties opus eſt auſit dicere,

O Sphinge magis implicita, verſuta artifex,

Quid cum ludere tibi viſum eſt, ſupercilium attrahis? quid cum hoc agis ut fallas,

docentis perſonam induis? is vero nihil grave patietur, nihil credet quod credi non oporteat: ſed illum reprehendet qui Neptunum exhorreſcit, metuens ne is terra dirupta inferos detegat, aut qui iraſcitur Apollini propter Achivorum principem virum, et haec dicit:

> At qui iſta cecinit, qui meas inter dapes
> Ipſe iſta dixit, ipſe, pro ſuperi! meum
> Natum peremit.

Parcet etiam lachrymas impendere mortuo Agamemnoni aut Achilli apud inferos, cum vitae deſiderio invalidas manus tendunt. quod ſiquando etiam abripiatur affectibus, et vincatur veneno, non omittet ſibi dicere,

> Quamprimum lucem repete, atque haec omnia viſa
> Mente tene, uxorique dehinc memorare memento.

Nam et hoc eleganter Homerus ſuo quo inferos deſcripſerat carmini ſubtexuit, ut fabellae dignae quae mulierculis narraretur.

8. Hujuſmodi igitur illa ſunt quae volentes Poëtae fingunt: plura vero quae, quia ipſi ita rem eſſe perſuaſi ſunt, nobis quoque per mendacium allinunt. exem-

pli cauſa; cum de Jove dixiſſet Homerus:

Imponitque duas ſortes, quarum Hectoris illa,
Haec erat Aeacidae, mortem huic illive ferentes.
Has librat: Hectorei devergunt pondera fati.
Ergo abit ad Manes, atque illum linquit Apollo.

tota tragoedia hanc fabulam ornavit Aeſchylus, cui nomen fecit Animarum libramen, Joviſque lancibus adſtantes fecit hinc Thetidem, inde Auroram orantes pro pugnantibus filiis. hoc vero nihil eſſe niſi fabulam confictam aut ad voluptatem, aut ad admirationem auditoris, nemini eſt obſcurum. Illud vero,

Jupiter humano generi qui ſuſcitat arma:

Et illud,

culpam hominibus aſſignat Deus,
Eruere quoties funditus ſtatuit domum:

ex ipſorum qui dixerunt opinione dicta ſunt, nam ſuam de Deis falſam perſuaſionem atque ignorantiam hoc modo in nos ſtuduerunt traducere.

9. Rurſum in deſcribendis inferis prodigioſa commenta quae vocibus horrendis imagines nobis ingenerant fluminum ardentium, vaſtarum ſolitudinum, et ſuppli-

ciorum atrocium, haud multos admodum fallant: quia magna illis ficti falſique copia, tanquam medicamenti cibis adhaeret: neque vero aut Homerus aut Pindarus aut Sophocles quod ita rem eſſe crederent haec ſcripſerunt:

Heic immenſas ructant tenebras
Pallida nigrae flumina noctis.

Et:

Oceani fluctus adeunt et candida ſaxa.

Item:

Ubi reciprocus gurges, et portae Inferûm.

At ſi qui voces edunt quibus aut mortem ut rem miſerabilem, aut inſepultum jacere ut malum aut deplorant aut averſantur, ut:

Ah ne me lacrymarum inopem tumulique relinquas.

Item:

Aſt anima evolitans membris petit infera regna,
Fata gemens quod ſic robur juvenile relinquat.

Et hoc:

Ah ne me acerbam perime: conſpicere hunc diem
Dulce eſt: videre ne adige quae tellus tegit.

haec jam vero ſunt affectorum et falſae opinioni conſentientium verba, quo magis nos tangunt atque perturbant plenos ejus

animi motus atque infirmitatis qua dicuntur.

10. Ad haec igitur * parati rursum simus nobis ipsis occinere, poëticae arti haud magnam esse curam veri: quod autem verum est in rebus illis, id iis ipsis fatentibus qui naturae cognoscendae omnem insumserunt operam, huic uni studio vacantes, quaeri difficulter, inveniri difficilius. itaque in promtu sint ista Empedoclis carmina:

audiri nequeunt, nequeuntque videri
Illa, negant et mente capi.

Xenophanis quoque hoc:

At nemo est nec erit qui divina omnia novit,
Et quae de rerum natura dicere conor.

Et Socratis verba apud Platonem harum rerum cognitionem ejurantis. minus enim fidem habebunt poëtis tanquam gnaris harum rerum, ubi ipsos etiam philosophos viderint haesitantes.

11. Hoc quoque amplius sistemus assensum, si ei quem ad poëmata ducimus,

* vertend. *paremus juvenem, ab initio statim, ut hoc in promtu habeat quod occinat.*

primum ipſam artem poëticam deſcribamus, ut quae ſit imitatrix et picturae reſpondens: neque vero illud tantum vulgatum audiat, picturam eſſe * loquens poëma, poëma vero tacitam picturam; ſed hoc inſuper à nobis diſcat, lacertam pictam ubi conſpicimus, aut ſimiam etiam, aut Therſitae vultum, delectari nos atque admirari, non quod pulchra illa ſint, ſed quod rebus ſimilia. reipſa enim quod turpe eſt pulchrum eſſe nequit: at imitatio ſive in re pulchra ſive in turpi ſimilitudinem rei exprimat, jure laudatur. imo ſiquis turpis corporis pulchrum ſimulachrum exhibuerit, is quod docebat quodque par erat fieri non fecit. ſic et actus indecoros pingunt nonnulli, ut Timomachus Medeae parricidium in liberos, Theon Oreſtis in matrem, Parrhaſius fictum Ulyſſis furorem, et Chaerephanes virorum mulierumque foedos congreſſus. in his vero praecipue aſſuefaciendus juvenis ut diſcat non actum laudari, cujus imago proponitur: ſed artem ſi quod propoſitum eſt recte expreſſit.

* vertendum *loquentem-tacitum*

12. Quando igitur et poëtica ars ſaepe facta inhoneſta, et affectus moreſque illaudabiles refert ſui generis imitatione, quod heic admiramur et recte factum dicimus, non ita debet accipere juvenis quaſi verum ſit, aut probare quaſi honeſtum, ſed laudare ut perſonae conveniens atque proprium. ſic enim et clamorem ſuis aut ſtrepitum trochleae, et venti ſtridorem et maris murmur, ipſa cum audimus aegre id nobis eſt: at ſi quis commode imitetur (ut ſuem Parmeno, trochleas Theodorus) id nos delectat. et homo quidem aegrotus aut ulceroſus, ut ingratum ſpectaculum fugitur; at Ariſtophontis Philocteten, et Silanionis Jocaſten ad ſimilitudinem tabeſcentium et moribundorum effictos juvat conſpicere.

13. Sic ergo juvenis legens quae aut ridiculus Therſites, aut corruptor Siſyphus, aut Batrachus leno dicere aut facere à poëtis finguntur, diſcat artem ac facultatem feliciter iſta imitandi praedicare: ipſos autem mores et actiones quas ars imitatur averſari ac vituperare.

14. Non enim idem eſt, pulchra, et pul-

chre imitari. nam pulchre fit quod fit convenienter et ut decet: at turpibus turpia conveniunt. nam et Demonici claudi crepidae, quas ille cum perdidiſſet optabat furis pedibus congruere, pravae quidem erant, ſed ipſi conveniebant. ſimiliter illud:

Nam ſi fides violanda, regni gratia
Violanda:

Et illud:

Juſti capeſſe nomen, at facta occupa
Quidvis agentis: parta ſic tibi res erit.

Hoc quoque:

Talentum dos eſt: ni capio, num vivere
Potero, talento ſpreto? poteron' perdito
Dormire? nonne et in orco ſupplicium dabo
Ut qui egerim impie in talentum argenteum?

falſa ſunt, prava ſunt, ſed Eteocli et Ixioni et ſeni foeneratori apprime convenientia.

15. Si igitur commonefaciamus pueros, non à laudantibus aut probantibus haec ſcribi, ſed prava et improba pravis improbiſque moribus atque perſonis attribui, non decipiet eos poëtarum reverentia: ſed contra ex perſona quae loqui introducitur orta

ſuſpicio et rem et facta ſuſpecta reddet, utpote prava à pravo ingenio proficiſcentia. quale et illud eſt de concubitu Paridis cum è praelio fugiſſet. nam cum neminem poëta finxerit cum uxore de die concumbentem niſi unum illum libidinoſum atque adulterum; ſatis hoc ipſo oſtendit talem intemperantiam à ſe in vitii et probri parte poni.

16. Atque illud quoque in hoc genere conſiderandum eſt, an non et ipſe poëta ſignificationes dederit aliquas adverſus ea quae narrat ut ſibi non placentia, ſicut Menander fecit in Thaidos prologo:

Nunc illam talem cane, quod te veneror, Dea,
Ferocem, ſed pulchellam et illecebriloquam,
Injuſtificam, cluſiforem, poſcinummiam,
Et neminamantem, ſemper ſimulantem tamen.

Optime autem hac cautione Homerus utitur. nam et turpia prius ſuſpecta reddit et honeſta commendat. commendat quidem in hunc modum:

Ac tum ſic dulci ſermone ſalubria fatur:

Item:

Stans juxta verbis hunc increpat ille ſeveris.

Ubi vero praemunit lectorem parum abeſt quin diſerte teſtetur atque denuntiet, nequis dictis uti velit aut attendere, ut quae ab honeſtate ac recta ratione diſcedant. ſic Agamemnonem introducturus cum ſacerdote inclementius agentem, praefatur,

Haec tibi non placuit ſententia, major Atride,
Sed male dimittis Chryſen.

Id eſt ſuperbe, proterve et praeter officium. ſimiliter Achilli orationem hanc ferocem attribuens,

Plene mero, cui cor cervi eſt oculique canini,

judicium ſimile ſubjecit:

Aeacides iterum ſaevis Agamemnona verbis
Sic affatur, adhuc immiti concitus ira.

Credibile enim eſt non eſſe quale oportet quod ab iracundo et inclementer dicitur. neque aliter de actionibus,

Tum facinus nimiae feritatis in Hectora dium
Incepit: Patrocli quem pronum ad ſtrata tetendit.

Sed et ſuperindictis prudenter utitur, ſuam quaſi ſententiam de aliorum factis aut ſermonibus pronuntians: ut cum de Martis adulterio ſic loquentes facit Deos,

Non proſunt malefacta: citum quit prendere tardus.

De Hectoris vero elata atque ſuperba oratione:

Sic optans loquitur: ſuccenſet maxima Juno.

De Pandari vero jaculatione:

Sic ait, amentiſque movet praecordia Pallas.

Haec igitur aperte prolata judicia atque opinionem nemo attentus non viderit.

17. Alia vero ex rebus ipſis praebent diſciplinae, ſicut Euripidem ferunt dixiſſe cum aliqui Ixiona ipſius ut ſceleratum atque impium calumniarentur: atqui non dimiſi eum de ſcena niſi rotae impactum.

18. At hoc docendi genus apud Homerum ſilentio premitur. habet et hoc tamen uſum ſuum, et quidem utilem, ſiquis fabulas etiam quae maxime accuſentur propius conſideret. ſunt ſane qui has abſtruſis interpretationibus, quas allegorias vocant, vi facta detorquent, ut cum per Venerem Marti adulterantem et à Sole indicatum ſignificari volunt, Martis ſidus cum Veneris ſidere conjunctum efficere genituram hominum adulteriis deditorum: quod ſi Sol ſuperveniat eis ſideribus atque ea quaſi deprehendat, non ſolere culpam ita nato-

rum deliteſcere. Junonis quoque ad Jovem acceſſurae ornatum et circa ceſtum praeſtigias nihil eſſe aliud quam aëris ad ignem accedentis purgationem, quaſi vero non ipſe Poëta ſolviſſet hos nodos. nam in illa de Venere fabula docet attentos omnes, à malis obſcoeniſque carminibus et oratione argumentum ſibi foedum ſumente mores reddi intemperantes, vitam mollem et homines tales qui delicias ament luxumque et mulierum commercia,

Mutatoſque habitus lectoſque undaſque calentes.

Unde et Ulyſſem facit ita praecipientem fidicini,

Linque ſed haec, et equi nobis ediſſere molem:

egregie ſubmonens cantoribus ac poëtis ab his qui prudentes modeſtique ſunt argumenta eſſe petenda.

19. In altera vero de Junone fabula praeclare docuit, quae veneficiis et praeſtigiis et fraudibus paratur mulierum ad viros gratiam non modo inſtabilem eſſe et quae cito faſtidium ſui pariat, ſed in odium quoque et iram verti ubi defloruerit voluptas.

nam haec ſunt quae illi Jupiter comminando loquitur:

Ut videas numquid profit tibi parta voluptas
Inſidiis, Diviſque venus quaeſita relictis.

Narratio enim atque imitatio rerum inhoneſtarum, ſi addat probrum et noxam convenientem peccantibus, non jam obeſt ſed prodeſt auditori.

20. Philoſophi enim exemplis utuntur ut ex rebus veris alios inſtituant atque erudiant: at poëtae idem faciunt fingentes quas narrent fabulas. Melanthius, joco an ſerio haud dixerim, aiebat ſervari Athenienſium civitatem diſcordiis oratorum: fieri enim ut non omnes in eundem incumbant parietem, ſed eis quae nocitura ſunt remedium eſſe ex contraniſu atque aemulatu aliorum rempublicam adminiſtrantium. poëtarum certe dicta inter ſe contraria cum alia aliis fidem deſtruant, non ſinunt magnum illis ad noxam inferendam momentum eſſe. quoties igitur ita juxta ſe ſunt poſita ut manifeſta ſit pugna, oportet nos parti meliori accedere, ut in hiſce:

A. O nate, fallunt ſaepe nos homines Dei.

B. Quod facile loqueris, in Deos convitium.

Rurſum:

A. Non haec, ſed auri trahere vis te debuit.

B. Turpe eſſe ditem, ſcire praeterea nihil.

Item:

A. Nam quid Deos te colere moriturum attinet?

B. At ſatius hoc eſt. nullus eſt pietas labor.

Haec enim omnia facile ſolvuntur, ſi ut diximus juvenum judicia ad id quod optimum eſt dirigamus. at ſiqua dicuntur praeter rationem neque ſolvuntur, ſtatim haec interimenda ſunt per alia quae eidem alibi dixerunt; ita ut non poëtae ſuccenſeamus eo nomine, ſed ipſis illis ſententiis quas illi ex perſonarum moribus aut per jocum proferunt. exempli gratia cùm narrat Homerus Deos alios ab aliis dejectos, aut ab hominibus vulneratos, aut inter ſe diſcordes atque iraſcentes:

Noſti alia his dictis multo meliora profari:

Certe noſti atque etiam meliora profaris alibi:

-- Divi quibus eſt facile aevum.

Et:

Semper ubi gaudent ſuperi ſine fine beati.

Item:

Hoc ſuperi dederant miſeris mortalibus aevum
Cum gemitu ut vivant, vacui moeroribus ipſi.

Hae enim verae ſunt atque ſanae de Diis ſententiae: at ſuperiora illa ad percellendos homines conficta ſunt. rurſum dicente Euripide;

Praeſtiglarum mille nos fallunt modis
Superi, ut quibus mens viſque ſit praeſtantior:

nihil nocebit illud ſubjicere,

Si turpe patrant quid Dei, non ſunt Dei,

quod ab eodem rectius eſt dictum. et ubi Pindarus acerbe nimium ac ſaeve dixit,

Quidvis agendo ſcilicet hoſtica
Delenda vis eſt,

ſubjice, At idem tu dicis:

Quod dulce praeter jus fuit huic adeſt
Amara finis.

Et cum dicit Sophocles:

Lucrum omne dulce licet emas mendacio,

adde, Atqui ex te ipſo audivimus,

Perferre frugem falſa negat oratio.

Tum vero illis quae de divitiis ſunt dicta:

Per invia atque pervia ex aequo invenit

Qua penetret aurum: pauper ut ſit maxime
Felix, potiri vota quit nunquam ſua.
At ore foedos, nomine aſpernabiles;
Pulchros, diſertos, inclytos nummus facit.

Opponi poterunt Sophoclea multa; haec inter caetera,

Honore ſaepe et pauper ornari ſolet.

Et hoc:

Nihil hoc inops deterior eſt, bene qui ſapit.

Item:

Multis honeſtis quod decus aut nitor,
Si prava mentis conſilia educant
Vitae creatrices beatae
Divitias?

At Menander excitavit nimium ſtudium voluptatis atque inflammavit illis amatoriis et igneis verſibus:

Quaecunque vivunt atque commune hoc jubar
Aſpiciunt, parent haec voluptati omnia.

Sed rurſum evertit hoc noſque ad honeſtum retraxit, et intemperantiae ferocitatem repreſſit cum dixit:

Turpe indecora vita, ſit dulcis licet.

Haec enim illis ſunt contraria, ſimul autem et meliora atque utiliora. alterum igitur

praestabit haec contrariorum inter se comparatio ac consideratio: aut ad meliora nos traducet, aut et pejoribus fidem detrahet.

21. Quod si ipsi qui non credenda dixerunt eorundem solutionem non dederint, nihil nocebit oppositas aliorum auctorum non minus illustrium sententias velut in libra contrapendere et ad id quod rectius est vergere. ut si quos forte moverint Alexidis illa:

Sapientis opus est operam deliciis dare:
Tres quarum in numero sunt pollentes maxime,
Vitae consummant quae beatitudinem,
Potare et edere et veneris fructus carpere:
Accessionis alia habenda sunt vicem.

monendi erunt longe aliud dixisse Socratem, pravos homines vivere ut edant ac bibant, probos autem esse et bibere ut vivant. sic adversus eum qui scripserat:

Contra malos malitia telum neutiquam est inutile:

atque ita nos quodammodo similes fieri malis hominibus erat hortatus; non male objicias illud Diogenis, qui interrogatus quomodo ultio ab inimico sumi posset, si tu, inquit, vir probus sis. eodem Diogene

et contra Sophoclem uti debemus. multos enim homines desperatione implevit cum de mysteriis ipse dixisset:

Felices nimis,
Initia quotquot ista cum conspexerint
Eunt ad orcum: namque eos solos manet
Ibi vita; reliquos, miserias praeter, nihil.

Diogenes autem cum tale quid audiisset: quid? ait, meliore igitur loco post mortem erit Pataecio fur Epaminonda, quod ille fuerit initiatus? Timotheo autem in theatro Dianam invocanti:

Exsensa, amens, limphata, furens:

Cinesias statim contra clamavit: talis tibi filia contingat. festivum et illud Bionis ad Theognidem qui dixerat:

Nam cui paupertas est addita, nil facere audet,
Nil fari: linguam ferrea vincla premunt.

Quomodo tu igitur pauper cum sis, haec nobis garris atque nugaris?

22. Sed neque negligendae sunt occasiones eorum quae juxta adjacent aut non multum sejuncta dicuntur, siquid forte ad emendationem dictorum valeant: sed sicut medici pedes et alas cantharidis quae ipsa

letifera eſt, valere aiunt ad arcendam vim noxiam: ſic et in poëmatis ſive nomen ſive verbum aliquod adeſt quo illa in partem ſequiorem retundatur tractio, arripiendum atque annotandum eſt, ut in iſtis quidam fecere:

Namque honor hic functis miſero mortalibus aevo,
Tonderi caput et lachrymas effundere ſalſas.

Et:

Hoc ſuperi dederant miſeris mortalibus aevum
Cum gemitu ut vivant.

Non enim nude dixit omnibus hominibus vitam lamentabilem à Diis aſſignatam, ſed imprudentibus atque inſipientibus, quos, quia ob ſua vitia miſerabiles ſunt, ideo ſaepe miſeros et infelices vocat.

23. Eſt et alius modus ea quae in poëmatis ſuſpecta ſunt in melius trahendi ex uſu nominum apud poëtam quemque. et hoc eſt in quo magis exerceri juvenem convenit quam circa gloſſemata quae dicuntur. nam elegans quidem illud nec inſuave eſt diſcere, βγεδανῆς voce eum ſignificari qui malo fato moriatur, quia mortem Macedones δάνον vocent: καμμονίην vero Æoles vic-

toriam appellant eam quae ex perſtando et perſeverando naſcitur. Dryopes Deos πόπυς.

24. Hoc vero etiam utile ac neceſſarium, ſi modo ex poëmatis proficere non per ea laedi volumus, ſcire quomodo Deorum nominibus poëtae utantur: item quid bonum quid malum vocent, quid intelligant cum animam cumque Parcam appellant: et ſint ne haec ex eorum numero quae unum habeant ſignificatum, an quae plures, qualia ſunt multa. nam οἶκον interdum vocant domum ut in verbis Graecis illis quae ſic licet transferre:

In ſublime domus:

interdum vero rem cujuſque ac facultates, ut in illo loco qui Latine ſignificat:

At mihi res editur:

Sic vita modo id eſt quod plerumque ea vox denotat, ut cum dicitur,

iratus at illi
Neptunus vitae vetuit durare vigorem:

modo pecunia, ut in illo verſu qui Latine ſignificat,

alios paſcit quae parta mihi res.

Ἀλγεῖν quoque interdum eſt angi atque cruciari, ut in illo verſu,

Sic ait: illa animo fugit anxia, ſeque remordet.

interdum vero exultare et gaudere, ut in illo:

Mendicumne Irum tanta eſt viciſſe voluptas?

Et verbo θοάζειν modo utuntur pro moveri, ut Euripides illo loco;

Piſtrix profundo ſe ex Atlanteo ciens.

modo pro ſedere, ut Sophocles cum dicit:

Haec quae inſidetis dicite age quae ſint loca
Vos quibus obumbrant ſupplices rami caput.

25. Etiam illud venuſtate non caret, uſum nominum aptare ſubjectis rebus, cum, ut Grammatici docent, alibi vim habeant aliam: quale eſt,

Lauda equidem navim parvam, magnae inſere merces.

Heic illud *lauda* pro *recuſa* poſitum eſt, ſicut in ſermone communi valere jubemus id cujus non opus eſt nobis quodque non libet accipere: unde et Proſerpinam ἐπαινὴν dictam ſunt qui putent quod omnes eam aſpernentur. hoc igitur diſcrimen atque hanc dinotionem vocum etiam in majoris mo-

menti rebus obſervantes ac de Deis ſumentes exordium, doceamus juvenes morem eſſe poëtarum uti Deorum nominibus, nunc quidem ad ipſorum reſpicientes naturam, nunc vero minus proprie notantes vim ac munera quorum Dii illi auctores ſunt. nam cum inter precandum dicit Archilochus:

O Pater Vulcane me audi, te genu flexo precor,
Adjuva me et munerare munerari quae ſoles.

aperte ſatis oſtendit ipſum Deum à ſe ſignificari. at vero ubi ſororis maritum in mari mortuum et ſepulturae juſtae non factum compotem lugens tolerabiliorem ait dolorem futurum fuiſſe,

Florida ſi ſaltem membra caputque viri
Veſtibus in puris ambiſſet Mulciberi vis:

ignem non Deum ita appellavit. rurſum Euripides cum in juramento poſuit:

Non per Jovem inter aſtra, Martemque horridum,

ipſos Deos voluit ſignificatos. at cum Sophocles dicit:

Mars, ὦ mulieres, caecus hirſutae ſuis
Velut ore frendens cuncta commiſcet mala:

bellum par eſt intelligi: ſicut ferrum Homero dicente,

Quorum ater ſanguis Marte eſt effuſus acuto
Flumen apud liquidum Xanthi.

26. Hunc vero ad modum cum plurima dicantur, meminiſſe oportet Jovis quoque ſive Dieſpitris nomine Deum interdum, alias vero fortunam, fatum vero nonnunquam indicari. nam cum dicunt:

Jupiter ex Ida qui conſulis?

Item:

Quis ſapere plus te ſperet, ô Rex Jupiter?

ipſum Deum ſignificant: ubi vero de eventuum quorumlibet cauſis agentes Jovem nominant ac dicunt:

Multaſque illuſtres animas dejecit ad orcum,
Jovis eſt impleta voluntas.

fatum ſignificant. neque enim Deum ipſum poëta exiſtimat mala hominibus ſtruere, ſed ipſam rerum neceſſitatem pulchre oſtendit: nimirum et urbibus et caſtris et ducibus, ſi prudentia utantur, fatale eſſe ut et bene rem gerant et hoſtibus ſint ſuperiores: ſin affectibus et vitiis impliciti, ut Graeci illi, inter ſe diſcordes ſint ac ſeditionibus agitentur, ſequi ut turpiter ſe dent, confundantur omnia, res denique male vertant:

Fatale namque hoc genere in humano, mala
Conſilia fructus ut ſimul pariant malos.

Heſiodus vero ubi à Prometheo admoneri Epimetheam facit:

ne munere quoquam
Ab Jove ditari cupiat, ſed dona recuſet:

de fortunae potentia nomen Jovis uſurpavit. bona enim fortuita Jovis munera appellavit, divitias, nuptias, imperia, externa denique omnia, quorum inutilis eſt poſſeſſio his qui uti recte neſciunt: quare Epimetheo utpote vitioſo atque imprudenti cavenda et metuenda exiſtimat fortunae proſpera ut quae laeſura ipſum ac corruptura ſint. rurſum cum dicit:

Ne cui pauperiem mortalia corda domantem
Objectes, quando dono datur illa Deorum:

A diis dari dixit quod fortuitum eſt, quaſi aequum non ſit inſultare his qui per fortunam inopes ſunt, ſed ea demum turpis ſit atque vituperabilis inopia, quae ex otio et ſocordia mollitieque et profuſione naſcitur. nam cum illis temporibus Fortunae vox nondum exſtaret, ac facile tamen agnoſcerent cauſae ejus quae ſine ordine ac ſine

certo fertur vim magnam humanae rationi inevitabilem, hanc ipſam Deorum nominibus ſunt elocuti: ſicut nos quoque et res et mores, verba quinetiam et homines divinos dicimus.

27. Hoc modo corrigenda ſunt pleraque eorum de Jove quae dicuntur, quorum haec ſunt:

Stant urnae geminae Jovis ipſo in limine, quarum
Haec plena eſt miſeris, felicibus altera fatis.

Et:

Haec illis jurata, ſed haec rata noluit eſſe
Jupiter, ambobus monſtrans ſe dira parare.

Item:

Ex illo cauſae Phrygibus Danaiſque malorum
Fluxere, imperio magno Jovis omnipotentis.

Dicta enim haec partim de Fato, partim de Fortuna, quorum effectus non ſunt noſtrae poteſtatis, neque eorum cauſae à nobis poſſunt deprehendi. ubi vero de eo quod rectum bonumque et rationi conſentaneum eſt agitur, ibi proprie Deum nominari cenſeamus: ut in iſtis,

Ille alios obiens uni pugnare cavebat
Ajaci Telamoniadae, nam Jupiter illi

Succenſet qui ſe meliorem Marte laceſſit.

Item:

Namque id genus res, Jupiter, mortalium
Curat: minora caeteris linquit Diis.

28. Sic et alia nomina diligenter obſervanda ſunt quae ad res diverſas à poetis transferri ſolent, quale eſt et virtutis. nam quia virtus non tantum ſapientes, juſtoſque et probos exhibet in dictis factiſque, ſed plerumque et famam et potentiam conciliat ſe praeditis, ideo videas et famam et potentiam virtutis interdum nomine appellari; quomodo olivam et nucem eodem ſono fructum quo arborem nuncupamus. Juvenis ergo noſter ubi reperiet:

Sudorem ante aditum virtutis Dĳ poſuerunt.

Et:

Tunc inimicum agmen virtus perrupit Achivûm.

Item:

Si moriendum eſt, ita dulce mori
Vitam ut virtus ſorbeat in ſe:

ſtatim intelligat agi de illa optima ac diviniſſima in nobis propenſione, quam et rationis rectitudinem, et naturae ratione uten-

tis faſtigium, et animae ſecum conſenſum ſolemus appellare.

29. Iterum ubi legent:

Nunc virtutem homini minuit, nunc Jupiter auget.

Et hoc:

divitias ſequitur virtuſque decuſque.

ne deſideat defixus in divitum admirationem, venerationemque, quaſi qui pecuniae pretio virtutem parare poſſint, ac ne hoc quidem exiſtimet in fortuna eſſe poſitum ut prudentiam quis augeat aut minuat. nam et mali voce modo id quod proprie vox indicat ſignificant, pravam ſcilicet animi conſtitutionem, ut Heſiodus in verſu qui Latine hoc ſignificat:

Namque malum amplecti facile eſt nullique laboris.

alias vero vexationem aut miſeriam, ut Homerus:

Nam cito mortales inter mala multa ſeneſcunt.

Neque vero leviter quis fallatur ſi exiſtimet beatitudinem ſic à poëtis dici quomodo a Philoſophis, id eſt, conſummatam rerum bonarum poſſeſſionem, aut perfectionem vitae ſecundum naturam fluentis, et non interdum abuti eos vocabulo, ita ut di-

vitem beatum vocent, et potentiam aut famam beatitudinem. nam Homerus proprie admodum locutus dixit:

At me non multum juvat his incumbere partis.

Et Menander:

Divitias habeo ingentes, atque ideo vocor
Opulentus multis, at beatus nemini.

At Euripides hoc videtur agere ut judicium nobis confundat ac turbet cum dicit:

Ne mihi beata vita sit luctum ferens.

Et:

Quid, nate, regnum quae beata injuria est
Laudas?

nisi quis tralationem et abusionem nominum in interpretando sequatur. ac de his quidem haec satis.

30. Illud vero non dicendum semel, sed saepe juvenibus inculcandum est, poëticam artem ut cui imitari sit propositum, ornatu quidem et splendore uti in actionibus ac moribus eloquendis, caeterum non solere discedere ab eo quod veri habeat speciem, quia ipsa imitatio in eo quod credibile est positas habet illecebras. atque ideo quae non plane verum negligit imita-

tio actionibus signa tum virtutis tum vitii admiscet; qualis est Homerica valere jubens Stoicos negantes virtuti quicquam vitiosum, aut vitio probum quicquam adesse posse, sed imprudentem hominem nunquam non peccare, eruditum semper id quod officii est facere. talia enim in scholis audiuntur. at in rebus et vita multorum juxta Euripidem

Non est seorsim recta reperire ac mala,
Sed ista commiscentur.

Quin etiam ubi à vero recedit ars poëtica, gaudet tamen multiplici varietate. nam mutationes in fabula affectus movent et inopina atque inexspectata offerunt, unde et admiratio et delectatio sequitur. nam quod uniforme est id vero nec affectus ciet, nec fabulae convenit. ideo non eosdem semper victores faciunt, non eosdem felices ubique, non eosdem recte omnia agentes: ac ne Deos quidem quoties hominum negotiis interveniunt, aut affectibus vacuos faciunt, aut vitiorum immunes, ne scilicet langueat vis illa quae nos percellit et affectus ciet,

ſicubi periculum et adverſarius auferantur.

31. Quae cum ita ſe habeant, juvenem ad poëmata admittamus non hac imbutum opinione de magnis atque praeclaris hominibus, quaſi illi ſapientes, juſti, perfecti denique reges fuerint et norma quaedam virtutis univerſae et recti. nam certe haec ſi exiſtimat et in his ſtupet, magnum damnum accipiet, ut qui offendetur, neque audire aut recipere volet ſi quis horum aliquem reprehenderit talia dicentem facientemve:

O utinam Divum pater et cum Pallade Apollo,
Nec Danaum nec de Phrygio quis ſanguine mortem
Effugiat: nobis maneat ſed vita duobus,
Ut ſoli Iliacos ſcindamus vomere muros.

Item:

Atque ibi ego audivi miſerandum in morte gementem
Caſſandram Priami natam, quam perfida conjux
Tyndaris occidit me propter.

Et:

Ut lectum ſociem cum pellice, quo ſenis illa

Sic odium indueret: facio perſuaſus.

Et hoc:

Jupiter, haud quiſquam Divum exitialior eſt te.

nihil horum laudare juvenis aſſueſcat, neque praetextus et obtentus ſpecioſos quaerat rebus vitioſis in eoque ingenium et eloquentiam exerceat: ſed hoc potius cogitet, poëticam artem imitatricem eſſe vitae, morum atque hominum, non qui puri perfectique et omni labe vacantes ſint, ſed eorum qui affectus et falſas opiniones atque ignorantiam admixta ſibi habeant, ac propter ingenii bonitatem plerumque ad meliora ſe vertant. nam haec praeparatio meditatioque in animo adoleſcentis, ut recte dictis factiſque excitetur et velut afflatus gaudeat, contraria vero rejiciat indignabundus, efficiet ut ſine noxa poëtas audiat.

32. At qui omnia admiratur, omnia amplectitur, et auditis heroum nominibus concepta opinione judicium ſibi corrumpi patitur, ſimilis illis qui Platonis curvitatem et balbutiem Ariſtotelis imitabantur, ignarus ad multa prava praebebit ſe facilem. neque vero timide ſe gerere debet, et ut in

fano prae ſuperſtitione omnia perhorreſcere atque adorare, ſed fiduciae aſſuefactus exclamare non tantum illa recte, belle, ſed interdum quoque mendoſe, perverſe. exempli cauſa Achilles coetum cogit aegrotantium militum, belli moris iratus, praeſertim quod ipſe in rebus bellicis excelleret magnumque nomen obtineret. cum vero artis medicae peritus eſſet et nono jam die, quo tempore morbi dijudicari maxime ſolent, animadverteret non eſſe morbum uſitatum et profectum à cauſis quotidianis, ſurgens non ad multitudinem concionatur, ſed regi dat conſilium:

Omnibus Atride nobis remeare neceſſe eſt,
Quantum cerno, domum.

Recte haec et moderate atque ex decoro. at cum vates dixiſſet metuere ſe iram praeſtantiſſimi inter Graecos, non jam recte neque moderate jurat neminem ei manus illaturum ſe vivo:

non ſi ipſum Agamemnona dicas:

oſtendens parvi à ſe fieri atque adeo contemni imperatorem. deinde vero iratior jam manum gladio admovet, et interficere Aga-

memnonem cogitat, non recte ſive quod honeſtum, ſive quod expedit reſpicias. deinde ad ſe rediens:

Et ſimul ingentem vaginae reddidit enſem
Palladis inflexus monitis.

Recte iterum ac pulchre quod cum iram exſcindere omnino nequiret, tamen antequam irreparabile quicquam committeret, retraxit eam atque cohibuit et rationis imperium ferre coëgit.

33. Rurſus Agamemnon in his quidem quae in concione dicit facitque ridiculus eſt: at in Chryſeidis negotio gravius ſe gerit et magis pro regia dignitate. nam Achilles abducta Briſeide,

Flens procul a ſociis diverſa parte ſedebat:

Hic vero ipſe navi imponens, tradenſque et proſequens eam quam paulo ante dicebat prae uxore à ſe diligi, nihil indecorum, nihil amatorium admittit. et Phoenix quidem à patre diris devotus ob pellicem ſic ait:

Eripere huic vitam ferro fulgente parabam:
Iram neſcio quis fregit Deus, et mihi vulgi
Objecit voces animo et convitia famae,

Ne patris occisor Grajum sermone notarer.

Aristarchus hos versus perhorruit ac sustulit: atqui suo loco sunt positi, ubi Phoenix Achillem docere vult, qualis res sit ira et quae perciti ea homines patrare soleant, ubi nec rationi parent, nec consiliis auscultant. nam et Meleagrum introducit iratum civibus, verum postea mitigatum, recte et perturbationes animi vituperans, et simul ut honestum atque utile praedicans si quis non sequatur, sed opponat se et vincat atque etiam poenitentia ducatur. heic ergo manifesta differentia est boni malique.

34. At ubi de animo non satis constat, docendus est juvenis distinguere hunc in modum: si Nausicaa conspiciens Ulyssem virum peregrinum, et tali quadam cupiditate incensa quali Calypso, et luxurians aetate nubili, ista apud ancillas nugatur:

Atque utinam talis conjunx mihi detur, et illi
Exigere in nostris sit dulce penatibus aevum;

vituperanda sane ejus audacia atque immodestia. si vero cum ex sermonibus mores ejus cognosset et admirata esset plenum prudentiae colloquium, optat cum tali potius

vivere quam cum civium aliquo nauta aut ſaltatore, dignum admiratione id quidem. ſic etiam ubi Penelope procos ſuos humane alloquitur, atque illi ipſam veſtibus caeteroque ornatu donant, Ulyſſes delectatus,

Dona quod illorum traheret ſermone benigno:

ſi id gaudet quod ex donis lucrum faciat, ipſum ſuperat lenocinii foeditate qui in comoedia traducitur Poliagrum, de quo illud eſt,

Felix Poliager qui domi nutrit capram
Coeleſte pignus copiae.

Sin vero exiſtimavit illos hoc magis in ſua poteſtate fore, quo minus id quod futurum erat exſpectarent ſpe bona capti, jam gaudium ejus, et ſumta fiducia ratione non caret. ſic etiam in dinumeratione earum rerum quas cum ipſo expoſuerant Phaeaces atque inde diſceſſerant, ſi reipſa in tanta ſolitudine, tam incerto quid ſibi eveniſſet, pro illis tamen ſollicitus eſt,

Ne de nave cava ſubreptis rebus abiſſent,

miſeratione aut etiam exſecratione dignus eſt ob avaritiam: ſin vero, ut dicunt non-

nulli, an in Ithaca, ubi denique esset ambiguus, res apud se relictas pro signo accipit sanctimoniae Phaeacum (neque enim credibile erat qui gratis ipsum vexissent, deportaturos eum fuisse in terram alienam, atque interim rebus ejus manum abstenturos) conjectura utitur non mala, et laude digna est prudentia. quidam vero et hoc vituperant quod eo modo exponi potuerit siquidem revera dormivit: et apud Thuscos aiunt veterem famam servari, quae Ulyssem ferat fuisse somniculosum ac proinde aditus difficilioris. sin autem non verus is somnus fuit, sed cum puderet eum Phaeacas indonatos neque exceptos hospitaliter dimittere, illi autem si adessent ipse inimicos latere non posset, rebus perplexis velamentum hoc invenit, ut dormientem se fingeret, non improbant.

35. Haec talia monstrantes juvenibus non sinemus, eos ad vitiosos mores impetu ferri, sed rerum bonarum studium atque electionem illis inseremus, actioni cuique ut meretur reddentes laudem aut probrum. quod quidem in illis tragoediis fieri potiss-

mum oportet, quae orationes continent artificioſas et ad perſuadendum aptas circa facta infamia atque turpia. neque enim verum uſquequaque eſt Sophoclis illud:

Bona verba naſci rebus e foedis negant.

Nam et ipſe ſolet malis moribus actionibuſque pravis orationem ablandientem et praetextus gratioſos accommodare. tum vero vides ut apud alterum in eadem ſcena verſatum Phaedra Theſeum ultro incuſet quaſi per ipſius injurias factum eſſet ut ipſa Hippolytum amaret. ſimilem loquendi licentiam Helenae quoque adverſus Hecubam aſſignat quaſi ipſa juſtius punienda eſſet quod ipſius adulterum genuiſſet. nihil igitur tale elegans aut artis plenum juvenis exiſtimare aſſueſcat, neque talibus commentis arrideat, ſed abominetur verba magis etiam quam ipſa libidinis facta.

36. Ubique autem utile eſt ejus quod dicitur cauſam inveſtigare. nam Cato puer admodum faciebat quidem quod praecipiebat paedagogus, ſed ſimul praecepti cauſam percunctabatur. at poëtis non ita ut legum conditoribus aut paedagogis paren-

dum eſt, niſi quod dicant rationem habeat. habebit autem, ſi rectum ſit: ſin minus, apparebit inane eſſe et frivolum. ſed multi iſtarum minutiarum cauſas rigide poſtulant, et quaerunt cur dictum ſit:

Cum bibitur ſuper haud unquam cratera locetur
Trulla tibi:

Item:

Quiſquis in alterius currum ſe transferet, haſtam
Protinus intentet.

rebus autem multo majoribus non exploratis fidem adhibent, cujuſmodi ſunt:

Nam celſa quamvis pectora infringit dolor
Quoties parentum calamitates cogitant:

Et:

Demittere animum debet is quem fors premit.

Atqui ad mores haec pertinent et vitam perturbant, dum falſas judicationes et opiniones degeneres in animo proferunt, niſi aſſueſcamus ad horum quodque dicere: cur vero animum dejiciat is qui fortunam nactus eſt adverſam, et non potius fortunae obnitatur et erectum ſe minimeque humilem praebeat? cur vero ſi patre aut vitioſo aut imprudente ſum natus, ipſe vero ſum

prudens ac probus, non debeam ob meam virtutem animo esse celso, potius quam dejecto ob patris inscitiam? nam qui eum in modum obluctatur ac resistit, nec quoque sermone se ut vento inflecti patitur, sed illud recte dictum existimat, ‘ Homo impe- ‘ ritus quovis dicto percelli solet,’ is plurima neque vere neque utiliter dicta à se dispellet.

37. Haec igitur efficient ut sine noxa audiantur poëtae. sicuti vero in pampinis et ramis frondosis saepe fructus absconditur et obumbratus latet, sic in poëtica dictione et fabulis circumfusis multa juvenem fugiunt, quae scire operae pretium est. id vero minime permittendum est, neque declinandum à rebus, sed adhaerendum quam maxime notis, quae ad virtutem et mores formandos valent. quare non abs re erit etiam hoc breviter attingere et rudi quod aiunt Minerva. nam orationem prolixam, et apparatam magnamque exemplorum congeriem relinquemus iis qui operosius scribunt.

38. Primum ergo juvenis rectorum pra-

vorumque tum morum, tum hominum discrimen animo complexus attendat, et dictis et actionibus quas utrique generi poëta ex decoro tribuit. ut ecce Achilles Agamemnoni dicit quanquam cum iracundia:

At non aequa mihi contingent praemia tecum,
Si quando Iliacam Graeci vastabimus urbem.

Therſites vero eidem per convitium objicit,

Aere tibi multo tentoria plena refulgent,
Et captivarum lecto grege, quas tibi primo
Eximias Graeci damus, ut quam cepimus urbem.

Et Achilles iterum:

Si Jupiter olim
Hoc dabit ut pulchrae vertamus moenia Trojae.

At Therſites quanto aliter?

Sive ego captivum traho, ſive quis alter Achivûm.

Sic et ubi Agamemnon exercitum luſtrans convitiis Diomedem impetit, nihil ille reponit:

Quippe verebatur venerandi jurgia regis.

At Sthenelus, nullius loci homo,

Mentiri rex parce, potes nam vera profari.
Vincimus immenſum noſtros, ita crede, parentes.

Hoc enim diſcrimine recte obſervato, diſ-

cet juvenis modeſtiam et faſtus fugam res eſſe elegantes; at contra ſuperbiam et jactantiam vitabit ut indecora. conducit notare etiam qui ſe Agamemnon hic gerat: nam Sthenelum ne compellatum quidem tranſmittit. at Ulyſſem quem pupugerat dicto non inſuper habuit, ſed eum allocutus eſt,

Vidit ut iratum, rurſumque ita dicere coepit.

Nam purgare ſe omnibus adulationis quandam habet ſpeciem, neque ſatis ex dignitate eſt: omnes vero contemnere, ſuperbum aut etiam ſtolidum. optime autem Diomedes inter pugnandum ſilet ad regis maledicta, peracto autem praelio libere apud eum loquitur:

Tu virtutem in me culpaſti primus Achivûm.

Uſui erit et viri prudentis, ac vatis ſe oſtentantis diſcrimen agnoſcere. nam Calchas temporis occaſione non conſiderata, pro nihilo ducit in comitio accuſare regem, quaſi qui cauſa ſit peſtilentiae. at Neſtor ſermonem injicere cupiens de reconciliando Regi Achille, ne videatur invidiam facere Agamemnoni apud multitudinem, tanquam

qui iracundia peccaſſet, hoc ei dat conſilium.

Jamque ſenes (res eſt quae te decet) excipe menſa:
Cujus at in magno melior ſententia coetu
Hunc ſequere.

Ille poſt coenam mittit legatos. hoc ergo erat erratum corrigere, aliter ſi feciſſet, id vero fuerat criminari et convitium dicere.

39. Sed et nationum notanda diſcrimina: quale hoc eſt quod Trojani impetum faciunt cum clamore ac ferocia, Graeci autem ſilentio

Ora premunt, metuuntque duces.

Nam cum jamjamque conſerendae ſunt manus cum hoſte, tunc praefectos revereri id vero et fortitudinis et obedientiae ſignum eſt. quo ſpectat quod Plato ſuos aſſuefaciebat ut reprehenſionem et id quod turpe eſt metuerent magis quam labores et pericula. Cato autem magis ſibi placere dicebat erubeſcentes quam expalleſcentes. eſt et in promittendo ſua cuique proprietas ac nota. nam Dolon hunc in modum promittit:

Caſtra ibo medius per Achaica, donec Atridae
Ad puppim veniam.

At Diomedes promittit nihil, addit etiam minore ſe in metu fore ſi ſibi alter adjungeretur. prudentia igitur res eſt Graeco digna et elegans; at ferocia vitio non caret, et barbaris convenit: illa laudanda, haec repudianda eſt.

40. Habet et non inutilem conſiderationem id quod Trojanis, et quod Hectori accidit cum Ajace dimicaturo ſingulari certamine. Æſchylus cum in Iſthmiis pugil os conciſus eſſet, et clamor oriretur; 'quantum, inquit, valet exercitatio! Spectatores clamant, at qui caeſus eſt filet.' heic vero cum poëta dicat, ſimulatque in armis fulgens Ajax conſpiciendum ſe dederat, gaviſos Graecos:

Trojugenis artus cunctis gravis occupat horror:
Ipſe etiam motum perſentit pectoris Hector.

quis non miretur differentiam? ejus qui de vita cernit, cor tantum palpitat, non aliter quam ſi luctaturus tantum, aut in ſtadio curſurus eſſet: at ſpectantibus corpus omne

concutitur et tremiſcit, amore principis et pro ipſo metu.

41. Jam vero et optimi cum peſſimo videamus comparationem. Therſites

Oderat ante alios Ithacum tamen Aeacidenque.

At Ajax ſemper Achilli bene vult, et ad Hectorem ita de eo loquitur:

Pugnans nunc unus in unum,
Diſce age quae virtus Danais et quanta ſuperſit
Poſt frangentem acies, qualis leo ſaevit, Achillem.

Et haec quidem Achillis laudatio eſt: quod autem ſequitur pro omnibus egregie dictum eſt.

Nos autem qui te valeamus tendere contra
Turba ſumus.

Se neque ſolum, neque vero praeſtantiſſimum praedicat, ſed unum inter multos qui Hectoris impetum excipere auderent. haec ergo de diſcrimine illo dicta ſufficiant, niſi et illud addere libeat, Trojanorum multos vivos in hoſtium veniſſe poteſtatem, Graecorum vero neminem: et illorum quidem nonnulli ſupplices facti ſunt hoſtibus, (ut Adraſtus, filii Antimachi, Lycaon, ipſe tandem Hector Achillem pro ſepultura ob-

ſecrans) illorum nemo; quaſi barbarorum ſit ſupplicare et precari in ipſo certamine, Graecorum vero aut pugna vincere, aut mori.

42. Sicut autem in paſcuis apis quidem florem perſequitur, capra vero frondem, ſus radicem, alia animantia ſemen aut fructum, ſic et in poëtarum lectione alius hiſtoriam delibat, alius pulchritudini et ſtructurae vocum adhaeret, (quomodo de Euripide dixit Ariſtophanes,

Quippe ejus ore terete mihi dulce eſt frui)

alii vero ea quae de moribus utiliter dicta ſunt ſectari amant: ad quos cum noſtra haec pertineat oratio, moneamus eos indignum eſſe, ſi cum ab amatore fabularum non ignorentur ea quae temere atque inutiliter dicuntur, neque à literarum ſtudioſo ea quae ornate et diſerte, is qui honeſti ac laudis ſe ſtudioſum profiteatur, neque per jocum ſed diſcendi cauſa ad poëmata accedat, ſegniter atque incurioſe audiat ad fortitudinem, aut temperantiam, aut juſtitiam pertinentes ſententias: qualis illa,

Tydide, quo jam virtus oblita receſſit?

Quin me ſiquid umas adſta prope: dedecus ingens
Si capiat naves galea ſpectabilis Hector.

Videre enim virum prudentiſſimum in ſummo conſtitutum diſcrimine, ne cum aliis ſuorum omnibus internecione deleatur, interea tamen ejus quod probroſum eſt ac turpe metu teneri, non mortis, juvenis animum ad virtutem concitabit. Et illo:

Gaudebat ſapiente viro juſtoque Minerva:

conſiderandum nobis dat poëta quod non divitem aliquem, non formoſum, non robuſtum Deae placere fecit, ſed juſtum atque prudentem. eadem Minerva, cum dicit Ulyſſem à ſe neque relictum neque neglectum iri, quod eſſet

Egregie cordatus homo, ſermone diſerto:

oſtendit inter noſtra omnia unum eſſe divinum Deoque carum, virtutem, quandoquidem ſimilia ſimilibus gaudent.

43. Cum vero magnum quiddam videatur et ſit iram cohibere, majus vero praecavere ne in iram incidamus neque ab ea occupemur, non in tranſcurſu et haec legentibus commonſtranda ſunt, Achillem cum eſſet ingenio minime leni aut patiente

praecipere Priamo ut quieſcat neque ipſum irritet, hoc modo:

Irritare ſenex cave me (nam reddere et ultro
Hectora decrevi, tum nuntius ab Jove venit)
Extra ne mea te pellam tentoria, ſupplex
Quanquam ades, atque Jovis violem mandata ſupremi.

Deinde Hectorem ipſe cum laviſſet atque circumvelaſſet imponit currui, priuſquam eum foedatum pater intueretur:

Natum ille aſpiciens luctu ne percitus iram
Non premeret, pariterque animo commotus Achilles,
Juſſa Jovis violans, ipſum demitteret Orco.

Magnae enim cujuſdam prudentiae eſt, ſiquis ad excandeſcendum pronus naturaque aſper et irritabilis ſe non ignoret, ſed cauſas caveat atque praevertat, et eminus ſe ratione praemuniat, ut quamvis invitus in illud malum non incidat. eodem vero modo et vinoſus circa vinum habere ſe debet, et circa amores amoribus deditus, ſicut Ageſilaus pati noluit, ut formoſus puer accedens ipſum oſcularetur: Cyrus vero nec videre Pantheam auſus eſt: cum con-

tra vitiis mancipati qui ſunt, quaerant irritamenta affectuum, et qua parte maxime aegrotant, ea ſe prodant. Ulyſſes vero non modo ſe cohibet ira commotum, ſed et recta ratione colligens ingenium Telemacho eſſe aſperum et infeſtum hominibus malis, retundit et in tempore praeparat, ut quietum contineat ſeſe atque inhibeat, ſic praecipiens:

Si me ſorte domi tractent male, conde dolorem
Corde tuo, neque prode meis te caſibus angi,
Quamvis me pedibus tractum extra limina portent,
Aut arcu feriant, ſpectare et ferre memento.

Sicut enim equorum rectores equos fraenant non in ipſo curſu, ſed ante, ita viri ſapientes ingenia quae rerum indignitate facile commoventur, et ad iram accenduntur, ubi ratione bene munierint atque praeparaverint, tum demum in certamen producunt.

44. Sed neque negligenter audienda ſunt ipſa rerum nomina, non tamen ut Cleanthis ſequamur diſciplinam: jocari enim videtur exponens illud, Ζεῦ, πάτερ, Ἰδηθεν μεδέων, et alterum, Ζεῦ ἄνα Δωδωναῖε, quod ille

una voce legi vult, ut significetur aër ex terra sursum se edens. sed et Chrysippus friget saepe, non tam ludens, quam ipse comminiscens ea quae verisimilia non sunt, ut cum Jovem εὐρύοπα vult dici, quod in disputando sit acer, et vi dicendi alios antecellat. melius autem est haec Grammaticis relinquere, et illis potius instare, quibus et probabilitas et utilitas adest.

Nec tulit huc animus: didici nam vivere recte.

Item:

Dulcis nam noverat omnibus esse.

Nam fortitudinem disciplinam vocans, et judicans ut comiter et humane cum hominibus consuescamus, etiam hoc ex scientia et usu contingere, simul omnes monet ne se negligant, sed honesta discant et docentibus attendant, quippe cum ignavia et rusticitas ignorantiae quaedam atque imperitiae sint. his illa valde sunt consentanea quae de Jove dicit et Neptuno:

Unum illis commune genus, patria una duobus,
Jupiter at natu prior, et plura undique norat.

Nam rem maxime divinam et regiam esse ducit scientiam, in qua et praecipuam po-

nit Jovis praestantiam, nimirum existimans caeteras quoque virtutes huic adesse comites.

45. Assuefaciendus etiam juvenis audire haec animo vigili:

Immensum sapit ille: loqui nisi vera cavebit.

Et:

Antiloche ὁ quondam prudens, quae facta tibi res?
Laedis equos, nostrae virtuti dedecus adfers.

Item:

Glauce quid haec verbis jactas, vir tante, superbis?
Ast ego te reliquis animo praestare putaram.

quasi dicat prudentes neque mentiri, neque in praelio male pugnare, neque per injuriam insultare aliis. sed et cum Pandarum ab imprudentia persuasum ait ut foedus confunderet, satis demonstrat hujus se esse sententiae, injuriam facere non esse prudentis. idem et de temperantia facile est ostendere, si quis istis attendat:

Illius, uxor erat quae Proeti Antea, petebat
Concubitus tacitos: at non persuasus ab illa
Bellerophon sapiens et servans pectus honesti.

Et his:

Turpe diu facinus regina Agamemnonis uxor

Ante recuſarat: nam mens bona ſederat illi.

Nam in his continentiae cauſam aſſignat prudentiam. in hortamentis autem militaribus identidem dicens:

Jam celeres Lycii, quo fert fuga? non pudor hoc eſt?

Et:

Sit cuique in pectore fixum
Jus ſimul atque pudor tanto in certamine belli:

Eos qui temperantes ſunt videtur et fortes facere, eo quod pudore turpium teneantur, et voluptates norint ſuperare et pericula ſubire. quod et Timotheum impulit ut in Tragoedia Perſis Graecos hunc in modum hortaretur:

Sanctum pudorem vos veneramini:
Invicta virtus quem comitem ſibi
Delegit.

Æſchylus vero et honore non nimis inflari, neque exſultare atque efferri multorum laudationibus in parte ponit prudentiae, cum de Amphiarao ſic ſcribit:

Neque enim videri quaerit, aſt eſſe optimus,
Sulcos profundos corde demerſos gerens,
Unde illa ſeſe pulchra conſulta exſerunt.

Nam ob ſe et optimum in ſe propoſitum animo eſſe magno prudentis eſt viri.

46. Cum igitur omnia ad prudentiam referantur, apparet nullam eſſe virtutis ſpeciem quae non diſciplina paretur. apis enim ſuapte natura ex floribus acerrimis, et ſpinis maxime aſperis conficit mel, rem leniſſimam atque utiliſſimam. pueri vero ſi recte innutriantur poëmatis, etiam ab his quae ſpeciem habent vitioſi aut abſurdi, diſcent quod prodeſſe atque uſui eſſe poſſit. primo enim intuitu ſuſpectus erit Agamemnon quaſi corruptus divitem illum militia ſolverit, qui Ætham equum ei dedit:

> Ne peteret ſecum ſublimia Pergama miles,
> Sed frueretur ibi conceſſis ab Jove ſummo
> Divitiis.

At judice Ariſtotele recte fecit, qui bonum equum tali homini praetulit. nam ne cane quidem, imo nec aſino contra erat aeſtimandus homo imbellis ac timidus, divitiis et luxu diffluens. rurſum turpe videtur, quod filium ſuum Thetis ad voluptates vocat, et res Veneris ei in animum revocat. atqui et heic ſpectandam ſe praebet Achillis con-

tinentia, qui cum Briſeidem diligeret, atque ea ad ipſum veniret, et ſciret ipſe vitae finem ſibi inſtare, tamen non feſtinavit frui ea voluptate. neque vero amicum luget, ut multi, otio et officii praetermiſſione, ſed voluptatibus quidem ob luctum abſtinet, actionibus interea ſe militaribus atque imperatoriis impendens. Archilochus quoque non laudatur, moeſtus quidem ob amiſſum ſororis maritum, qui in mari obierat, at vino et luſu certare adverſus moerorem ſibi proponens: at cauſam ratione non carentem addidit:

Nam neque ſanabo lachrymans; neque deteriorem
Rem faciam, ludum ſi ſequar atque dapes.

Nam ſi ille nihilo deteriorem ſe rem facturum exiſtimavit, ſi convivia et delicias ſectaretur, certe neque deterius ſe habebit res, ſi nos ſapientiae ſtudeamus, tractemus rempublicam, prodeamus in forum, deſcendamus in Academiam, agriculturae demus operam.

47. Neque vero malae ſunt correctiones illae per alluſionem, quibus uſi Cleanthes et Antiſthenes: hic enim cum Athe-

nienſes valde tumultuarentur hoc verſu offenſi:

Quid turpe, niſi quod turpe qui faciunt putant?

ſtatim oppoſuit:

Quod turpe, turpe eſt ſeu putes, ſeu non putes.

Cleanthes vero de divitiis dictum illud:

Ut des amicis, corpus in morbo cubans
Sumtu ut reficias:

alludens ita mutabat:

Ut des amicae, corpus in morbo cubans
Sumtu ut conficias.

Et Zeno emendans Sophocleum illud,

Quicunque regis in domum greſſus tulit,
Jam ſervus illi eſt, liber etſi advenerat.

ita reſcripſit:

Is ſervus haud eſt, liber huc ſi advenerat,

liberi nomine intelligens eum, qui metu vacans, magnanimus, erectuſque ſit.

48. Quid ergo vetat quominus et nos talia quaedam ſuccinendo, juventutem vocemus ad meliora, et his quae ab aliis ſunt dicta hunc in modum utamur?

Felicitas namque hominis hac in re ſita eſt,
Si mentis ejaculata qua voluit cadant.

non ita eſt, ſed

Si mentis ejaculata qua prodeſt cadant.

Nam volentem ea conſequi et accipere quae non oportet, vere miſerum eſt et infelix: Et ad illud:

Non, Agamemnon, ad bona cuncta
Te ſaevit Atreus:
Sed gaudendum eſt atque dolendum.

Nihil minus, dicemus: ſed gaudendum, non autem dolendum eſt, ſi ea obtingant quae ſatis ſunt. ‘ Non enim, Agamemnon, ‘ ad bona cuncta te ſevit Atreus.

Proh dolor! ut illud coelitus miſſum eſt malum,
Cum quis videt meliora nec ſequitur tamen.

Imo vero ferinum, et ratione carens, et miſerabile, cum meliora noris ad pejora abripi per mollitiem atque incontinentiam.

Suada eſt loquentis vita non oratio.

Imo vero et vita et oratio: aut per orationem vita, quomodo per fraenum eques, per clavum gubernator: nullum enim virtus tam humanum atque cognatum ſibi inſtrumentum habet quam ſermonem.

A. Magis in mulieres fertur, an ſexum in marem?
B. Aequus in utrumvis, pulchra ſi ſpecies adeſt.

Rectius fuerat:

Aequus in utrumvis, casta si probitas adest.

Is enim vere in medio positus est, et in neutram partem propendet. at qui à voluptate et pulchritudine huc illuc agitur, levis est et inconstans.

Formidini sunt res Deûm sapientibus.

Neutiquam, imo

Fiduciam addunt res Deûm sapientibus.

Formidini autem sunt imprudentibus, ingratis, stolidis denique, ut qui ipsam illam potentiam boni omnis auctorem ac principem tanquam noxiam suspectam habent, ac metuunt. correctionis modus igitur hujusmodi est.

49. Usum autem ejus quod dicitur ad res plures alias recte monstravit Chrysippus, praecipiens ut quod utile est traducatur ad alia generis ejusdem. nam quod dicit Hesiodus:

Nec bos intereat, vicinus ni malus adsit:

idem et de cane et de asino dixisse putandus, et de rebus omnibus quae eundem in modum amitti possunt. rursus cum dixit Euripides:

An servus is sit qui nihil metuit mori?

intelligendum eſt et de labore et de morbo idem dictum. ſicut enim medicamentum quod adverſus unum morbi genus profuit, vi ejus intellecta, medici transferunt et utuntur ad affines uſus: ſic et dictum aliquod commune et quod vulgare utilitatem ſuam poſſit, pati non debemus intra unius rei anguſtias contineri, ſed ad ſimilia promovere; atque aſſuefacere univerſos ut quam late jus dicti cujuſque pateat intelligant, et quod transferri aptum eſt ſtatim transferant, multis exemplis exerciti ad celerem ejus rei perceptionem, ut cum Menander dixit,

Felix qui mentem cum divitiis poſſidet,

hoc etiam de gloria, et imperiis, et eloquentia dictum exiſtiment. tum vero illud quo Achillem in Scyro in virginum coetu ſedentem Ulyſſes increpat:

Tun' generis altum lumen extinguens trahis
Heic penſa, genitus optimo Graiûm patre?

idem et luxurioſo dici poteſt, et turpis lucri avido, et deſidi atque inerudito: ut:

Potaſne genitus optimo Graiûm patre?

aut alea ludis, aut coturnicibus, aut cauponam exerces, aut foeneraris, nihil cogi-

tans magnum, neque nobilitate tua dignum?

Laudare Plutum parce: non veneror Deum
Qui peſſimorum ſaepe ſit poſſeſſio.

Similiter laudare honores parce, et corporis ſpeciem, et imperatorium paludamentum, et infulas ſacerdotales; quae omnia etiam peſſimis videmus contingere.

Semper propago eſt foeda quam gignit metus.

Sane: ſed et quam libido, et intemperantia, et invidia, et quicquid ultra eſt animi morborum.

50. Cum vero optime dictum ſit ab Homero,

Dyſpari cui facies eſt optima:

Et:

Hector cui facies eſt optima:

(nam vituperio atque etiam irriſu dignum eum exiſtimat, cui pulchritudine nullum adſit majus bonum) hoc ad alia quoque aptandum eſt, ut prohibeamus quenquam animos tollere ob res pretii nullius, ac juvenes doceamus opprobrii et ludibrii vim iſta habere, ‘ ô tu cui pecunia eſt optima, cui ‘ coena optima, cui liberi, cui jumenta, ad-

'de etiam facundia.' nam excellentia in rebus optimis eſt appetenda, et concupiſcere debemus primi eſſe in rebus primis, maximi in maximis. at quae ex levibus et parvis rebus venit gloria, ingloria eſt nec digna ſtudio. hoc exemplum nos commonefacit diligenter conſiderare vituperationes ac laudationes in Homeri praeſertim carminibus: magnum enim documentum continent, ne quae corporis et fortunae ſunt bona magnopere aeſtimemus. nam primum in ſalutationibus atque compellationibus non alii alios vocant aut formoſos, aut divites, aut robuſtos, ſed hujuſmodi utuntur allocutionibus:

O ſollers Laertiade Jove proſate Ulyſſes.

Et:

Hector Priamide, prudentia cui Jovis inſtar.

Et:

Gloria Graiugenum, Peleus quem ſevit, Achille.

Et:

Clare Menoetiade, quem diligit uſque meum cor.

Rurſum ubi convitiantur, nihil eorum attingunt quae corporis ſunt, ſed vitiis apponunt vituperium:

Plene mero, cui cor cervi eſt oculique canini.

Et:

Ajax prave valens ad jurgia.

Item:

Idomeneu, quid verba libet tibi fundere? non te
Ventoſum lingua eſſe decet.

Item:

Ajax vana loquens, aequo jactantior.

Therſites denique non ut claudus, non ut calvus, non ut gibboſus, ſed ut ſermonis nimius notatur. contra vero Vulcanum mater blandiens à pedum vitio cognominat:

Huc o claude veni ſoboles mea.

Adeo eos irridet Homerus quos pudet claudos eſſe aut caecos, ita ſcilicet exiſtimans, neque vituperandum niſi qui ſit foedus, neque foedum eſſe qui non ſua culpa, ſed à fortuna in talem modum effictus ſit.

51. Duo ergo eximia conſequuntur, qui poëtas recte audire aſſueverunt, quorum alterum ad modeſtiam pertinet, ne ſcilicet ipſi florentes rebus ſecundis, aliis inſolenter et ſtolide fortunam exprobrent: alterum vero ad animi magnitudinem, ne ob fortunam dejiciantur, ac perturbentur, imo vero

ut et injurias, et contumelias, et ludibria patienter ferant, illud Philemonis ante omnia animo tenentes,

Nullus concentus eſt auditu ſuavior,
Quam cum diſſimulat petitur qui convitiis.

Siquis vero reprehenſionis opus habeat, hic ſane ob peccata et morbos animi reprehendatur, quomodo Tragicus Adraſtus cum Alcmaeon ei dixiſſet,

Tu frater illi es, quae virum occidit ſuum:

reſpondet:

At tu interemtor ipſe genitricis tuae.

Quemadmodum enim qui veſtes flagris caedunt corpora non attingunt, ita qui ignobilitatem aut infortunium alicui exprobrant, ii ſtulte et ſine fructu circa exteriora occupantur, animum vero non attingunt, neque ea quae vere correctionis et caſtigationis indigent.

52. Ac ſicut ſupra docuimus, fidem abrogare carminibus vitioſis ac noxiis, oppoſitu ſermonum atque ſententiarum, quas viri illuſtres et in rebus civilibus verſati ediderunt, ita ſiquid apud poëtas reperiemus utile et elegans, id fovendum et educan-

dum erat documentis ac teſtimoniis profeſſorum ſapientiae, * et his commenti honos tribuendus. nam et aequum eſt hoc et expedit, quippe magna ad perſuadendum vis atque auctoritas accedit, ubi his quae in ſcena dicuntur, et ad lyram canuntur, et in † tragoedi ſchola diſcuntur, concinunt Pythagorae et Platonis placita; atque ubi Chilonis monita et Biantis in eaſdem nos deducunt ſententias cum his quae pueris praeleguntur.

53. Non ergo in tranſcurſu commonſtrandum eſt illud:

Non data ſunt, mea nata, tibi certamina belli:
Tu dulces cura thalamos, et foedera lecti.

Et hoc:

Jupiter illi
Succenſet, qui ſe meliorem Marte laceſſit:

nihil differre ab illo, 'Noſce te ipſum,' ſed eandem continere ſententiam. tum illud:

Ah miſeri ignorant quanto omni dimidium plus:

Et illud quoque,

Res mala quae ſtruitur ſtructori peſſima res eſt:

* Vertendum erat, *illis autem inventi*, ſcil. poetis.
† potius *Ludimagiſtri*. vide finem periodi hujus.

idem valet cum his quae in Gorgia et de Republica Plato tradit, nimirum inferre injuriam, quam ferre esse pejus; et nocentius male agere quam perpeti. superindicendum quoque isti sententiae Æschyli:

Animaequus esto: summus haud durat dolor:

non aliud hoc esse quam vulgatum illud adeoque laudatum Epicuri: 'Dolor, gravis, brevis; longus, levis:' quorum illud quidem aperte dixit Æschylus, hoc vero illi est consequens. nam si magnus et acer dolor non permanet, sequitur ut qui permanet non sit magnus atque intolerabilis. Thespidis vero illud:

Vides ut alios Jupiter superet Deos.
Mendacium illi, et risus, et fastus procul:
Unus Deorum est dulce quem non attigit:

quid ab illo Platonis differt? 'Procul à voluptate et dolore remota est divina natura.' deinde illud quod Bacchylides dixit:

Virtutis una est gloria, quam licet
Vocare fidam: divitiae malos
Persaepe sectantur.

similiter Euripideum illud:

Nil antiquius arbitror

Fraenatrice modeſtia,
Quae ſemper comes eſt bonis.

Et hoc:

Utcunque honorum lumine fulgidi
Speratis auri ſubdere copia
Vos poſſe virtutem, bonorum
Judicium miſeros vocabit.

54. Nonne documentum continent eorum quae dicunt Philoſophi de divitiis aliiſque bonis externis, ut quae ſine virtute inutilia ſint, neque proſint habentibus? hunc enim in modum carmina aptare atque conjugare ſapientum placitis, hoc vero eſt ea è fabulis atque perſona educere, et auctoritatem conciliare utiliter dictis. eademque opera inclinatur juvenis animus ad philoſophorum ſermones, ut ſe eis aperiat. accedit mox enim non omni guſtu audituque vacans, et eorum plenus quae à matre et avia, adde etiam patre et paedagogo audivit, qui divites beatos habere et venerari, mortem et dolorem exhorreſcere ſolebant, virtutem vero negligere, ac pro nihilo habere, niſi pecunia ei et honores adſint. quibus omnibus cum primum philoſophos con-

traria docentes audiunt, admiratio eos ac ſtupor ſubit: neque illa aut admittunt, aut perferre poſſunt, niſi, ut qui ex denſis tenebris veniunt ſolem conſpecturi, ita hi quoque aſſuefiant in dubia luce et tenuem habente ſplendorem, veritate ſcilicet fabulis temperata, illa conſpicere et non averſari. nam ſi in carminibus prius legerint, audierintve:

Lugere genitum tanta qui intrarit mala:
At morte ſiquis finiiſſet miſerias,
Hunc laude amicos atque laetitia exſequi.

Item:

Homini quid eſt neceſſe praeterquam duo,
Cereale germen, atque lympharum latex?

Item:

O res amica barbaris dominatio?

Item:

nam felicitas
Mortalium illis propria qui minimum dolent:

minus perturbabuntur minuſque offendentur ſi à philoſophis audierint, ‘ Mortem ni-
‘ hil ad nos pertinere, et Definitas eſſe na-
‘ turae divitias, et hoc: vitam beatam non
‘ pecuniae vis, non rerum agendarum ſplen-

‘ dor, non principatus et imperia in se con-
‘ tinent, sed doloris vacuitas, et affectuum
‘ lenitas, et animi status eo quod naturae
‘ convenit contentus.

55. Quare tum propter haec, tum propter alia quae diximus, bene gubernandus est in lectione juvenis, ne calumniis occupatus sed praeparatus potius amicusque et benevolus et familiaris jam redditus à poëtica arte ad sapientiae studium deducatur.

FINIS.

II FE 69

BOOKS printed and ſold by ROBERT and ANDREW FOULIS.

In pure Greek, on fine writing-paper, in 4to.

HOmeri Ilias, 2 vols
Æſchylus
Sophocles
Theocritus

With Latin Tranſlations in 4to.

Æſchylus, 2 vols
Demetrius Phalereus de elocutione

In pocket volumes the following,

Homeri Ilias, 2 vols
Hippocratis Aphoriſmi
Xenophontis de Ageſilao rege oratio
Pindari opera. Anacreon.
Æſchylus, 2 vols
Sophocles, 2 vols
Ariſtotelis poetica
Demetrius Phalereus
Xenophontis Hiero.
Theophraſti characteres.
Epictetus. Antoninus. Cebetis tabula.
Longinus. Theocritus.
Euripidis Oreſtes. Plutarchus de audiendis Poetis.

In Folio.

C. Julii Caeſaris et A. Hirtii de rebus a Caeſare geſtis commentarii cum fragmentis. acceſſerunt indices locorum, rerumque et verborum. omnia, ex recenſione Samuelis Clarke, fideliter expreſſa.

In Quarto.

C. Julii Caeſaris et A. Hirtii commentarii.
C. Plinii Caecilii Secundi quae ſuperſunt.
M. Minucii Felicis Octavius.
Boetius de Conſolatione Philoſophiae.

In pocket volumes the following Latin authors,

Salluſtius.
M. Tullii Ciceronis Opera omnia, 20 vol.
Lucretius. Terentius. Phaedrus.
Horatius, editio altera. Juvenalis et Perſius.
C. Julii Caeſaris et A. Hirtii commentarii. 3 tom.
C. Nepotis vitae excellentium imperatorum.
M. Minucii Felicis Octavius.
Boetius de conſolatione Philoſophiae.
C. Plinii epiſtolarum libri decem, et Panegyricus Trajano dictus, 2 vol.
Poetae Latini Minores.
C. Cornelii Taciti Opera quae exſtant, ex recenſione Jacobi Gronovii, 4 vol. *ſub Prelo*
V. Paterculi Hiſtoria.
P. Mela. Tibullus et Propertius.

The following modern authors in 12*mo.*

T. Mori Equitis, Angliae Cancellarii, Utopia.
T. Kempis de Imitatione Chriſti libri IV.
Philoſophiae Moralis inſtitutio Compendiaria, auctore F. Hutcheſon L. L. D. editio 2da.
Metaphyſicae Synopſis, Ontologiam et Pneumatologiam complectens. editio 3tia.